

L'ESGLÉSIA CATALANA HA D'APROFITAR MÉS LA MÚSICA PER EVANGELITZAR

P 4-5

Música: gran potencial per a la fe

El Palau de la Música Catalana es va omplir de gom a gom en el concert d'homenatge al P. Ireneu Segarra. Va ser el diumenge 19 de novembre amb motiu del centenari del naixement de l'il·lustre músic i monjo de Montserrat.

P 26

Agustí Codinach

Taltavull rep l'afecte i l'agraïment dels barcelonins

Ramon Ripoll

Fidels s'acomiaden del bisbe al final de la missa celebrada a la Sagrada Família.

P 8

Suplement central
pàgines I-VIII

Pensant-ho millor

«Esperança del Cel»

Josep M. Alimbau Argila
Medalla de Plata
de l'Institut de
Teologia Espiritual de
Barcelona

Per als que pateixen, ploren, estan malalts, viuen en l'angoixa, en la depressió o en hores baixes, difícils... hi ha una pregària escrita per sant Ambrós que ens pot ajudar. Es va recitar pel 33è aniversari de la mort del papa Luciani, en la missa que es va celebrar a la basílica del sant, el 28 de setembre del 2011: «Veniu, Jesús / Veniu cap a mi... / Busqueu-me... / Trobeu-me... / Acolliu-me... / Porteu-me...»

Al prefaci de la missa de Crist Rei se'ns promet: «El Regne de la veritat i de la vida! El Regne de la santedat i de la gràcia! El Regne de la justícia, de l'amor i de la pau!» Sant Ignasi d'Antioquia anomenava els cristians *cristòfors*, que és igual que *portadors de Crist*. Els pagans tractaven amb molts miraments les divinitats, però els cristians porten Crist a la seva vida.

Sant Agustí, amic i deixeble de sant Ambrós, ens ensenya: «Cristià, en la teva nau dorm Crist. Confia plenament en Ell. Desperta'l... Invoca'l... perquè Ell increparà la tempesta —el perill, l'angoixa, la tribulació, la por— i es farà la calma.»

Sant Joan de la Creu escrivia: «Perquè esperança del Cel —el Regne— / assoleix tant com espera.»

Segons la Bíblia, el rei d'Israel (com a rei de Jahvè: Is 33,22) estava considerat com el salvador del seu poble. Les esperances es tornen cap al rei que allibera d'enemics i que ajuda qui recorre en el perill; ell és «el savi» al qual se li demana justícia. El rei és qui garanteix el dret i la justícia, en especial, a favor dels més deseparats. D'ell depenen la pau, la prosperitat del país, la vida del seu poble.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 27 de novembre del 1830: a París, la monja Caterina Labouré declara que se li apareix la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa.

Zoom

Eduard Brufau

La setmana passada la pintura «Salvator Mundi», del famós artista del Renaixement italià Leonardo da Vinci, va ser venuda a la casa de subhastes Christie's de Nova York per la xifra rècord de 450 milions de dòlars. Malgrat el pas dels segles, doncs, les obres mestres de l'art cristià continuen sent extraordinàriament ben valorades i desperten l'expectació mundial.

La setmana en tuits

Sara Collantes @saracollantesm

Unicef Migracions

Fugint de la violència, a càrrec de 6 germans, fent sol els tràmits, vivint en un alberg, sense respostes. No deixem els infants refugiats ser infants. Tristesa en el #DiaUniversaldeInfant

Mercedes De La Torre @mercedesdelat

Periodista corresponsal a Roma

Per primera vegada el Papa dina al Vaticà amb persones necessitades #JornadadelsPobres

Agustí Adell @agustiadellgisb

Secretari general de Càritas Tortosa

Molta sort @bisbeTaltavull. Estic segur que el seu episcopat serà fructífer. Que Déu el beneeixi

Álvaro de Juana @AlvarodeJuana

Corresponsal al Vaticà

Us presento Huracà, un impressionant Lamborghini personalitzat per al Papa. Se'l quedarà? No! Serà subhastat a Sotheby i el que se'n recapti anirà destinat a la reconstrucció de #Nínive, a víctimes del #Tràfic i a projectes a l'Àfrica

Enric Vendrell @evendrella

Director general d'Afers Religiosos

Consellera @txellborras T'escric en nom de tantes i tantes persones de totes les confessions religioses, tothom amb qui parlo em demana que et faci arribar la seva solidaritat i molts ànims. Una abraçada!

Cardenal Sistach @sistachcardenal

Arquebisbe emèrit de Barcelona

Els corredors humanitaris indiquen que es poden crear vies legals per a la immigració i lluitar contra les màfies, i que la integració és possible

Escoltat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda

Coordinador d'Informatius

Esport obert

L'activitat esportiva és present aquesta temporada amb més varietat. La novetat, des del 4 de setembre, és el programa *Tot el futbol femení*, una hora setmanal (els dilluns de 22 a 23 h) basada en entrevistes a les protagonistes de cada jornada, com també a entrenadors i jugadores destacades. L'espai, presentat per Aran Solé i dirigit per Paco Riojo amb l'ajuda de la Federació Catalana, repassa també tots els resultats i classificacions de les categories femenines, tant a nivell català com espanyol. Els comentaris sobre el gran potencial de les noies del primer equip del Barça han predominat en les últimes edicions.

D'altra banda, els divendres de 22 a 23 h, Miguel Ángel Ruiz i Cecilia Martínez presenten *El penalti*, tota l'actualitat del Barça (en aquest cas sobretot el primer equip masculí) explicada i comentada per a tots els culers. A més, el bàsquet segueix sent protagonista de dilluns a divendres en el programa *Basket al dia*, amb el seguiment de totes les categories catalanes, espanyoles i internacionals d'aquest esport, incloent-hi l'NBA. Òscar Merino, amb Xavi Pagán a la producció, posa veu a mitja hora diària al ritme de la competició.

Editorial

Un doctorat doblement honorífic

El P. Alexandre Olivar Daydí, benedictí, ha estat investit doctor *honoris causa* per l'Ateneu Sant Pacià a proposta de la Facultat de Teologia de Catalunya. Aquest títol és doblement honorífic perquè és el reconeixement a una llarga trajectòria recercadora i alhora un homenatge a un monjo venerable: el P. Alexandre, de 98 anys, és el més ancià de la comunitat benedictina. En rebre l'anell de mans del Gran Celler, cardenal Omella —emblema del privilegi de signar i segellar els dictàmens i consultes— va dir espontàniament: «És el primer anell que porto en la meua vida.» Alexandre (Lluís) Olivar, nascut a l'Eixample de Barcelona el 1919, porta 82 anys de vida monàstica i 75 de prevere i es manté encara en plena lucidesa, com va quedar palès en les paraules aparentment improvisades que volgué dir al final de l'acte plenes d'humor

desinhibit i de saviesa. És lloable que l'Església reconegui els fills que li han dedicat la vida. La impecable *laudatio* (lloança dels mèrits) fou pronunciada pel professor Joan Torras Billoch, que va glossar la trajectòria acadèmica del P. Olivar com a patròleg i liturgista. El P. Olivar és internacionalment reconegut pels seus estudis sobre Pere Crisòleg i el més gran especialista que hi ha sobre la predicació cristiana antiga. D'ell digué, «fou un pastor espiritual que complia molt bé el seu deure d'explicar la Sagrada Escripura, començant pel sentit literal, per passar tot seguit a la recerca del sentit profund i acabar amb les aplicacions pràctiques per a la vida».

La *lectio* (la lliçó magistral), basada en un article del P. Olivar, portava el suggestiu títol de *La litúrgia a Catalunya ara fa mil anys* i fou llegida pel P. Ignasi Fossas, prior del monestir,

que prèviament la recollí de mans del P. Olivar. Entre moltes d'altres dades interessants la lliçó conclou que els narbonesos aclimatats, esdevinguts «pre-catalans», obraren amb llibertat i en moltes coses que afectaven la seva idiosincràsia, «els cristians d'aleshores saberen resistir. Fins i tot crearen una notació musical pròpia per als cants litúrgics, notació que des de Dom Maur Sablayrolles ha rebut el nom de "catalana"». Segons el P. Olivar, «la llibertat de creació o d'improvisació i d'organització en el camp de la litúrgia perdura molt viva fins al segle XII». Hom es pregunta si avui aquesta llibertat perdura i en quin sentit.

Catalunya Cristiana se suma a aquest merescut homenatge i dedica al P. Olivar el Primer Pla d'aquest número sobre música i fe, elaborat per Joan Andreu Parra, que glossa la importància i la vigència del cant litúrgic.

La redacció us proposa

I Jornada Mundial dels Pobres

El papa Francesc demana no ser indiferent als més necessitats P 7

Devastació ambiental

El congolès Aurélien Rukwata denuncia l'explotació abusiva dels recursos P 12-13

Andrea Riccardi visita Barcelona

Reflexiona sobre els corredors humanitaris i el tràfic de persones P 10

«Déu al carrer»

Viqui Molins i el P. Àngel presenten un llibre epistolar sobre els descartats P 25

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona, administrador apostòlic de Mallorca i bisbe electe de Mallorca

De Barcelona a Mallorca

L'Església es torna més «missionera» quan un dels seus membres és enviat a una comunitat germana, en aquest cas, quan m'envia a mi a l'Església que peregrina a Mallorca. No vaig gaire lluny, Barcelona i Mallorca són dues diòcesis que tenen molt en comú i que sempre han estat pastoralment relacionades, no sols per l'afinitat lingüística i cultural, sinó per la relació que de forma espontània i a molts nivells el mateix poble estableix. Així i tot, no resulta fàcil deixar allò que estimes i allà on has après a seguir estimant.

Aquesta és la pobresa i la grandesa que ens toca viure quan som enviats a anunciar Jesús i servir l'Evangeli a un altre lloc, fent-te un de tants com ell. Despreniment pel que deixes, agraïment pel que he rebut i m'emporto per comunicar-ho a altres, amb el contingut d'un aprenentatge en el qual tots vosaltres hi sou no sols com a mestres, sinó com a veritables testimonis. Quan en la missió que se t'encomana, la primera motivació és l'amor de Jesús que hem rebut, «sabem bé —diu el papa Francesc— que la vida amb ell esdevé molt més plena i que amb ell és més fàcil trobar sentit a tot. El veritable missioner, que mai no deixa de ser deixeble, sap que Jesús camina amb ell, parla amb ell, respira amb ell, treballa amb ell. Percep Jesús viu enmig de la tasca missionera» (EG 266).

Som conscient del bé que m'heu fet amb el vostre acolliment des del principi, la vostra ajuda incondicional i, sobretot, la vostra amistat. Aquí vaig estrenar el meu servei apostòlic i amb el lema «Vosaltres sou els meus amics» i he de dir amb tota veritat que m'ho heu fet experimentar constantment.

He comprovat que a Barcelona hi ha molt de bo que no es coneix ni els mitjans en parlen, però existeix i amb molta vitalitat. Hi ha molts «talents» repartits i molta «llavor d'Evangeli» escampada. Quan s'observa amb un cor net i posant-hi mirada creient, tot es veu d'una altra manera i s'hi arriba a veure Déu. Per això, moltes, moltes gràcies a Déu i a tots vosaltres!

Fe en partitura

L'Església catalana aprofita tímidament la música com a via d'evangelització

Joan Andreu Parra

«En el nom de l'amor. Què més en el nom de l'amor. / Un home atrapat en una tanca de filferro espinós. / Un home. Resisteix. / Un home ofegat en una platja buida. / Un home traït amb un petó. / En el nom de l'amor. Què més en el nom de l'amor.» Quan la banda de música irlandesa U2 va compondre *Pride (In the name of love)* tenien posat l'esguard en el pastor protestant Martin Luther King, però feien un interessant paral·lelisme amb la vida de Jesús de Natzaret. Aquest conjunt és un exemple de músics cèlebres que no amaguen la seva militància cristiana i que la fan present en algunes de les seves composicions.

La música, efectivament, podria ser un excel·lent aliat de l'Església en aquesta «sortida enfora» que proposa el papa Francesc. El mateix sociòleg Manuel Castells reflexionava que «una possible via de reconstrucció dels vincles entre l'Església catòlica i la comunitat dels seus fidels» era «la cultura, l'art i la música pop com a formes d'agregació social» (discurs d'obertura del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats, 20/05/2014).

«Una cançó de tres minuts o un videoclip és el que pot arribar a les perifèries més llunyanes», aposta el prevere, cantautor i professor de Teologia, Xavier Morlans. Aquest esperit d'obertura és ben present en el programa del Papa actual i significa tota una invitació a canviar formes culturals velles pel llenguatge d'avui: «Ben entesa, la diversitat cultural no amenaça la unitat de l'Església. (...) No faria justícia a la lògica de l'encarnació pensar en un cristianisme monocultural i monòton» (*Evangelii gaudium*, 117). O també: «El Sínode ha constatat que avui les transformacions d'aquestes grans àrees i la cultura que expressen són un lloc privilegiat de la nova evangelització. Això requereix imaginar espais de pregària i de comunió amb característiques noves, més atractives i significatives per als habitants urbans» (*Evangelii gaudium*, 73).

Música i litúrgia

«La música litúrgica és part essencial de la litúrgia mateixa, té molt a veure amb l'evangelització i la catequesi. Ens falta gent ben preparada, capaç de fer la síntesi entre modernitat i tradició, i potser una voluntat més decidida de posar-ho en pràctica per part dels responsables. Cal tractar la música litúrgica amb la mateixa serietat amb què cal tractar els sagrats misteris», sosté Valentí Miserachs, director emèrit del Pontifici Institut de Música Sacra (vegeu entrevista a *Catalunya Cristiana*, n. 1950).

De fet, aquest Institut ha estat un dels espais vaticans marcat amb una empremta catalana durant gairebé 50 anys (l'abat Suñol, Mn. Higiní Anglès i el mateix Miserachs, que ha estat durant disset anys president del PIMS): «Això vol dir que, al nostre pa-

Concert d'Andy Hunter al Canòlich Music Festival d'Andorra l'any 2016.

is, la música sacra en els seus diversos aspectes (cant gregorià, musicologia, orgue, composició) ha tingut i encara té una notable rellevància», destacava Miserachs.

El Concili Vaticà II va significar un punt d'inflexió en el cant litúrgic en introduir la llengua vernacle i, de retruc, recuperar el cant popular religiós. Més endavant, el Concili Provincial Tarraconense (1995) es pronunciava al respecte: «Els bisbes de Catalunya confiem a la Secció de Música de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia la preparació d'un "Cantoral bàsic", amb textos impregnats del llenguatge de la Bíblia i de la litúrgia (...); es vetllarà perquè la música d'aquests cants sigui també de qualitat i tingui en compte la pluralitat de formes musicals, mentre siguin adients a la celebració litúrgica» (resolució 52).

A criteri de Morlans, aquesta «plu-

XAVIER MORLANS

«Una cançó de tres minuts o un videoclip és el que pot arribar a les perifèries més llunyanes»

VALENTÍ MISERACHS

«La música litúrgica és part essencial de la litúrgia mateixa, té molt a veure amb l'evangelització i la catequesi»

ralitat de formes musicals» costa molt d'introduir probablement a causa d'una generació de dirigents eclesials envellida: «Encara domina massa la música clàssica, neogregorialitzant i amb resistència cap a la música contemporània, amb ritme i instruments com la bateria. Hi ha el tòpic que aquesta música no pot ser litúrgica; però tenim exemples magnífics als EUA o Anglaterra, com ara algunes balades».

Cançons de lloança

Més enllà de la música que es fa servir en les celebracions litúrgiques, hi ha una altra expressió que és la música de pregària (com podrien ser els cants de Taizé) o la més recent iniciativa de *Worship* (literalment, *lloança*), que han impulsat les delegacions de Pastoral de Joventut de les diòcesis catalanes i que «és una música més lliure i fresca

Missa de l'any passat del Canòlich Music Festival.

Això és un «festival»...

Més de 1.500 joves provinents de Catalunya, València i Andorra s'espera que assisteixin a la cinquena edició del Canòlich Music Festival que se celebra els dies 24 i 25 de novembre a Sant Julià de Lòria (Andorra). El festival de música cristiana d'Andorra, en l'organització del qual participa el bisbat d'Urgell, la parròquia de Sant Julià de Lòria i un centenar de voluntaris, reuneix conjunts i intèrprets de renom com el grup de Manchester de rap i ball, LZ7 o el gal·lès Andy Hunter, un *disc-jockey* que reincideix al festival per segona vegada consecutiva i que és conegut per ser l'autor de la banda sonora original de *Matrix Reloaded*.

El format del Canòlich beu d'altres festivals clàssics amb la intenció de combinar durant aquests dos dies la música (electrònica, rock, pop, gòspel...), la pregària (la missa del dissabte 25 s'emet per Ràdio Estel a les 18.30 h) o els tallers. Greenbelt Festival és, clarament, un d'aquests festivals de referència, la resposta cristiana als mítics festivals de rock de Woodstock (Nova York, 1969) o de l'Illa de Wight (Regne Unit, 1968). La propera edició se celebrarà l'agost vinent a Northamptonshire (Anglaterra).

Greenbelt —que s'autodefineix com a «festival de les arts, la fe i la justícia (...) impulsat per una visió del món cristiana progressiva, és inclusiu, obert, participatiu i generós en l'esperit»— va celebrar la seva primera edició el 1974 i, per tant, té una trajectòria més que consolidada que ha permès replicar la fórmula en altres festivals (Solas Festival, a Escòcia; Wild Goose Festival, als Estats Units; Carafest, a Irlanda del Nord; Gwyl Coda, a Gal·les; o SLOT Festival, a Polònia).

El Multifestival David a Espanya ha estat durant un temps una bona plataforma de llançament d'artistes cristians, malgrat que la seva trajectòria s'ha vist perjudicada per la gestió i irregularitats de l'organització. La darrera edició, la trentena, es va celebrar l'estiu del 2016 a Burgos.

A Catalunya, també s'han animat iniciatives més modestes com el GironellaFest, que l'estiu passat va reunir 200 persones, principalment joves i famílies, i que va ser impulsant des de la parròquia de Santa Eulàlia de Gironella (bisbat de Solsona).

Agusti Codinach

Concert de Worship.cat al Teatre de Sarrià, el 21 d'octubre, organitzat per Ràdio Estel, «Catalunya Cristiana» i la Delegació de Joventut de Barcelona.

que no està tan marcada per la normativa litúrgica», opina Morlans. Worship.cat [vegeu *Catalunya Cristiana* n. 1987] aplega una desena de joves músics catòlics, amb el suport econòmic del Secretariat Interdiocesà de Joventut, que es dediquen a traduir cançons de lloança de l'anglès al català amb la font inspiracional de la música de lloança nord-americana. El 21 d'octubre passat Worship.cat es va presentar en un concert al Teatre de Sarrià de Barcelona: «No es tracta de sortir a tocar, sinó que la música *worship* consisteix a pregar mentre toques», sosté Marta Massegú, professora i cantant participant en aquesta iniciativa.

Música d'anunci i evangelització

La música cristiana també pot (i hauria de) tenir una mirada i una aspiració a ser present més enllà del clos estrictament eclesial. Aquí podríem situar tant les propostes musicals amb testimoniatge i valors cristians com la música explícita de primer anunci cristià. A Catalunya hi ha grups que s'han esforçat per crear aquest espai (Kairoi, Setanta per Set, Canta la Teva Fe i d'altres), però difícilment han traspassat aquestes fronteres.

El diagnòstic de Morlans és que aquesta «cançó de cantautor», sobretot a Catalunya, «ha estat frenada per una pinça a tres bandes: el clericalisme liturgicocèntric, que ni imagina que un laic pugui predicar cantant; després hi ha una sensibilitat conservadora que coneix que hi ha aquesta modalitat de laic amb guitarra anunciant Jesús i té por que contaminin la música litúrgica; i la tercera i, potser la més dolorosa, que suposats sectors progressistes han interioritzat massa el paradigma modern, i es pensa que no queda bé que en una ràdio diocesana hi hagi música que parli de Jesucrist o del perdó».

Certament en altres països hi ha una aposta pels grups i cantautors catòlics, amb plans pastorals que promouen accions en aquest sentit: a Itàlia, per exemple, les diòcesis i les delegacions de Pastoral Juvenil con-

Luter, un capdavanter en música

Martí Luter, que fa 500 anys va penjar el seu escrit sobre les indulgències a la porta de l'església del castell de Wittenberg, un cop casat, va escriure la *Missa alemanya* el 1526: «[Ho fa] amb la finalitat de restaurar la dignitat del culte (...) i ho fa mantenint pràcticament la mateixa estructura que la missa catòlica i donant més pes a la celebració de la paraula i a la predicació i els cants. Luter va escriure una gran quantitat de pregàries, himnes i càntics de molta devoció que formen part de la litúrgia de les esglésies reformades en les que la música i el cant en la litúrgia tenen gran importància», escriu Jaume Botey a *A 500 anys de la Reforma protestant* (Quadern n. 204 de Cristianisme i Justícia).

Efectivament, les assemblees protestants compten amb un elevat nivell de preparació en música i cant perquè aquest aspecte està conreat d'antuvi: «Els cristians som una família que fa 500 anys es va partir l'herència: els protestants es van quedar la Paraula de Déu i el cant, i els catòlics ens vam quedar el sagrament i les obres de misericòrdia. La proclamació de la Paraula de Déu, les homilies i els cants que fan els protestants arriben a la gent. Des del Concili Vaticà II s'intenta tornar a ajuntar tot això, però el catolicisme no té la pràctica de la predicació viva ni cuida la música en general», opina el teòleg Xavier Morlans.

De fet, la música produïda des de Hillsong ha estat l'única estrictament cristiana que ha rebut premis Grammy. Es tracta d'una Església pentecostalista fundada el 1983 per un pastor australià i que fa quatre anys va aterrar a Espanya amb delegacions a Madrid i Barcelona. La seva ànima són els pastors de trenta i pocs anys Juan Mejías i la seva dona Damsy Mich. Cada diumenge convoquen tres sessions que omplen amb públic de 20 a 45 anys.

voquen concursos de maquetes (per exemple el Premi Salentino), en els quals es premien diverses categories (cant per a litúrgia, lloança, testimoni i primer anunci). Als millors se'ls edita un disc o assisteixen a una setmana de *master-class* (també els anomenen *laboratoris musicals*) organitzada per la Conferència Episcopal i on s'ensenya els músics a millorar lletres, melodies, instrumentació i, també, a preveure la comercialització del producte.

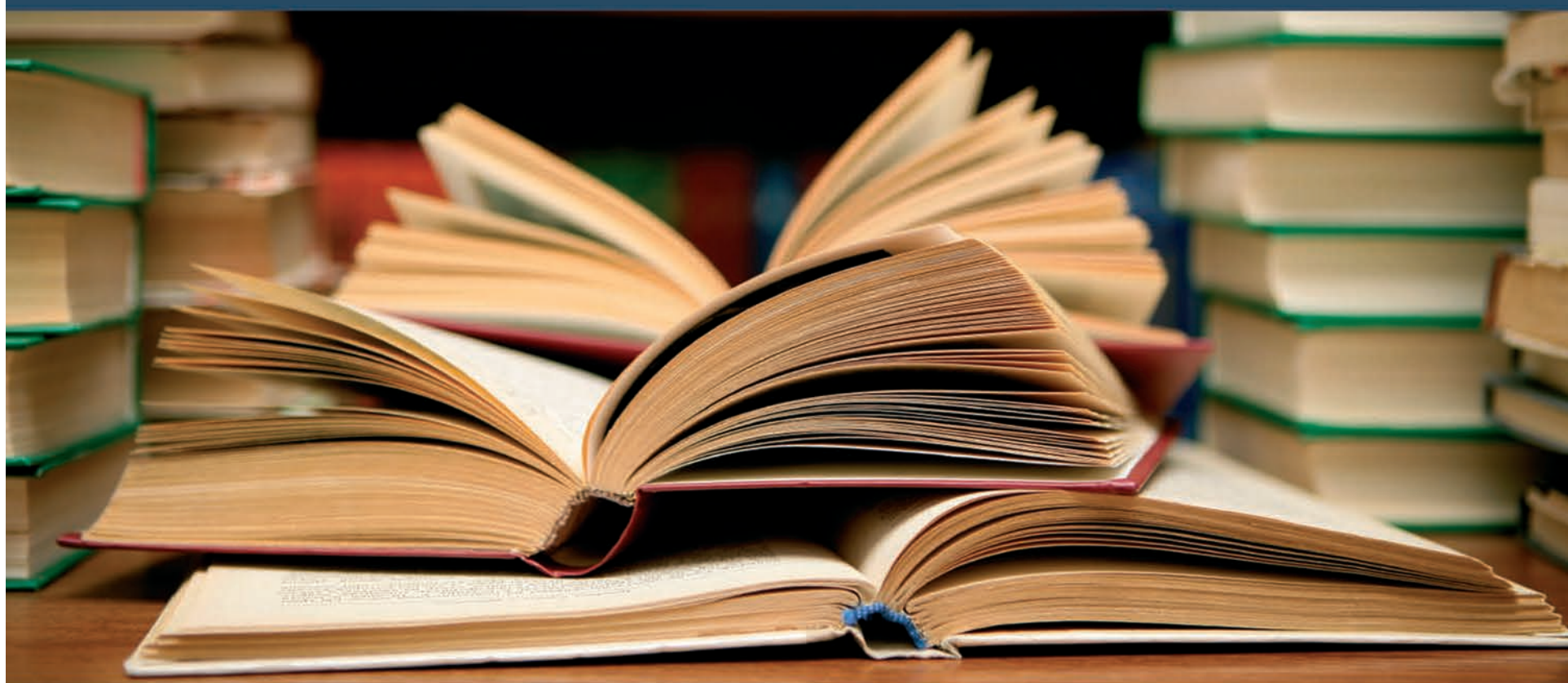
La recepta, segons Morlans, és clara, més encara tenint en compte que «tenim cançons boníssimes en diferents idiomes, cançons explícites i amb qualitat musical»: promoció + suport a l'artista cristià + crear circuit. «El públic cristià hi és (tot i que són persones cada cop més grans), després cal organitzar concerts i fer sortir els músics pels mitjans de comunicació diocesans i llavors els CD són comprats. El músic,

aleshores, pot viure i, a partir d'aquí, oferir un producte que pugui servir a no catòlics», recomana Morlans.

Inculturar l'evangelí en la música

L'ús de nous llenguatges —com poden ser la música, internet, el cinema, la dansa o el teatre— per a les accions de primer anunci requereix tenir presents tres criteris cristològics que detalla Morlans: «Encarnar-se, és a dir, assumir la condició humana, en aquest cas, assumir la matèria, el *rock'n roll* i el llenguatge feridor, xava; criticar-la o purificar-la —com Crist va fer a la creu— d'allò que tingui d'inhumà (desemascarar el poder...); i, finalment, la transfiguració, la resurrecció (transcendir-lo, sense deixar de ser aquell llenguatge). Són, en definitiva, els tres passos d'una bona cristologia».

Ja pots llegir **Catalunya Cristiana** a les biblioteques de Catalunya!

Biblioteca Antònia Torrent i Martori, d'**Arenys de Munt** / Biblioteca Canyadó i Casagemes-Joan Argenté, de **Badalona** / Biblioteca Pere Casaldàliga, de **Balsareny** / Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet, de **Berga** / Biblioteca Can Salvador de la Plaça, de **Calella** / Biblioteca Central de **Cerdanyola del Vallès** / Bibliobús Montnegre, de **Granollers** / Biblioteca Can Sumarro, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central Tecla Sala, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central d'**Igualada** / Biblioteca del Casino de **Manresa** / Biblioteca Can Puiggener de **Sabadell** / Biblioteca de Mirasol Marta Pessarrodona de **Sant Cugat del Vallès** / Biblioteca Montserrat Roig de **Sant Feliu de Llobregat** / Biblioteca Central de **Santa Coloma de Gramanet** / Biblioteca Central de **Terrassa** / Biblioteca Pública de **Lleida** / Biblioteca Sant Agustí de **La Seu d'Urgell** / Biblioteca Pública de **Sort** / Biblioteca Pública de **Tarragona** / Biblioteca Popular de la **Garriga** / Biblioteca Popular **Mataró** / Biblioteca del Seminari de **Tortosa** / Biblioteca Pública de **Girona** / Biblioteca de Catalunya, de **Barcelona** / Biblioteca Popular **Sant Adrià del Besòs** / Biblioteca Popular Joan Triadú de **Vic** / Biblioteca del Seminari Diocesà de **Girona** / Biblioteca Parroquial de **Sant Pere Sallavina**

Amb el suport de:

Captaires de l'amor de Déu

Francesc presideix la I Jornada Mundial dels Pobres

AICA

Ciutat del Vaticà

«Què compta per a mi a la vida? En què la inverteixo? En la riquesa que passa, de la qual el món no està mai satisfet, o en la riquesa de Déu, que dona la vida eterna?», va preguntar el Papa en l'homilia de la missa que va celebrar el diumenge 19 de novembre, primera Jornada Mundial dels Pobres. Aquesta jornada va ser instituïda per Francesc amb la carta apostòlica *Misericordia et misera* a la fi del Jubileu de la Misericòrdia. Molts pobres i sense llar van participar en la celebració.

«En els pobres», va dir Francesc, «es manifesta la presència de Jesús, que sent rics va fer pobre. (...) I si als ulls del món tenen poc valor, són ells els que ens obren el camí cap al cel, són el nostre passaport al paradís».

En comentar l'evangeli del dia sobre la paràbola dels talents, el Pontífex va recordar que tots som destinataris dels talents de Déu, «cadascú segons la seva capacitat. (...) Per això ningú no pot creure's tan pobre que no pugui donar alguna cosa als altres». El Bisbe de Roma va assenyalar que «qui es preocupa només de conservar, de mantenir els tresors del passat, no és fidel a Déu». En aquest sentit, «l'omissió també és el pitjor pecat contra els pobres». «És mirar a una altra banda quan el germà passa necessitat, és canviar de canal quan una qüestió seriosa ens molesta, és indignar-se davant del mal, però no fer res. Déu, tanmateix, no ens preguntarà si ens hem indignat amb raó, sinó si vam fer el bé.»

Francesc va precisar que ens farà bé atansar-nos a qui és més pobre que nosaltres, recordant-nos el que compta de veritat: estimar Déu i el pròxim: «Només això dura per sempre, tota la resta passa; per això, el que invertim en amor és el que queda, la resta desapareix.»

El Pontífex va desitjar que el Senyor, «que té compassió de la nostra pobresa i ens revesteix dels seus talents, ens doni la saviesa de buscar el que compta i el valor d'estimar, no amb paraules sinó amb fets», perquè «tots som captaires de l'essencial, de l'amor de Déu, que ens dona el sentit de la vida i una vida sense fi».

Dinar amb 1.500 pobres

El papa Francesc també va compartir al Vaticà un dinar amb 1.500 persones en situació d'exclusió o sense sostre, i va exhortar a lluitar contra la «indiferència» cap als més necessitats,

El Papa va demanar no ser indiferents als pobres.

la qual va considerar el «pitjor pecat». «Benvinguts tots, compartirem aquest dinar amb bona voluntat i amistat», va dir el Pontífex als comensals reunits a l'Aula Pau VI, que es va transformar en un gran menjador, on el Papa va dinar amb necessitats de més de deu països.

Mentrestant, a la plaça Pius XII, davant de la basílica de Sant Pere, va continuar obert l'hospital mòbil solidari per als indigents. El Papa havia visitat el dijous per sorpresa aquest dispensari mèdic i va

PAPA FRANCESC

«Els pobres ens obren el camí cap al cel, són el nostre passaport per al paradís»

enraonar amb persones que esperaven ser ateses, amb els metges voluntaris i amb altres col·laboradors.

La iniciativa d'aquest centre per oferir atenció mèdica als més necessitats s'emmarca en la I Jornada Mundial dels Pobres. En aquest petit hospital de camp, al centre de Roma, es van oferir visites mèdiques de franc als pobres i necessitats, al llarg d'aquesta setmana que va acabar el diumenge 19, des de les nou del matí fins a les quatre de la tarda.

Església en sortida

Intel·ligència col·laborativa per educar millor

En aquest context de canvi accelerat i globalització, les societats europees estan duent a terme de manera desigual la transformació dels mètodes educatius. Avui els nens saben més tecnologia que els pares i prenen els valors dels videojocs, dels *influencers* juvenils, programes i sèries de televisió, espots publicitaris, cinema. Il·lús qui cregui que només la família i l'escola eduquen els nens.

Catalunya compta amb algunes experiències educatives valentes i exitoses, amb resultats molt notables en les proves PISA, però visibles sobretot en el fet que els alumnes gaudeixen aprenent coses noves i explorant en equip els temes escolars. Però... com posar en contacte aquestes experiències amb altres d'igualment noves que es fan en altres zones, o bé amb les menys valentes o simplement llunyanes? Poques coses hi ha més estimulants

que el diàleg entre persones amb les mateixes aficions i la capacitat d'escoltar-se i enriquir-se mútuament.

A això ens dediquem un equip de persones de l'Innovation Center for Collaborative Intelligence (ICXCI). Es tracta d'afavorir la deliberació intel·ligent entre agents educatius (tots!, no només els pares i els docents), amb la metodologia i les eines digitals de la intel·ligència col·laborativa, que ajuda a gestionar el diàleg en problemes complexos. Amb el focus posat, abans que res i més enllà de les legítimes creences i ideologies, en la persona a la qual s'educa: qui és, com aprèn en cada fase d'edat, quines accions s'han de fer i quines cal evitar perquè aquesta persona, única i irrepetible, creixi i desplegui les seves capacitats, juntament amb els altres, i sigui capaç de viure i participar activament en la construcció de la societat del futur.

Leticia Soberón

Barcelona

«He après molt de vosaltres»

Taltavull s'acomiada de Barcelona entre amics

Ignasi Miranda

Barcelona

Fotos: Ramon Ripoll

«Una celebració llarga, intensa i íntima.» Així va definir Sebastià Taltavull la missa del diumenge 19 de novembre, a la basílica de la Sagrada Família, en què es va acomiadar com a bisbe auxiliar de Barcelona sis dies abans de l'inici del ministeri episcopal a Mallorca. Va compartir, amb els centenars de diocesans que omplien el temple, moltes impressions i emocions personals. «No em resulta fàcil deixar allò que estimo. Aquesta és la pobresa i la grandesa alhora, quan l'Església ens envia d'un lloc a un altre», va dir en l'homilia. El prelat menorquí va dedicar records a tothom, des dels capellans de la residència Sant Josep Oriol fins als joves amb els quals es va reunir diverses vegades en àmbits acadèmics mitjançant un «diàleg obert» que l'enriquia, passant per les parròquies, les famílies que l'han acollit sovint a casa seva i els consagrats i consagrades, entre d'altres. Els creients de Barcelona, en definitiva, han estat per a Taltavull «mestres» dels quals ha tingut «un gran aprenentatge».

Entre les reflexions de la predicació, el bisbe Sebastià va comentar també la idea que li havia transmès un capellà de Menorca: «Quan vagis a un lloc, Jesús ja hi és; i quan te'n vagis, seguirà sent-hi.» Després de destacar «l'any de despeniment» viscut entre dues diòcesis, Taltavull va recordar que Barcelona «necessita molta presència per animar una acció pastoral seriosa que vagi a l'essencial, perquè és obra

El bisbe Taltavull durant l'homilia.

de tots, laics i laïques també, no només bisbes i preveres». En aquesta línia, va reivindicar la importància «d'estar al costat de les persones, incloent-hi un laicat corresponsable i fidel que, en comunió, forma una xarxa insubstituïble per a les nombroses iniciatives d'espiritualitat, formació i caritat».

Sebastià Taltavull es va referir igualment al seu lema episcopal, «Vosaltres sou els meus amics», per agrair als diocesans de Barcelona que l'hagin ajudat «a viure'l plenament». I va formular una pregunta interpel·ladora: «De què servirien tants esforços si no ens féssim propers i no fóssim capaços d'estimar-nos?» Precisament coincidint amb la Jornada Mundial dels Pobres, el bisbe va recordar que «ells són el centre de la nostra atenció i de la nostra opció, com també sempre, des de Jesús, la preocupació i la prioritat de l'Església», tot i que va admetre que «encara és una assignatura pendent, amb un 20% de la humanitat que té el 80% dels recursos». Finalment el bisbe electe de Mallorca va expressar el seu desig que els cristians «aportem el millor de nosaltres en el delicat moment que viu el nostre país», alhora que es

Omella li va regalar una reproducció de la Torre dels Apòstols de la Sagrada Família.

va comprometre a «fer-ho també des de la nova diòcesi, dins una Església en què els uns preguen pels altres».

Un pastor molt estimat per tothom

L'Eucaristia de comiat, amb la basílica de la Sagrada Família plena, va ser una visualització de la comunió davant d'un pastor molt estimat aquests últims vuit anys i mig a Barcelona. Amb la participació de molts laics i laïques que treballen a l'arquebisbat o hi estan vinculats, Taltavull va rebre l'escalf i la proximitat afectuosa de bona part dels preveres i diaques de l'arxidiòcesi, així com de molts religiosos i religioses. Com a concelebrants principals, hi van ser els cardenals Joan Josep Omella i Lluís Martínez Sistach. No hi van faltar tampoc els nous bisbes auxiliars, Sergi Gordo i Antoni Vadell. Al final, van ser especialment encoratjadores les paraules

les d'agraïment expressades per la delegada d'Apostolat Seglar, Ana María Almuní, que va resumir les grans qualitats pastorals i personals del bisbe Sebastià. I en l'últim reconeixement abans de la benedicció, Omella va recitar els coneguts versos d'Antonio Machado «*Todo pasa y todo queda*» i «*Caminante, no hay camino, se hace camino al andar*», per agrair-li el seu servei. «Has deixat en aquest camí les teves petjades», va assegurar. Finalment li va desitjar que sigui «un bon pastor de la diòcesi de Mallorca» per concloure amb el màxim afecte: «Aquí seguiràs tenint uns amics.» I en l'últim gest d'homenatge, l'arquebisbe de Barcelona va lliurar al fins ara auxiliar una reproducció de la Torre dels Apòstols, «com a record de la Sagrada Família», amb els símbols episcopals de referència. Lessalutacions de tothom van posar el punt final a una celebració d'emocions i, sobretot, d'afecte i proximitat entre els presents.

DISSABTE 25 DE NOVEMBRE 2017

SOLEMNITAT de CRIST REI

A LES 22 HORES

VIGÍLIA EUCARÍSTICA

IMPOSICIÓ D'INSÍGNIES

BENEDICCIÓ A LA CIUTAT.

A les 21,15 sortida del transport des de Av. Valldarxa 14-16. Confirmar amb anterioritat l'ús del transport.

BASÍLICA DEL SANT CORD DE JESÚS TIBIDABO

UN FUTURO

CONTIGO

Roca celebra 100 anys d'història

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies,
tenint cura de tu i dels teus.

En aquest any tan important,
Roca es projecta cap un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més
innovadors, per fer-te la vida
més fàcil.

Comencem a construir
els pròxims 100 anys junts,
comencem a escriure un
nou futur amb tu.

Descobreix més a la teva botiga
Roca o a **roca.es**

Barcelona

Andrea Riccardi posa les «perifèries» al centre

El fundador de Sant'Egidio parla de corredors humanitaris i presenta el seu llibre «Periferias»

Carme Munté

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

Escriu Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio, que la presència de l'Església catòlica en les perifèries no és només una opció de caritat, sinó «una opció historicogeogràfica precisa que té arrels en la història del cristianisme». I quan el papa Francesc parla de perifèries ho fa tant en clau geogràfica, pensant per exemple en els barris marginats, com existencial, amb la soledat de la gent gran com a experiència punyent.

En el seu llibre *Periferias* (San Pablo), que va presentar a Barcelona, Andrea Riccardi diu que «el veritable problema és fer renéixer l'Església en la perifèria, donar lloc a comunitats i experiències cristianes que arrelin en aquests llocs». És més: «No n'hi ha prou de dividir les diòcesis i aproximar més el centre a les perifèries (de vegades això comporta una disminució dels recursos i una mobilitat reduïda). Cal suscitar noves realitats cristianes en les perifèries, acceptant-ne la història i configuració.»

La presentació del llibre va tenir lloc el 15 de novembre passat a la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor, l'església de referència de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona. Hi van participar Andrea Riccardi, el cardinal Joan Josep Omella, el periodista Josep Cuní i Gerardo Pisarello, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona. Tots ells van reflexionar al voltant de les perifèries geogràfiques i existencials.

Riccardi va apel·lar a la responsabilitat dels polítics, que solen parlar des dels centres de poder i els platós de les televisions, mentre abandonen les perifèries. I si bé va reconèixer que «a les perifèries ha quedat la xarxa de l'Església», «la parròquia corre el risc de passar de ser una parròquia mis-

Acte de presentació a la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor.

Gerardo Pisarello durant la seva intervenció.

sionera a una parròquia assetjada».

El fundador de la Comunitat de Sant'Egidio també va alertar que a les perifèries dels grans centres urbans hi ha el risc que el buit polític, social,

cultural i eclesial quedi copat per les màfies. Per això, Andrea Riccardi va insistir en la necessitat de «reconstruir comunitats humanes a les perifèries».

Màfies del tràfic de persones

Andrea Riccardi també va parlar de la màfia, en aquest cas de la que trafica amb persones, durant la conferència a Barcelona Tribuna sobre corredors humanitaris durant el dinar el mateix 15 de novembre. «El negoci de la màfia del tràfic de persones mou milers de milions d'euros i comença a valdre tant com el de la droga», va denunciar el fundador de la Comunitat de Sant'Egidio.

La Comunitat de Sant'Egidio va posar en marxa els corredors humanitaris el 2016 precisament per salvar les persones de les màfies i facilitar una via segura, legal i controlada d'entrar a Europa. I ho va fer davant de dos grans drames humanitaris: la guerra de Síria i la pobresa endèmica d'Àfrica. «Els corredors humanitaris són una experiència petita —a tot estirar ajudarà tres milions de perso-

nes— però que demostra que es pot lluitar contra les màfies alhora que la integració és possible.»

Però els corredors humanitaris que sí que han pogut dur-se a terme gràcies a la col·laboració dels governs italià i francès, a Espanya encara no han fructificat. «Espanya ha de respondre de la manera més generosa al problema de la migració», va dir Riccardi. I si encara no ho ha fet, és perquè «es tracta d'un problema de decisions polítiques».

En la conferència, celebrada a l'hotel Palace de Barcelona i a la qual també va assistir Omella, Andrea Riccardi va voler posar al centre de la reflexió europea la situació de tants refugiats i immigrants que cerquen al nostre continent un futur millor. En el seu al·legat per una Europa forta, unida i cohesionada, Riccardi va destacar els discursos del papa Francesc, «l'home adient per a aquesta Europa cansada», i va denunciar els murs que països com Hongria han construït contra l'acollida dels refugiats.

Preguntat sobre si la Comunitat de Sant'Egidio, que ha ajudat a solucionar conflictes com la guerra de Moçambic, ha mediat també en el conflicte entre Catalunya i Espanya, Andrea Riccardi ho va negar, i va dir que mai no han fet aquesta tasca de mediació dins d'Europa. «Jo estimo molt Catalunya i m'hi sento molt unit, i espero i desitjo que es trobi un camí de diàleg en el qual les diferents aspiracions trobin lloc en el marc europeu.»

La Comunitat de Sant'Egidio va ser fundada per Riccardi el 1968 a Roma. A Catalunya són presents a Barcelona, Manresa i Tarragona. La seva tasca pivota al voltant dels valors de comunitat, pregària, amistat amb els pobres, ecumenisme, diàleg i pau.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n

08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Tarragona

Agermanament educatiu entre Tarragona i Hondures

Les Escoles Diocesanes i la comunitat educativa de Trujillo posen en marxa el programa Esttela

Joan Boronat
Tarragona

Un nou espai per a l'intercanvi educatiu entre Hondures i les Escoles Diocesanes de Tarragona es posa en marxa aquest mateix curs escolar. El programa ha estat batejat amb el nom d'Esttela.

La iniciativa parteix del fet que el tarragoní Lluís Solé Fa fa 40 anys que és missioner a Hondures i que a més és bisbe de la diòcesi de Trujillo. Tarragona està contínuament atenta a la tasca pastoral i missionera d'aquest bisbe, el qual sempre ha posat èmfasi en l'educació com a necessitat vital per a la construcció d'un món més just, valent i solidari.

L'amistat entre Tarragona i el bisbe Lluís —i Hondures per extensió— ara es veu reforçada per l'agermanament específic promogut per les Escoles Diocesanes de Tarragona (EDT) i la comunitat educativa de Trujillo. El col·legi Mare de Déu de la Serra i el CEE Tilmar de Montblanc, el col·legi Sant Rafael de la Selva del Camp, el col·legi Sant Pau de Reus, l'escola Joan XXIII i el col·legi Sant Pau Apòstol de Tarragona s'han embarcat en l'aventura missionera amb Hondures, en estreta col·laboració amb la Delegació diocesana de Missions.

Des de la Fundació Sant Fructuós, que aglutina els centres escolars esmentats, s'assenyala que «Esttela és l'aventura compartida en una relació d'amistat entre iguals, amb la diòcesi de Trujillo, que neix amb l'objectiu d'agermanar per propiciar l'intercan-

Diferents comunitats educatives s'han embarcat en aquest projecte.

vi cultural, el diàleg enriquidor, l'entesa mútua entre realitats diferents».

Tres pilars

Esttela s'articula sobre tres pilars bàsics. El primer és el programa Aula Compartida. A través d'una plataforma *on line* desenvolupada per l'escola Joan XXIII, els mestres i professors de les Escoles Diocesanes dissenyen i implementen diferents cursos de formació *on line* per afavorir l'aprenentatge i l'actualització continuada dels claudres hondurenys, tant de l'escola pública com de la privada. La comunió entre petits i joves és el

Esttela és l'aventura compartida en una relació d'amistat, entre iguals, amb la diòcesi de Trujillo

segon pilar. Els equips de pastoral de les Escoles Diocesanes de Tarragona i Trujillo estan implicats en el disseny d'activitats que permetin l'intercanvi cultural i l'empatia entre petits i joves, amb l'educació en els valors del respecte, la comprensió, la humilitat i la capacitat de meravellar-se davant les riqueses d'aquest món, com a referència.

El tercer pilar és la solidaritat de les famílies. Convidats oportunament a formar part d'aquest programa, té una forta repercussió en l'acompanyament del projecte i faciliten la consecució d'objectius a curt i llarg termini.

La Fundació Sant Fructuós incideix, davant d'un món tan diversificat i avançat, «en el fet que provocar l'intercanvi ajuda a pensar en un mateix i en el bé comú, i també a educar en consciència». Afegeix que «pot ser un tema tant religiós com filosòfic, amb una implicació personal però també social». Per això, Esttela obre camins

en favor de l'aprenentatge significatiu i estimulant.

Per resumir els objectius que propugna aquest agermanament recollir les paraules que el mateix bisbe Lluís Solé, el qual afirma que no es tracta que els uns donin i els altres rebin, sinó que «aquí tenim més, però allà ens ensenyen com es pot tirar endavant la tasca educativa amb mitjans escassos i pocs recursos».

De la seva banda, el director de Fundació Sant Fructuós, Francesc Ortiz, ha assenyalat que la formació *on line* per a Hondures es posarà en marxa aquest mateix curs, que en aquell país ja s'inicia en l'any nou.

La Fràter celebra 50 anys de presència a l'arxidiòcesi

Joan Boronat / Tarragona

La Fraternitat Cristiana de persones amb Discapacitat (Fràter) celebra aquest curs els 50 anys de presència a l'arxidiòcesi de Tarragona. La Fràter és un moviment cristià estès arreu del món que agrupa persones malaltes i amb discapacitat.

Fràter mira, d'una banda, de conscienciar la societat de les dificultats i necessitats de la persona amb discapacitat i, de l'altra, d'ajudar la mateixa persona amb discapacitat a créixer, a prendre consciència dels seus valors, procurant que, amb afany de superació, desenvolupi totes aquelles capacitats que atresora interiorment i assumeixi el protagonisme de la vida pròpia.

L'acte central, per commemorar l'any del 50è aniversari a Tarragona, va

tenir lloc el 14 d'octubre passat, amb una missa d'acció de gràcies celebrada a l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, des de fa anys seu de l'entitat, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol Balcells, a la qual van assistir els consiliaris diocesans, la presidenta de Fràter a Tarragona, Montserrat Puig, membres, voluntaris, familiars i amics.

En l'homilia el prelat va exhortar els membres de la Fraternitat «a prendre consciència de les vostres possibilitats, superant les limitacions» i també a romandre fidels al missatge evangèlic «Aixeca't i camina». Així mateix, l'arquebisbe va tenir un record especial per a Mn. Pere Lluís Ramon Martori, ja traspasat, que va ser consiliari de la Fràter de Tarragona i de Catalunya, i un agraïment a Maria Amenós, que ha presidit durant molts anys l'entitat.

L'arribada a Tarragona

La Fràter va ser fundada l'any 1942, a França, per un sacerdot, el pare François. Estava malalt i en l'ordenació presbiteral li van encarregar que es dedicés a visitar malalts d'un hospital, a Verdum. El contacte amb altres malalts va fer que prenguessin forma com a grup i aquesta idea es va anar escampant arreu del món.

La Fràter va arribar a Tarragona el 1967 a través del P. Josep Maria París, jesuïta que era a la parròquia de Torreforta. A poc a poc, es va anar estenent per l'arxidiòcesi i en aquests moments «hi ha un grup general integrat per persones de diferents parròquies, principalment de Tarragona, Reus, Valls i el Vendrell», indica Mn. Lluís Simó, el consiliari diocesà. Afegeix que no hi ha una llista d'associats, «sinó que

està obert a tot aquell que vulgui participar-hi, segons la seva disponibilitat o compromís».

Lluís Simó explica que durant l'any s'organitzen diferents activitats, tant lúdiques com formatives. «S'acostumen a iniciar per Tots Sants i continuen al Nadal i Reis. La trobada nadalenca pren un caire de sensibilització social, cada any convidem alguna organització solidària perquè presenti una acció», subratlla el responsable diocesà.

El mes d'abril, Fràter organitza una jornada de convivència en l'àmbit formatiu, habitualment al santuari del Loreto de Tarragona. Així mateix, hi ha trobades per a la formació humana i cristiana; reunions de l'equip organitzador i assemblea anual. Algunes de les activitats són compartides amb les fraternitats de les diferents diòcesis catalanes, sobretot pel que fa a cursos de formació i activitats de tipus cultural o lúdic. Les colònies d'estiu, amb uns dies especials de convivència festiva, tanquen el programa del curs, que és viscut i compartit des de la veritable amistat i fraternitat.

RD Congo

«La riquesa del Congo no beneficia la pob

Aurélien Rukwata, capellà congolès i director de la Comissió diocesana de Justícia

Carme Munté / Eduard Brufau

Justícia i Pau va celebrar a Barcelona, l'11 de novembre, una jornada sobre *El preu del nostre consum: explotació humana i devastació ambiental*, en el marc de la campanya #ConflictMinerals. Si hi ha un país per antonomàsia ple de recursos naturals que són explotats no en benefici de la població, sinó de les butxaques d'alguns avariciosos, aquest és la República Democràtica del Congo. El capellà congolès Aurélien Rukwata coneix aquesta realitat de primera mà. Té 50 anys, dirigeix la comissió diocesana de Justícia i Pau de Butembo-Beni, és professor universitari i és doctor en teologia social i política per la Universitat de Lió (França).

La República Democràtica del Congo és un país amb enormes recursos naturals, però és també un dels més pobres. Com s'entén aquesta paradoxa?

L'abundància de recursos naturals, d'una banda, i de l'altra, la pobresa de la població és certament una realitat paradoxal. S'entén simplement per la mala gestió de l'explotació dels recursos naturals per part de l'Estat. De fet, hi ha uns textos legals que regeixen aquesta explotació (no només l'extracció, sinó també la comercialització, la venda i les taxes a pagar), de manera que pugui beneficiar la població, però, malauradament, no són respectats.

Les que sí que se'n beneficien són les multinacionals estrangeres...

Les multinacionals estrangeres es beneficien del fet que el Congo no sigui un país desenvolupat, de manera que els contractes signats no respecten el reglament, es fan de forma opaca i s'originen situacions corruptes. D'altra banda, les multinacionals poden venir a explotar però han de respectar el procediment legal definit per la llei del país. A més, es planteja la qüestió de si les multinacionals faciliten els grups armats per poder-los vendre de manera fraudulenta els minerals... Tot això s'ha de definir. Hi ha una llei americana que obliga a fer la traçabilitat dels minerals, des de l'extracció fins a la utilització i proveïment de companyies com ara Samsung, Nokia... Però aquesta llei està pensada per als interessos de la població local? Crec que no. Tenim unes lleis que es fan en benefici de les multinacionals. Ras i curt, també les multinacionals s'han de plantejar la qüestió ètica en allò que fan: posen l'interès de l'home i de la població primer de tot, o bé només el profit econòmic?

Quins països estrangers hi estan implicats?

La qüestió és extremament difícil i delicada perquè les multinacionals sovint no treballen directament amb el Congo sinó que ho fan amb societats intermediàries que poden tenir la seu al mateix Congo o bé en països limítrofs. D'aquesta manera, es crea una mena d'opacitat en la qual, inten-

Aurélien Rukwata, a la seu de Justícia i Pau de Barcelona.

cionadament, es treballa de forma no transparent. Sovint les multinacionals treballen amb societats interposades amb l'objectiu d'obtenir més benefici dels minerals, de comprar-los a un preu més baix. Aquestes multinacionals provenen de països occidentals, europeus i nord-americans que fabriquen mòbils, ordinadors portàtils, etc. Quan aquestes multinacionals signen acords amb les autoritats congoleeses per poder accedir a aquests minerals, llavors, de nou, hi intervé la corrupció del mateix país. No hi ha cap garantia que aquestes empreses paguin el que està estipulat ni que aquests diners arribin mai a les arques de l'Estat. Si no, no s'entén que en un país com el meu, amb tants recursos naturals, la immensa majoria de la població visqui en la misèria al costat mateix de l'abundància i la riquesa. Això és un crim molt greu.

L'explotació minera és l'exemple paradigmàtic d'aquesta explotació dels recursos?

L'explotació minera és el reflex de la mala gestió de tots els recursos naturals, com també ho són les zones boscoses i l'aigua. Perquè hem de recordar que el Congo no únicament té minerals com a recursos naturals. També és la segona reserva boscosa mundial i, per tant, pot ser crucial per resoldre el problema del canvi climàtic gràcies al diòxid de carboni. Després de l'Amazònia, la del Congo és la gran base de reserva forestal. Per tant, és una gran riquesa.

«Les multinacionals estrangeres es beneficien del fet que el Congo no sigui un país desenvolupat»

«L'explotació minera és el reflex de la mala gestió de tots els recursos naturals, com també ho són les zones boscoses i l'aigua»

També cal destacar l'aigua. Tinguem en compte que a causa de l'aigua podria ser un tema pel qual podria sorgir una tercera guerra mundial. Un exemple més: molts minerals i molta fusta congoleesa es refinen o es manufacturen a països veïns, i són aquests països, i no pas el Congo, els que es beneficien del producte net del carboni. Tothom es beneficia del Congo a causa de la feblesa del seu govern. Es viu una gran injustícia, perquè la riquesa del Congo no beneficia la pròpia població, sinó les multinacionals i alguns països veïns.

Aquesta és la causa del conflicte que tenim.

Tenir recursos naturals per a un país és realment una benedicció, però tot sovint esdevé com una mena de maledicció. Com es pot revertir aquesta situació?

Efectivament, bona part de la població congoleesa s'exclama: «Per què Déu ens ha fet tant de mal dotant-nos de recursos quan, al cap i a la fi, acaben sent una maledicció?» Hi ha guerres, violacions de drets humans, violència sexual. Com convertir aquesta maledicció en una benedicció? És molt senzill: creant una bona manera de governar, és a dir, que l'Estat assumeixi la seva responsabilitat. Quan parlo d'Estat no em refereixo al país (la terra congoleesa, la població...) sinó al mal govern. El canvi passa obligatòriament per respectar els principis democràtics a través d'eleccions lliures, transparents, pacífiques i creïbles. El govern ha de deixar de veure el poble com la seva propietat privada i començar a assumir que el poble és sobirà per poder escollir el govern. Cal respectar la democràcia, la llei fonamental i sobretot els mandats. Un cop finalitzat el mandat, cal fer eleccions, cosa que no s'està fent. El poble ha de tenir dret a decidir si l'actuació del govern ha estat correcta o no. D'aquesta manera, es podran penalitzar aquells que no han respectat les lleis i que no han treballat a favor del poble congolès i afavorir els que sí que han fet una bona feina. Si hi ha democràcia real, veritable i responsable la maledicció es transformarà en benedicció i el poble viurà feliç i vosaltres veureu menys congoleesos que arriben a Europa fugint de la violència i per guanyar-s'hi la

«Salvació, sinó multinacionals i països veïns»

i Pau de Butembo

Mina d'or a Mongbwalu, a l'est de la República Democràtica del Congo.

vida, perquè allò que busquen a Europa ja ho podran trobar al seu país.

Quina feina fa l'Església catòlica davant d'aquesta realitat?

L'Església catòlica ha pres consciència d'aquesta paradoxa d'abundància de riqueses naturals i pobresa de la població. Per això el 2007 els bisbes van crear la Comissió Episcopal per la Gestió dels recursos naturals, dins de la Conferència Episcopal del Congo. Per tal que aquesta comissió pugui treballar s'han documentat totes les violacions dels drets de l'home en l'explotació dels recursos naturals. Aquesta Comissió, que té la seu a Kinshasa, ha creat a cada diòcesi observatoris de recursos naturals (ORN), i jo treballo a l'ORN de Butembo. Això permet donar als bisbes elements de monitoratge, fiables, que els permetin defensar amb garanties que en un indret determinat una determinada llicència és mal explotada i poder fer-hi alguna cosa.

Concretament, què és el que es farà?

Primer de tot cal tenir present quines són les riqueses naturals del país, que ja hem mencionat, i continuar fent constar per què són explotades i de quina manera. Paral·lelament fer-hi constar els textos legals que permeten aquesta explotació, perquè sovint aquests textos no són aplicats. I d'aquí es passa al que s'anomena el quadre de concertació: concertar una trobada entre les empreses que exploten aquests recursos, l'administració de l'Estat que protegeix aquesta explotació i també la població. En aquest marc hi ha d'haver un debat entre aquests tres actors en què

es doni resposta, en un sentit de corresponsabilitat, a una pregunta: què hem de fer perquè aquestes riqueses puguin ser beneficioses per a la nostra població? Avui s'ha de posar en marxa el *basketfound*, és a dir, el fons de desenvolupament comunitari que es nodreix de les taxes de l'extracció dels recursos, les quals serveixen per finançar les obres socials com ara escoles, hospitals, les xarxes d'aigua i llum dels pobles, en resum, tot allò que és un benefici per a la població. Vet aquí una manera concreta de treballar per poder canviar aquesta maledicció.

La veu de denúncia es ben vista pels més poderosos?

Quan es fa una acció profètica de denúncia, naturalment, no et crees amics, sinó enemics. Per tant, l'Estat no pot veure gaire bé que l'Església pugui denunciar el mal que ell fa. Però l'Església catòlica no té gens de por de fer aquesta denúncia, i de denunciar el sistema i dir que ha de canviar. L'Església només pot fer que parlar i denunciar, i ho fa pel bé de la població, malgrat els riscos que això comporta. L'Església, pel seu coratge profètic, no hi pot renunciar.

Quina és l'aportació concreta de la teologia social?

La teologia social vol estudiar les implicacions del discurs que es fa sobre Déu dins de la vida de la societat. Aquest discurs diu que l'home és creat a imatge i semblança de Déu, segons Gènesi 1,26-27. D'aquesta noció

«El 2007 es va crear la Comissió Episcopal per la Gestió dels recursos naturals, dins de la Conferència Episcopal del Congo»

«L'Església catòlica no té gens de por de fer aquesta denúncia, i de denunciar el sistema i dir que ha de canviar»

fonamental deriva el valor sagrat, inviolable, de la dignitat de la persona humana, així com la necessitat de crear unes condicions favorables de vida que respectin aquesta dignitat, que no l'alienin, perquè l'home pugui viure com un ésser social, lliure i solidari. La teologia social diu que quan es priva l'home de beneficiar-se de l'explotació dels recursos se'l priva de la seva dignitat. Per això la teologia social diu que els beneficis de l'explotació dels recursos naturals s'han de traduir

en educació, salut, habitatge, aigua, llum... per viure amb un mínim de dignitat. Cal que l'home sigui subjecte, i no pas objecte, de la seva història.

Quina és la diferència fonamental entre la teologia social i la teologia de l'alliberament?

El context d'Amèrica Llatina i Àfrica és el mateix, que és la misèria de la població, però hi ha una gran diferència. En lloc de prendre el mètode marxista de revolució, com fa la teologia de l'alliberament, la teologia social s'inscriu en una perspectiva en què tots els alliberaments socials, a través de les accions que es fan per millorar les condicions de vida, no exhaureixen tota l'acció del cristianisme. Més enllà del que fem queda encara el que anomenem «la reserva escatològica»; l'acció social no és més que un esbós, el primer pas necessari però no exclusiu, ni és l'objectiu final. La salvació sempre té una dimensió escatològica, i va més enllà de l'alliberament social, polític, econòmic que fem nosaltres. Hem de ser humils i dir que Déu vindrà a assumir, a acabar l'obra de salvació quan serà tot en tots, quan vindrà per rescatar la humanitat. La diferència rau en la perspectiva, però el context és el mateix i es tracta d'alliberar la gent d'allò que l'oprimeix, que li pren la dignitat. El mètode difereix i la perspectiva també. Per nosaltres l'alliberament comença en aquesta terra, però continua més enllà, en la benaurança eterna.

Quin és el retrat religiós de la seva diòcesi, Butembo-Beni?

La meva diòcesi està a l'est del Congo, a la frontera amb Uganda. Els cristians són àmpliament majoritaris, i n'hi ha de catòlics, de protestants tradicionals i d'ortodoxos. Els més nombrosos són els catòlics, que són el 60% de la població. A part hi ha Esglésies evangèliques, conegudes com les «del despertar», però que nosaltres anomenem «de la son» perquè adormen el poble respecte la realitat. També hi ha musulmans, però tenen poca presència, i també hi ha agnòstics, que són una proporció petita de la població. Després hi ha aquelles Esglésies que són fruit d'un sincretisme a partir de certs líders locals. Però la més majoritària és l'Església catòlica.

L'Església catòlica té aliances amb les altres religions pel que fa a la seva denúncia profètica?

En aquesta denúncia l'Església catòlica ha rebut el suport de les altres confessions cristianes i les altres religions. Sovint el bé que es vol fer a la població no té cap color religiós. El bé sempre és el bé i tota confessió religiosa es troba en el bé que es vol fer. Són algunes persones les que individualitzant, particularitzant aquest bé creen problemes. Tenim trobades interreligioses amb creences no cristianes, que creuen en Déu, i podem fer accions conjuntes. L'Església catòlica és part de la societat civil congoleesa, i com a tal du a terme accions amb altres actors socials. Com a confessió majoritària l'Església té un paper de locomotora principal.

El consiliari diu...

La pau interior

El tema de la pau és una qüestió d'aquelles que sovint tenim «a flor de llavis». Sempre estem disposats a parlar-ne, sempre estem a punt per desitjar-la. Ara que ja ens prepararem per celebrar l'Advent, temps de pre Nadal, ja ens disposem per desitjar la pau a tothom. Quan arribi Cap d'Any, tots ho farem. Però, de quina pau parlem? Evidentment, d'entrada, de la pau com a sinònim d'absència de conflictes, pau com a no-violència. Malauradament, fa poc vam fer experiència de tot al contrari: la violència explícita, gratuïta, desmesurada, brutal... Difícilment oblidarem aquelles imatges de les càrregues policials de l'1 d'octubre. D'això també és important que en parlem en els nostres grups. Els cristians no hem de viure en una «bombolla», encara que sigui religiosa, especialment quan es trepitgen els drets de les persones... No ens podem escudar en el «nosaltres no venim a fer política». Com diu el Concili: «Les alegries i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes del nostre temps, són les nostres...» (GS 1). No oblidem que Jesús va denunciar sovint la injustícia i es va oposar a la Llei establerta...

Tanmateix, al capítol 3 del nostre temari, Mn. Bajo ens parla d'una altra pau: la interior, la que es juga dins de cada persona, si és que es té... Perquè

Els cristians no hem de viure en una «bombolla», encara que sigui religiosa, especialment quan es trepitgen els drets de les persones.

no sempre aconseguim ser persones de pau. La pau comença en cadascun de nosaltres i no sempre l'assolim. Però, si som persones de pau, la sabrem transmetre. És una mica com el perdó: si ens sentim perdonats —especialment per Déu—, també sabrem perdonar. I, si ens sabem perdonar a nosaltres mateixos —un aspecte que sovint no considerem—,

encara podem perdonar més i millor.

En la reunió d'animadors de Vida Creixent vam prendre el compromís d'endinsar els grups, de mica en mica, en la idea de la pau per arribar, finalment, a la pau interior. L'ideal seria que els membres dels nostres grups anessin descobrint —si pot ser per ells mateixos, sense donar-los-ho tot fet— en què

consisteix això de tenir pau interior. Es tracta d'evolucionar de la pau externa, la que tothom entén (però que, val a dir, comença en cadascun) vers la pau com a coherència de vida —un aspecte que l'autor de temari esmenta, sobretot referit a la gent gran— i la pau que podríem dir «de l'esperit». És la pau de la fe, la pau que dona la pregària. Sant Agustí diu en un dels seus escrits que la pregària no és tant demanar coses a Déu —una mica inútil, diu ell, perquè Déu ja sap el que necessitem— com obrir-se vers Déu per rebre'n la gràcia. Avui en diríem «abaixar les barreres» per tal que Déu se'ns manifesti. Déu —diu Agustí— sempre ens dona però nosaltres no sempre estem ben disposats per rebre... Quan assolim aquest grau de comunicació —o, més aviat, de comunió— trobem una gran pau, una pau que només Déu ens pot donar. Llavors podem entendre per què és tan important la pregària en el cristià. De fet, només cal veure Jesús pregant —a voltes tota la nit, ens diuen els evangelis—, especialment en els moments importants com abans de l'elecció dels dotze, per exemple... Per això, només que fem possible que les persones dels nostres grups descobreixin la pau que prové de la pregària ja ens podem donar per satisfets, ja podríem acabar la trobada i tornar cap a casa. Feina feta!

Xavier Moretó Navarro
Consiliari
de Vida Creixent
de Barcelona

Bisbat de Vic

La comunitat, llum per als altres

Montse Font
Vida Creixent

Des de Vida Creixent, el temari que ens ocupa per a aquest nou curs està format de petits relats de l'evangeli i de contes senzills que ajuden l'autor i els membres de Vida Creixent a fer les nostres reflexions.

Al conte d'avui, el precedeix el diàleg de Jesús amb Simó Pere allà vora l'aigua després de la Resurrecció. (Jn 21,15-19) «Simó, fill de Joan, m'estimes més que...» Jesús no fa retrets a Simó Pere, però sí que vol que es manifesti, i li demana tres vegades si l'estima i que els altres ho sentin.

CONTE

El llenyataire treballador

Hi havia una vegada un llenyataire que es va presentar a treballar en una empresa de tallar arbres. El sou era bo, i les condicions de treball encara millors, així que el llenyataire es proposa fer-hi un bon paper.

El primer dia es presenta a l'encarregat, que li dona una destal i li assigna una zona de bosc. L'home, entusiasmat, se'n va al bosc i comença a tallar arbres. En un sol dia en talla divuit. «Et felicito», li diu l'encarregat, «continua així».

L'endemà, es lleva abans que ningú i se'n torna al bosc. A pesar de tot el seu esforç, només aconsegueix tallar

quinze arbres. «Dec estar cansat», pensa; i decideix anar-se'n a dormir amb la posta de sol.

L'endemà, es torna a llevar amb la intenció de superar la seva pròpia marca de divuit arbres. Però aquell dia no aconsegueix tallar-ne ni la meitat d'aquella xifra.

L'endemà en foren set, després cinc, i el darrer dia va estar tota la tarda intentant tallar un segon arbre.

Inquiet pel que li podria dir l'encarregat, el llenyataire li va anar a explicar el que estava passant i a jurar-li i rejurar-li que s'estava esforçant fins a l'extenuació.

L'encarregat li va preguntar: «Quan ha estat l'últim cop que has esmolat la destal?»

«Esmolar?» «No he tingut temps per afilar-la; he estat massa ocupat tallant arbres.»

Sant Pau en el relat de la carta als Romans (Rm 12,1-21) en el full del 15 d'octubre, hi trobem aquesta frase: «No us tingueu per més del que sou; tingueu una idea justa de vosaltres mateixos.»

Com es pot respondre a aquestes paraules? Potser hi ha qui es creu més que els altres, però què els passa a aquells que és tot al contrari i que no tenen una idea justa d'ells mateixos?

Crec que aquell que es creu ser més que un altre, de vegades no n'és conscient. Som com som. Tenir una

idea justa de nosaltres mateixos, com es fa? S'aconsegueix mai? Perquè si un no parla per compartir els seus coneixements, que poden ser útils per als altres, no és positiu. I si ho fa, i es passa amb les seves teories... serà titllat de voler ser massa?

Des de la nostra edat adulta, en què ja hem adquirit un bagatge de vida important, tenim el perill d'estancar-nos, podria ser per manca d'il·lusió? Hauríem de pensar sempre en positiu, tot i que el cos no vagi al mateix ritme que la ment.

Ens adonem de moltes coses; les limitacions ens fan mirar i veure les coses des d'una altra perspectiva, però procurant adaptar-se al que hi ha. No se'n treu res de no acceptar els canvis de la pròpia existència, ens tornem més febles, sí, però no necessàriament inútils. Ens hem cansat de molt, i cal descansar més.

En el nostre conte, el llenyataire es preocupava tant per la reducció del treball que no va d'acord amb la seva força física, ni s'atura un sol moment

a repassar en detall què falla. Està tant obsessionat a complir horaris i el que pot fer amb la seva força que no s'adona del desgast del que és més important per a ell, la destal. L'encarregat només li fa una pregunta.

És obvi que l'eina ha d'estar sempre en condicions òptimes perquè el treballador pugui rendir al màxim.

En el relat evangèlic hi tenim que l'amor és l'eina fonamental, acompanyat del testimoni obert, resumit en aquell: «Segueix-me!»

En el conte del llenyataire treballador, una sola pregunta orienta i aclareix sense més enrenou, la gran preocupació del treballador. «Mantenir l'eina esmolada.»

Per tant, amb l'eina ben esmolada sempre, sigui pel bé nostre, sigui en benefici dels altres, sabrem donar testimoni d'amor seguint l'exemple de Jesús que és llum, i així farem bona comunicació i serem llum per als altres. Per tant, no ens hem de creure més del que som, però tampoc menys, ens cal tenir una idea justa de nosaltres mateixos.

AGENDA

DESEMBRE

Dijous 14: reunió d'animadors.

A les 5 de la tarda, a València, 244, planta 4a, sala d'actes.
Tema IV - Encoratjats davant les dificultats (creixement).

Des del monestir

«Fins quan?»

En aquests dies ominosos tan plens d'ignomínia —encara em dura l'esgarripança després d'haver escoltat la relació de l'advocat Jaume Alonso-Cuevillas sobre la compareixença dels nostres consellers a l'Audiència Nacional i el posterior trasllat a la presó—, en aquests dies tan plens d'ignomínia m'he acostumat a resar els salms imprecatoris posant nom i rostre als enemics i adversaris que hi surten pertot. Els monjos resem alguns salms imprecatoris, i versets també imprecatoris d'alguns salms, que van ser bandejats de la Litúrgia de les Hores.

Totes les situacions que reflecteixen aquestes pregàries venerables es queden curtes davant la realitat que estem vivint aquests dies d'odi

desenfrenat contra Catalunya, de menyspreu, de vexació, d'ignomínia, com deia al principi, des de totes les instàncies de l'Estat, i també des de les bases, des d'aquell «a por ellos» que els catalans no oblidarem mai.

Per això, posar nom i rostre als salms imprecatoris em resulta aquests dies un exercici espiritual molt dinàmic i alliberador: la ràbia, la impotència, la tristesa troben un camí de sortida en cada lletra i en cada paraula del salteri. Suposo que aquesta és, era la finalitat d'aquests textos. No prendre's la justícia per compte propi, ans confiar-la, deixar-la a les mans d'Aquell el fonament del qual és nogensmenys que el dret i la justícia

(Sl 89,15), Aquell que és pau (Jt 6,24), l'Únic que pot fer que la nostra santa indignació no es converteixi en odi.

La pau asèptica i opiàcia que ens prediquen a vegades, ¿ho és la pau de l'evangeli? No. La pau de l'evangeli és una pau activa que es forja en la confrontació, que madura en la confrontació i la supera amb l'amor, i que és sempre fruit de la justícia i del dret: «Feliços els qui treballen per la pau (*eirenepoiói*)» (Mt 5,12; cf. Mt 10,34-35; Lc 12,51).

Preparem-nos a resar els salms imprecatoris. Ens queden moltes hores d'amargor i d'indignitat. Que siguin els salms la nostra escola de pau, de civisme i de dignitat.

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

Les contrarietats

Les contrarietats són un do perquè arriben sense esperar, sense haver-les desitjat, sense consulta prèvia. És un do amarg, perquè no són ben rebudes, ni anhelades amb el cor i, de fet, per poc que poguéssim, les esquivàrem, però quan arriben no es poden espantar, ni fer veure que no hi són. Les contrarietats són gratuïtes, encara que, a voltes, són conseqüència del propi mode de viure.

És difícil adonar-se que l'adversitat és un do. D'entrada no és plaent, ni cercada. La primera reacció enfront de la contrarietat és la revolta, la indignació, fins i tot, la desesperació. De vegades, aquesta primera fase s'allarga molt en el temps i ens buida de forces creatives per planter-hi cara.

Mentre tot va bé, mentre tot ocorre tal com havíem planificat, no cal esforçar-se, ni afilar

l'enginy, però quan les contrarietats arriben i tot el que estava pensat, calculat i estipulat es desendrega, no tenim altre remei que treballar el sentit crític i potenciar la imaginació. La contrarietat es converteix, aleshores en una ocasió, en un pretext per desenvolupar habilitats amagades, recursos que estaven allí, amagats dins de l'estoig del propi ésser.

No és possible realitzar un quadre complet de les contrarietats del viure, perquè la vida és molt més rica i complexa que qualsevol esquema mental. Hi ha, això sí, contrarietats de grans dimensions que, en lloc de potenciar l'enginy i la imaginació, paralitzen la ment i saturen el sentit crític. Hi ha, en canvi, petites contrarietats que

catalitzen la intel·ligència perquè es parteix de la base que és possible fer-hi front i vèncer-les. Les contrarietats, petites o grans, són una ocasió per fer pinya, per associar-se, per buscar complicitats en l'entorn i establir ponts de contacte. Molt sovint, la contrarietat és tan gran que solitàriament no podem plantar-li cara, però degudament associats i compenetrats, és possible reduir les seves conseqüències. Les contrarietats són, al capdavant, la sal de la vida, la principal força de moviment. Quan el vent bufa de cara, cal córrer amb més potència per mantenir el mateix ritme. No desitgem que bufi, però quan ho fa, forcem més els propis recursos i, consegüentment, assolim uns nivells d'excel·lència molt superiors. Qui venç les contrarietats, augmenta la vegada la seva estima personal i la confiança que té dipositada en si mateix.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

Ser cristià i ser comunicador

El papa Francesc ens convida a ser missioners, però amb un estil molt urbà, sortir al carrer, fer soroll, fer que es noti la nostra presència: «Feu enrenou!» És una invitació festiva, cordial, a sortir a l'encontre de la cultura, de la vida, de les persones, però no de qualsevol manera, sinó des de l'estil de l'Evangelí, des de l'amor a l'estil de Jesús.

Els mitjans de comunicació tradicionals ja no són els únics referents. Tenim un ventall de possibilitats d'accedir a la informació molt divers i, de fet, les xarxes socials són actualment un camí per informar-nos i comunicar-nos molt actiu. Qualsevol pot ser vist per una gran quantitat d'interlocutors i les informacions les fem també junts, amb el parer, les dades, les subjectivitats i lideratges de tots.

Per això ser comunicador cristià avui és un exer-

cici que moltes persones exerceixen des de la quotidiana finestra del mòbil, inencionadament evangelitzador o no. Un rol comunicatiu no tan pausat com el del diari, molt més espontani que la ràdio o la unidireccional televisió. Ens hi preparem? Doncs aquesta és la pregunta que ens podem fer, si ens preparem i si som conscients de la força del rol comunicatiu que tenim.

L'escola Extremadura de Puente Alto, a Santiago de Xile, fa deu anys que va iniciar la sensibilització medioambiental. Instal·lar algunes pràctiques ha estat lent i a estones esgotador, però els resultats salten a la vista, no només en l'ús dels contenidors on nenes i nens reciclen materials, sinó també en la consciència de com fer-ho i de les repercussions que això té per a tots. Estan organitzats, a l'escola existeix un comitè medio-

ambiental constituït per la directora, una docent encarregada de medi ambient, la presidenta del Centre de Pares, el president del Centre d'Estudiants i representants de diverses organitzacions comunitàries veïnes que asseguruen que qualsevol acció repercuteix al barri. Es reuneixen cada mes i avaluen les seves accions i com ser més eficients i coherents en el seu sentit i raó de ser. Més enllà de si aconseguen complir amb les cinc erres (reutilitzar, reduir, reparar, reciclar i regular) el que segur que sí que passa és que tots van a l'una en el gran tema que els uneix: el medi ambient.

Com ser cristià i ser comunicador? En estricte rigor és el mateix! Però per aprendre'n ens cal la comunitat i una proposta concreta.

(En agraïment a Paco Viñas, mort l'11 de novembre del 2017)

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón

Punt de vista

Mn. Josep Maria Gómez Del Perugia, diaca
President de l'Associació Tocs i Campanes

Els tocs de campana, patrimoni sonor festiu

La Generalitat de Catalunya declara els tocs de campana Element Festiu Patrimonial d'Interès Nacional, en l'acord de Govern del Departament de Cultura, ACORD GOV/150/2017, de 24 d'octubre, publicat al DOG.

L'Associació Tocs i Campanes, que agrupa els campaners i experts en campanes i campanars de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, comparteix l'alegria pel reconeixement que la Generalitat de Catalunya ha atorgat, recentment, als tocs de campanes que formen part del patrimoni cultural sonor dels llogarets, pobles i ciutats del nostre país. Per això els tocs de campana resten inscrits al Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya, com a «Element Festiu Patrimonial d'Interès Nacional».

Les campanes assenyalen moments clau de la vida comunitària i del curs del temps, des de fa molts segles.

És difícil determinar l'origen de les campanes. Alguns monestirs les utilitzaven al segle VI, però no és fins al segle XII que el seu ús es generalitza. Ens ho testimonia la multitud de campanars romànics que es conserven.

Entre els oficis implicats amb les campanes cal recordar els fonadors, capaços de dominar la tècnica de construcció fent els motllos i els aliatges, d'una gran complexitat. També recordem els campaners i les campaneres, dels quals en queden molt pocs en actiu, ja que la majoria de campanes funcionen amb siste-

mes electromecànics menats des d'una centraleta microprocessada.

Hi ha tocs religiosos, els més coneguts, diversos de missa, diversos de festa, de l'Àngelus i de difunts, altres de menys coneguts, en la consagració, bateig, casament, difunts i els de les hores canòniques, el de la pregària del Parenostre...

També hi ha tocs civils, els més coneguts, els dels quarts i els de les hores, altres de menys coneguts, de foc, de consell, de sometent...

Finalment, cal assenyalar els tocs extraordinaris, en el nomenament d'un nou Papa, arquebisbe, bisbe, coronació d'un nou rei...

Diverses entitats, a partir de les darreries del segle XX, s'han anat incorporant en la conservació i la

investigació de les campanes i els campanars, així com en la recuperació dels tocs manuals de campanes. La primera fou la Confraria de campaners i carillonistes de Catalunya. A la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat hi ha l'Associació dels Amics del Campanar d'Esparreguera, que té cura del campanar i l'Associació Tocs i Campanes, que aplega els campaners i estudiosos de la diòcesi. També hi ha alguns centres d'estudis locals i/o comarcals, amb comissions que treballen aquestes especialitzacions.

Que aquesta mesura serveixi per promocionar i mantenir els tocs de les campanes en la tradició i en la identitat mil·lenària, en cada lloc del nostre país.

que tenim: el do de la fe, la confessió, l'eucaristia; no obstant i això, som pecadors i la nostra fe és curta.

2) Per què s'ha de recordar això? Perquè ens deixem evangelitzar, tal com va dir el papa Montini. «Amb l'ajut de Déu», escriu l'articulista, «podem creure més, estimar més. Esperar. Ens hem de deixar evangelitzar i no caure en una certa supèrbia espiritual. Som ovelles i Ell és el Senyor. Cadascú segons la seva responsabilitat; en aquest sentit és necessari un episcopat i un clergat ben format i compromès en la fidelitat i la unitat de la fe i de la moral».

3) Diu que «el Senyor ens crida a ser-li fidels, no a triomfar. El sembrador sembla. Déu és qui cull».

La setmana vinent em proposo escriure un reflexió que perllongui el tema d'avui.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Il·lusió profètica

Moltes vegades m'he referit a la necessitat que existeixi a l'Església denúncia profètica i que la mateixa Església, pel que fa a la societat, en sigui. Ni renunci, ni ho he oblidat, cada dia estic més convençut d'aquesta necessitat. Crec que hi ha més escassetat de profetes que de sacerdots, malgrat tantes campanyes que es fan, que conviden a ser fidels a la crida al presbiterat, que és vocació i ministeri. I, això últim, crec que és el que preocupa més als jerarques. Voldrien aconseguir que n'hi haguessin prou per omplir els buits que deixen els que es moren. Crec que els capellans fidels al seu ministeri, però exercit sense vocació, resulten poc útils per al creixement del Regne del Cel.

Es diu que per ser ateu cal saber molta teologia, i és veritat.

Desvio la reflexió. No hem d'ignorar que, de mica en mica, s'estén una actitud preocupant, molt més estesa del que creiem. Es tracta dels que se senten espirituals, i que no es volen incorporar a cap religió determinada. O dels que, tot i que desborden religiositat, fugen de qualsevol compromís amb una església. Aquests sovint es defineixen com a creients, no practicants, sense que jo cregui que el dictamen és encertat.

Déu m'ha donat l'ocasió de trobar-me amb persones de l'índole més diferent, al que jo afegeixo la convicció del clàssic, aquell que deia: «Soc home, res del que és humà no m'és indiferent» (Publi Terenci Àfer).

Avui em vull referir a aquells que, segons expressió de Machado diuen: «Soc, en el bon sentit de la paraula, bo.» I en són, ningú no ho dubta.

Per què necessiten aquests la fe i la gràcia? Volem que les estadístiques, pel que fa als membres de l'Església, creixin? Volem presumir d'haver incorporat algú amb les nostres actituds verbals o estratagemes al nostre grup, associació, confraria, moviment, camí o prelatura, per pujar en un escalafó vanitos? No penso que sigui el correcte.

«M'agradaria que experimentéssiu la fe i la gràcia, perquè fóssiu més feliços», els dic. Perquè fóssiu persones il·lusionades, somiadors i venturosament generoses.

Per ràdio o televisió, als murs i les bústies, se'ns ofereix la grandesa d'un triomf personal, la que s'aconsegueix afiliant-se a un partit, o a tenir la sort de tenir un producte o objecte determinat... Algú creu que acceptant aquestes invitacions se sentirà plenament feliç?

Si ja es té tot, i s'ha aconseguit honoradament, per què i per a què incomodar-los?

Al racó més profund de la interioritat, se sent una certa insatisfacció, una inconfessable set d'alguna cosa que ompli, sense poder, ni saber emmudir aquest desig, que clama en silenci. (Continuaré.)

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

«Nosaltres contra els altres i jo contra tots»

Un articulista —Daniel Tirapu— ha escrit sobre «La nova evangelització dels catòlics». *Evangelització* és una paraula que sovinteja, moltes vegades, a les aules de teologia, a molts llibres d'espiritualitat, a les homilies i a les reunions i converses de grups de formació cristiana... Tanmateix, podem pensar, tot observant la manera de fer de molts cristians i allunyats, que «evangelització» és una dita (voldria ser una postura real) que no té gaire efecte. La premsa, la televisió, les pel·lícules,

les revistes... i, sobretot, la conducta pagana de molts ens fan pensar en l'evangelització. El gran papa Pau VI, en l'encíclica sobre aquest tema, recordava que la mateixa Església ha de ser evangelitzada.

L'autor es fixa en tres punts:

1) Hem de fugir de la mentalitat de «nosaltres contra els altres, i jo contra tots». Els cristians som poquets i, en el món actual, hem d'anunciar l'evangelí. I adverteix que —alerta!— nosaltres som «els altres». Repassa les grans realitats

ESPECIAL BÍBLIA

2a

SETMANA DE LA BÍBLIA DIUMENGE DE LA PARAULA

Del 27 de novembre al 3 de desembre de 2017

LA PARAULA DE DÉU ÉS VIVA I EFICAC

(He 4,12)

Patrocini:

Amb la col·laboració de:

Abadía de Montserrat

CatalunyaCristiana

L'únic setmanari en català que des de fa 38 anys t'acosta la realitat de l'Església

PODEU OPTAR PER L'EDICIÓ DIGITAL: 90 EUROS L'ANY

Subscriviu-vos-hi per 135 euros l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana durant un any (52 números)

- ☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

- ☐ Únic pagament de per any
☐ Xec nominatiu que adjunto
☐ Dos pagaments semestral
☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Setmana de la Bíblia i Diumenge de la Paraula

Armand Puig i Tàrrach
Rector de l'Ateneu
Universitari Sant Pacià

L'any passat es van celebrar per primera vegada la Setmana de la Bíblia i el Diumenge de la Paraula, coincidint aquest darrer amb el Primer diumenge d'Advent, amb el suport de la Conferència Episcopal Tarraconense. La segona edició d'aquest esdeveniment dedicat a la difusió de la Sagrada Escripura té lloc entre els dies 27 de novembre i 2 de desembre (Setmana de la Bíblia), mentre que el dia 3 de desembre és el Diumenge de la Paraula. El lema escollit per a aquesta segona edició és el següent: «La paraula de Déu és viva i eficaç (He 4,12)».

A cinquanta anys llargs del Concili Vaticà II i de la constitució dogmàtica *Dei Verbum*, l'Església catòlica i les altres confessions cristianes han esdevingut prou conscients de la necessitat que la Paraula impregni tota la vida cristiana, tant comunitària com personal. La Paraula escrita o Escripura ha de ser el nodriment de la fe, de la vida espiritual i de les opcions fetes en nom de l'Evangeli. Aquest és un anhel compartit per tots els

«La Paraula escrita o Escripura ha de ser el nodriment de la fe, de la vida espiritual i de les opcions fetes en nom de l'Evangeli»

qui apreciem el tresor de la Paraula, la qual és com un pou d'aigua viva a la qual s'abeuren els qui són pelegrins—com ho va ser el poble d'Israel mentre caminava pel desert cap a la terra promesa. Es tracta, a més, d'una Paraula eficaç, perquè fa allò que diu i promou la novetat de la Pasqua en el cor dels qui l'escolten. Necessitem que el poble cristià —i en general la societat i la cultura— s'endinsin en la cosmovisió bíblica, carregada de línies de força del tot significatives en el nostre món global i plural. La Bíblia contribueix a fer-lo més espiritual.

Catalunya és un país que sempre ha considerat la Bíblia com a cosa pròpia, i volem fer créixer l'amor a la Paraula, la qual s'ha manifestat a la humanitat sencera. La plasmació litúrgica d'aquesta devoció a la Paraula tindrà lloc el Diumenge de la Paraula (3 de desembre), en el qual començarà la lectura dominical de l'Evangeli segons Marc. Serà un moment bonic per entronitzar la Paraula en les assemblees litúrgiques de manera solemne, al començament de la celebració.

Més de 40 anys al servei de la Paraula

“L'anunci de la Paraula crea comunió i és font d'alegria”

(VD 123)

Col·labora amb nosaltres!

www.abc.cat

Il·lustracions: Glòria Monés

Com la Bíblia transforma la meua vida?

Andreu Muñoz Melgar
Arqueòleg i director del Museu Bíblic
Tarraconense

Em considero un home afortunat. Tinc una família meravellosa, uns amics que són com germans, un cercle professional format per gent extraordinària on desenvolupo la meua vocació entre companys i voluntaris. M'envolta un entorn social i cultural del qual aprenc tantíssimes coses bones. Soc un optimista de mena! Sento de manera molt especial la comunió eclesial en tota la seva dimensió, una connexió ben profunda que m'uneix amb els cristians de tot el món i de tots els temps i en aquesta comunió també incloc totes les persones anònimes de bona voluntat que integren les diferents races i credos del món. Cada dia, quan em llevo, contemplo el dia que neix com un renovat regal ple d'oportunitats on fer valdre la meua llibertat i decidit a integrar les meves alegries i adversitats en un sincer «faci's la vostra voluntat». I a la nit, quan vençut pel cansament, em dispo a dormir, una pregària en forma de revisió de vida fa posar a les mans del Senyor tot allò que la meua consciència m'indica que he fet bé i el sofriment que he pogut causar a altres persones o a la creació. Tot d'una penso que aquest programa de vida només és explicable des del preciós do de la Fe. Així, crec fermament que Déu és Pare, creador de tota la realitat

Déu ens parla, podem descobrir la seva veritable essència, el sentit de la nostra vida i la comprensió de tota la realitat

i que ha dotat les persones d'amor, intel·ligència i llibertat. Nascuts en aquest món, que ja és Regne de Déu, acceptem, com a éssers lliures, l'amor que Déu ens ofereix en una comunió indissoluble i eterna.

Déu i nosaltres som a la vegada emissió i recepció en una constant relació personal i en un diàleg íntim i sagrat, individual i comunitari. Aquest fet és possible pel coneixement que Déu té de cada persona per la seva omnisciència: «Déu és més gran que la nostra consciència i ell ho sap tot» (1Jn 3,20). Recíprocament, nosaltres tenim un veritable coneixement d'Ell gràcies a les Sagrades Escripures que actuen en nosaltres com a missatge, canal i codi a la vegada.

La Bíblia no és únicament un fascinant producte cultural que hem de saber descodificar per penetrar en l'univers de la seva exegesi. Arribats a la seva significació profunda, les Sagrades Escripures se'ns presenten com un tresor infinit: Déu ens parla, podem descobrir la seva veritable essència, el sentit de la nostra vida i la comprensió de tota la realitat. Déu, a més, ens vol protagonistes des d'una feliç interacció: la seva Paraula es materialitza en la persona que la proclama. Déu ens implica activament en el procés de fer-la viva.

El relat bíblic assaborit amb l'esperit, còpsat per la intel·ligència i actualitzat des del nostre cor, se'ns presenta com la millor carta de navegació de la nostra vida. Som capaços de descobrir que també formem part d'aquest diari íntim del Poble de Déu escrit sobre línies humanes amb ploma divina. Cada paraula, cada pensament, cada imperatiu, cada història continguda en la Bíblia és el regal més preuat d'un creient en el Senyor que espera ser interioritzat i transformat en acte de lloança i compromís.

Un pou de vida

Beatriu Fernández
Jove de l'Hospitalet de Llobregat

Sempre em preguntava per què es llegien a la missa els salms si gairebé ningú no para atenció al que diuen... fins que vaig fer un curs de salms i em vaig enamorar d'aquests textos.

En els salms hi trobo tots els estats d'ànim on em puc sentir reflectida: por, alegria, tristesa, ràbia, pau, dolor, equilibri... els salms són pregàries a Déu des de la vida, des dels problemes, des dels èxits, des dels fracassos... amb els salms parlo amb Déu de tu a tu, em sento amb tota confiança i puc experimentar que Déu és la meua roca, el meu pare, el meu amic, el meu protector, el meu mestre...

Els salmistes no entenien la vida sense Déu i amb tota naturalitat el fan partícip del que viuen. També a la meua vida Déu té un espai, un lloc especial, i els salms m'ajuden a posar veu a sentiments, experiències i realitats del meu dia a dia. Malgrat que em separen segles de distància, l'essencial de les persones no ha canviat i els salms m'ensenyen a relacionar-me amb Déu i m'ajuden a veure la realitat amb els ulls de Déu.

Per a mi han estat un descobriment. Sobretot llegir-los i pregar-los a la llum de l'Evangeli m'aporten una riquesa que abans no coneixia ni tastava. Per això m'agrada imaginar Maria i Jesús resant els salms, o Jesús amb els seus deixebles... de quina mane-

ra devien assaborir tots plegats aquests poemes especialíssims.

Els salms són com un pou que mai no s'assecar, sempre hi trobes aigua fresca. És aquella aigua que et calma la set però que, alhora, et fa tenir més ganes de continuar bevent.

També són com una cançó que em penetra suaument i que m'uneix a una història que ve de lluny, la història del Poble de Déu.

Ara no puc passar sense els salms perquè tots tenen paraules de vida que necessito per tirar endavant. Si hagués de triar un únic salm no podria! Però sí que puc apuntar-ne alguns que m'encanten: el 8, el 119, el 139...

Per això, a missa, ara gaudeixo dels salms. I si em toca proclamar-lo m'agrada fer-ho ben conscientment, posant-hi el cor com ho feien els salmistes d'Israel. Llàstima que sigui una lectura que encara passa tan desapercebuda! Si coneguéssim millor els salms...

Els salms són aquella aigua que et calma la set però que, alhora, et fa tenir més ganes de continuar bevent

«I vosaltres, qui dieu que soc?»

Aurora Ferro Falgueras
Catequista jove de Cardedeu

Vaig néixer en una família catòlica i des de petita he freqüentat grups de catequesi i activitats de lleure en relació amb la fe. La meua vida era com la de la majoria de joves catòlics: anava a missa cada diumenge, pregava sovint i assistia a pelegrinatges que ajudaven a reafirmar les meves creences.

Però vaig començar el curs de segon de Batxillerat i vaig conèixer nova gent que opinava molt diferent de mi, a les classes de Filosofia solíem debatre sobre la manera en què cadascú veia el món, a si mateix, aspectes religiosos... Quan criticaven l'Església (que no era gaire sovint) jo pensava «els han convençut d'una cosa que no és certa, ells no saben el que jo sé, i per tant no poden entendre que jo cregui, provi de tenir certa coherència en la vida encara que comporti alguna renúncia. No facis cas de les crítiques!»

Malgrat tot, a poc a poc les meves idees van començar a perdre solidesa. Jo creia que hi havia moltíssima gent convençuda que el seu estil de vida era bo quan jo creia que els feia mal. Persones que feien el que volien quan volien, potser deixant de banda els estudis. Que només es preocupaven dels seus amics i

«Va ser la primera vegada que em proposava llegir un fragment de la Bíblia directament, reflexionant-lo i pensant què em deia a mi»

deixaven de banda aquells amb qui no tenien tanta afinitat... Però, i si ells tenien raó? I si estava seguint una farsa i estava «perdent temps de la meua vida» quan ajudava els altres, anava a missa, pregava? En què creia jo realment?

La pregunta «en què creus?» va començar a rodar-me pel cap, i juntament amb ella, una resposta: creia en el que els meus pares m'havien explicat de petita, en el que el mossèn deia a l'homilia i en el que em quedava de les catequesis; i a això ho anomenava ser cristiana. No tenia cap mena de lògica. Ser cristiana volia dir ser seguidora de Jesús, i jo no el seguia a ell sinó que seguia allò que m'havien explicat sobre ell.

Vaig decidir no conformar-me més amb el «Qui diu la gent que soc jo?» (Mc 8,27) i basar-me en «I vosaltres, qui dieu que soc?» (Mc 8,29). Així que vaig agafar l'evangeli de Marc per trobar una resposta: valia la pena seguir creient? Si era així, perfecte. Si no, ho deixaria. Va ser la primera vegada que em proposava llegir un fragment de la Bíblia directament, reflexionant-lo i pensant què em deia a mi. I em va ajudar moltíssim. Matí rere matí la pregària es va tornar més personal, m'ajudava més enllà de la meua vida espiritual. I vaig acabar afirmant de nou que soc cristiana.

BARCELONA

DIMARTS 28 DE NOVEMBRE

19.30 h

Sala Gaudí de la Fundació Catalunya-la Pedrera**La Bíblia i la cultura**

Acte presidit pel Dr. Joan Ferrer, president de l'Associació Bíblica de Catalunya i professor de la Universitat de Girona.

Intervencions a càrrec de la Dra. Francesca Español, professora de la Universitat de Barcelona, i experta en romànic i gòtic, que parlarà sobre *La Bíblia i l'art*; i del Dr. Albert Soler, professor de la Universitat de Barcelona, expert en literatura catalana medieval, que parlarà sobre *La Bíblia i la literatura*. Tot seguit, diàleg entre ponents i públic.

El Dr. J. Ferrer presentarà l'edició estàndard gran de la Bíblia Catalana Interconfessional.

Entrada lliure – aforament limitat

18.30 h

Basilica de Sant Josep Oriol de Barcelona

Lectio divina, dirigida per Jordi Latorre, *sdb*, biblista i director de l'ISCR Don Bosco.

DIMECRES 29 DE NOVEMBRE

20 h

Sagrada Família**La Bíblia i l'art**

Acte presidit pel cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona

«El camí cap a l'altar»

Meditació bíblica sobre la sagristia i el claustre de la Sagrada Família, a càrrec del Dr. Armand Puig i Tàrrach, rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià

Cal reservar invitació

LLEIDA

DIMECRES 29 DE NOVEMBRE

19.30 h

Museu Diocesà i Comarcal de Lleida**La iconografia bíblica al nostre bisbat**

Acte presidit pel bisbe de Lleida, Salvador Giménez

Intervindran Montserrat Macià,

directora de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, i Mar Pérez, que farà els apunts bíblics de les obres que comentarem

SANT FELIU DE LLOBREGAT

DILLUNS 27 DE NOVEMBRE

20.30 h

Parròquia de Sant Pere de Gavà

Xerrada-col·loqui **La Paraula de Déu és viva i eficaç**

Intervindran Lluís Brull, evangèlic, coordinador del Grup Bíblic Ecumènic de la parròquia de Sant Pere de Gavà, i Xavier Artigas, diaca catòlic, delegat d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses al bisbat de Sant Feliu

DIMARTS 28 DE NOVEMBRE

18.30 h

Basilica de Santa Maria de Vilafraça del Penedès

Pregària amb la Bíblia, organitzada pel Grup de Bíblia parroquial

20 h

Parròquia Santa Magdalena d'Esplugues de Llobregat

Experiències bíbliques **La paraula de Déu és viva i eficaç**

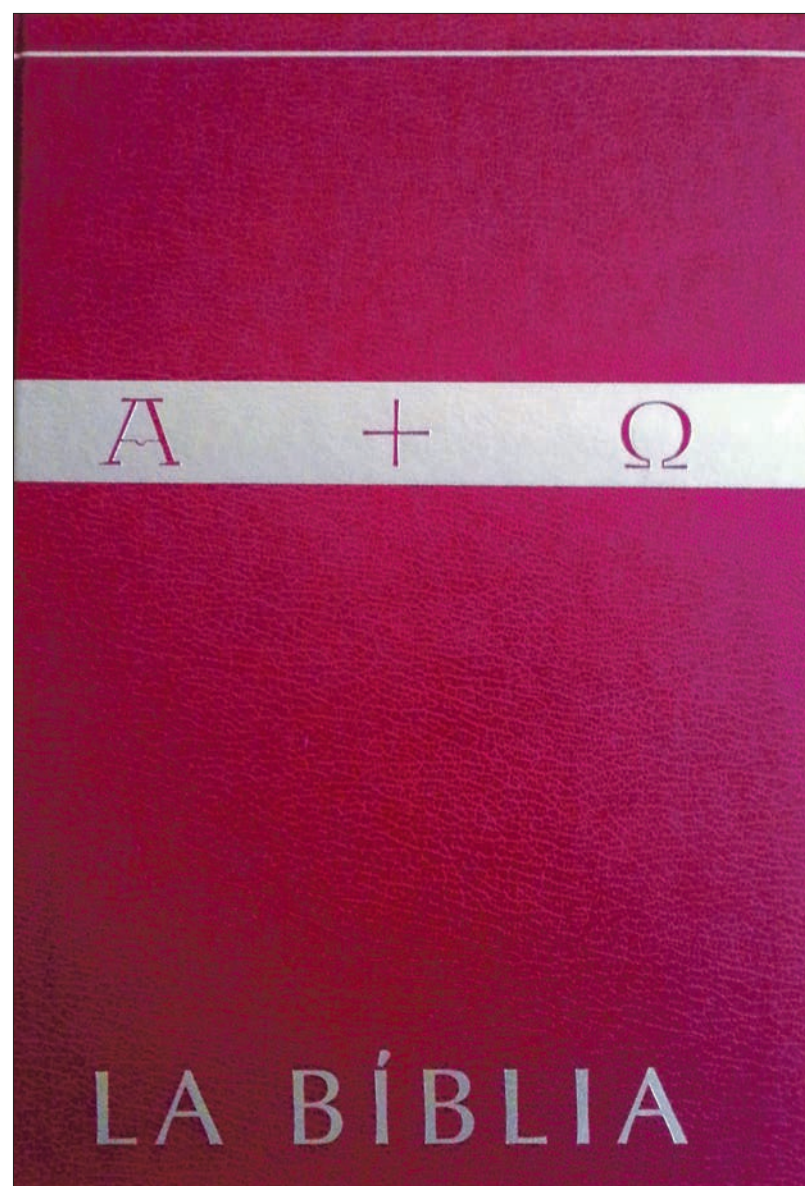
Intervindran Daniel Rodríguez Ramos, pastor protestant, president de la Federació d'Entitats Religioses

Un nou format de la BCI

L'Associació Bíblica de Catalunya, l'Editorial Claret, S.L.U. i el Centre de Pastoral Litúrgica presenten una nova edició de la BÍBLIA CATALANA INTERCONFESSIONAL (BCI) en format estàndard gran.

Es tracta d'una edició amb notes a peu de pàgina, introduccions a cada llibre, vocabulari, taula cronològica, índex temàtic, índex de noms de persona, seccions dels llibres de la Bíblia, índex de noms de lloc i 10 mapes a tot color— en un sol volum de 17×24,5 cm i amb lletra gran.

L'edició serà presentada pel Dr. Joan Ferrer, president de l'Associació Bíblica de Catalunya, en el marc de la II Setmana de la Bíblia, durant l'acte LA BÍBLIA I LA CULTURA, que tindrà lloc, dimarts 28 de novembre a 2/4 de 8 del vespre a la Sala Gaudí de la Fundació Catalunya-La Pedrera. (Pg. Gràcia, 92 /C. Provença, 261-265, Barcelona).

Evangèliques de Espanya (FEREDE); Javier Velasco-Arias, laic catòlic, coordinador del Secretariat d'Animació Bíblica de la Pastoral de la diòcesis de Sant Feliu de Llobregat. Moderador: Xavier Artigas, diaca, delegat d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses al bisbat de Sant Feliu.

DIMECRES 29 DE NOVEMBRE

20.30 h

Catedral de Sant Feliu

Xerrada-debat **La paraula de Déu és viva i eficaç**

Intervindran Jaume Triginé Prats, membre de la Junta Directiva del Centre Ecumènic de Catalunya i del Grup de Diàleg Interreligiós d'AUDIR (UNESCO), professor de Teologia a diverses institucions evangèliques, i Xavier Artigas, diaca, delegat d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses al bisbat de Sant Feliu

DIVENDRES 1 DE DESEMBRE

20 h

Parròquia de Santa Eulàlia de Pallejà

Lectio divina: Lluc 21,29-33, organitzada pel Grup de Bíblia parroquial

20 h

Parròquia de Sant Josep de Sant Vicenç dels Horts

Lectio divina: Marc 13,33-37, organitzada pel Grup de Bíblia parroquial

DIUMENGE 3 DE DESEMBRE

DIUMENGE DE LA PARAULA A MONTSERRAT

Peregrinació bíblica a Montserrat

A peu, amb tren, autocar, cotxes particulars, etc.

Comunicar la vostra assistència de persona, grup, parròquia, etc. a jornadabiblicasantfeliu@gmail.com (per a l'entrada al Museu és necessari conèixer amb temps els interessats, ja que l'aformaent és limitat, 3 grups de 15 persones cadascun).

11 h Eucaristia monacal, amb menció especial de la Paraula de Déu.

12.30 h Cantem la Paraula. Pels organitzadors de les trobades d'animadors de cant a Montserrat. A la sala de la façana.

15.30 h Visita al museu bíblic i dipòsit de Sant Millan (guia: P. Antoni Pou, monjo de Montserrat i biblista): 3 grups de 15 persones i cada grup entrarà a una hora diferent 15.30, 16.00 i 16.30 h.

17.30 h Conferència de Ramon Ribera **Què aporta la Bíblia al lector del s. XXI?**

18.45 h Vespres

19 h

Catedral de Sant Feliu

Acte presidit pel bisbe de Sant Feliu, Agustí Cortés
Entronització de la Bíblia i benedicció

TARRAGONA

DILLUNS 27 DE NOVEMBRE

19 h

Seminari de Tarragona

Xerrada **Llegir la Bíblia a la litúrgia**, a càrrec de Joan Massot

DIMARTS 28 DE NOVEMBRE

19 h

Seminari de Tarragona

Lectura del llibre del Gènesi. El cicle d'Abraham i Isaac

16.30 h / 19.30 h

Parròquia de Sant Joan de Valls

Personatges bíblics del retaule, a càrrec de M. de l'Esperança Amill

DIMECRES 29 DE NOVEMBRE

10-12 h / 17-19 h

Portes obertes al Museu bíblic de Tarragona

19 h

Prioral de Reus

Llegim i preguem amb la Bíblia (amb interludis musicals)

DIJOURS 30 DE NOVEMBRE

20.15 h

Capella de la Prioral de Reus

Xerrada **La Bíblia: una revelació – moltes traduccions**, a càrrec de Mn. Armand Puig i Tàrrach

TERRASSA

DILLUNS 27 DE NOVEMBRE

19.30 h

Parròquia de la Puríssima Concepció de Sabadell

Bíblia i música

Lectures bíbliques, intercalades amb cants interpretats pel tercet coral TRESQUARTSDETRES

TORTOSA

DILLUNS 27 DE NOVEMBRE

20.00 h

Parròquia Mare de Déu dels Dolors de Tortosa

Lectio divina sobre la Paraula de Déu dels diumenges d'Advent a càrrec de Mn. Josep-Lluís Arín

Més informació:

setmanadelabiblia.cat

VIATGE AL COR DE LA FE Per Ninya Ferrer
Ara surt en castellà el llibre ja editat fa uns mesos en català. A través d'una ficció narrativa, l'autora ens acompanya en un llarg viatge d'aproximació a Jesucrist, adoptant el punt de vista d'algu aliè totalment a la fe. I ho fa molt pedagògicament, a partir de valuosos textos i imatges bíbliques, litúrgiques i pictòriques (160 pàgs, 17,00€).

DÉU CREADOR Per Angel Cordovilla
Creador del cel i de la terra. Així ens referim a Déu els cristians cada vegada que resem el Credo. És una afirmació fonamental de la nostra fe, i val la pena anar-nos a aprofundir en el seu significat. Angel Cordovilla, reconegut teòleg, ens guia a través de les conseqüències d'aquesta afirmació i ens ajuda a descobrir la riquesa de la fe cristiana i allò que aporta a les nostres vides (80 pàgs, 9,00€).

ELS POBRES SALVARAN EL MÓN. Per Oriol Xirriachs
Els pobres ens aporten tot allò que ni les revolucions, ni les ideologies, ni els progressos tècnics i científics ens han donat: la salvació, entesa com el món humà, equilibrat, acollidor, sàbi... que tots semniem. Sense recórrer a idealitzacions, Oriol Xirriachs ens qüestiona a partir de la seva dilatada experiència i ens ofereix pistes per fer més comprensible el missatge de Jesús (104 pàgs, 9,50€).

CPL
editorial
www.cpl.es

Aliment per a la meua vida

M. Jesús Rubio
Laica de Barcelona

La Paraula de Déu alimenta la meua vida, és llum en el meu camí, dona sentit a la meua existència, em dona alegria i em porta als moments d'intimitat amb Aquell que m'estima.

Com molts cristians sentia que la Bíblia havia d'assenyalar el meu nord, desitjava descobrir què em volia comunicar Déu a través de la Paraula, però molts cops em costava interpretar-la i aprofundir-la. Jo també vaig ser l'eunuc que com ens relaten els Fets dels Apòstols llegia el profeta Isaïes en el meu desert i no podia entendre'l sense l'ajuda d'algú. Va ser llavors quan vaig sentir parlar dels Grups Bíblics i vaig acceptar la invitació d'una persona amiga que hi assistia; a mi em va semblar que era donar resposta a aquella inquietud que portava dins.

Passa que sentir la paraula m'ajuda a viure més desperta davant les necessitats dels altres, a estar més atenta

I així va ser. Des del primer moment em va sorprendre l'interès que despertava en mi la Paraula i vaig descobrir que em seduïa de tal manera que només desitjava trobar temps per posar-m'hi davant, escoltar-la, assaborir-la, interioritzar-la, meditar-la, acollir-la. I va ser llavors quan el missatge de Jesús va arribar fins al meu cor i el va tocar intensament. Com els deixebles d'Emmaús sento que al meu cor s'abruta tants cops quan Jesús em parla en el camí i m'explica les Escriptures.

Una frase de sant Jeroni que em va impactar i em va motivar a seguir en aquest camí d'aprofundir en la Paraula: «Desconèixer les escriptures és desconèixer Crist.» La Bíblia ja no és un llibre més que ocupa un lloc en una prestatgeria, ara és un llibre grapejat, subratllat, amb notes... és un llibre ple de vida. S'hi troben aquelles paraules que m'omplen per dins, que m'amaren i penetren fins al més profund del meu ésser. Són paraules de Vida que atreuen, qües-

tionen i inspiren, que m'enriqueixen i em transformen.

En la meua vida hi ha un abans i un després a partir d'aquesta trobada amb la Paraula. Si miro enrere em produeix una gran alegria veure el camí recorregut i com la Bíblia ha esdevingut la meua companya de viatge, el centre de la meua existència, sempre la porto amb mi i ara no sabria viure sense ella; no hi ha dia que no la llegeixi encara que només siguin uns versets.

A més és una experiència única viatjar per la Bíblia: entres en un llibre i aquest et porta a un altre, i aquest a un altre... sense adonar-te et trobes navegant per tota la Bíblia. A poc a poc he anat descobrint aquest Déu ple de tendresa i misericòrdia, que m'estima amb bogeria sense que jo m'ho mereixi, que m'ho dona tot gratuïtament.

Tot i que hagi estat escrita fa molts segles, la Sagrada Escriptura no passa de moda, és viva, actualíssima, no deixa indiferent, sempre em diu alguna cosa, té un missatge captivador. De vegades és molt fàcil parlar de Déu sense escoltar el que Déu ens diu. I Déu ens parla, ens parla sempre. Té per a cadascun de nosaltres una paraula cada dia i en cada instant... Només cal tenir el cor atent...

Amb la Paraula de Déu faig pregària, per això necessito entrar en la meua cambra, separar-me de tant soroll i enrenou que tinc en la meua vida i allà, en la intimitat, trobar aquells espais de soledat i silenci, on descobrir en la Paraula, les paraules amb les quals Déu em parla i amb les quals jo parlo a Déu.

Sant Ambrós diu: «A Déu li parlem quan preguem, a Déu escoltem quan llegim les seves Paraules.» I la Paraula de Déu no deixa de qüestionar-me i comprometre'm. Sense adonar-me em canvia la forma de pensar, d'actuar, de viure, em fa veure la vida amb un cor nou, em fa veure els germans amb uns ulls nous. Passa que escoltar la paraula m'ajuda a viure més desperta davant les necessitats dels altres, a estar més atenta, a veure-hi més enllà, com amb un «ull clínic» per veure el que no es veu, però que hi és.

Sento que quan la Paraula em toca el cor em fa caminar, somiar, cantar, estimar i servir. La Paraula de Déu em porta a celebrar la vida, l'existència, l'amor i la bellesa.

Enamorat de la Sagrada Escriptura

Gmà. José Ignacio Pedregosa, ssp
Escola d'Animació Bíblica

Llavors Amós va respondre a Amasià: «Jo no era pas profeta ni formava part de cap comunitat de profetes. Era ramader i em dedicava a recollir figues de sicòmor» (Am 7,14).

Em sento molt identificat amb aquest passatge del profeta Amós. Perquè jo no soc, el que podríem dir, un especialista en Sagrada Escriptura. És cert que pertanyo a una congregació, la Societat de Sant Pau, la missió principal de la qual és la de comunicar la Paraula de Déu. És cert que per a mi la Bíblia ha ocupat i ocupa un lloc fonamental de la meua vida. Però la veritat és que va ser la Paraula la qui va sortir al meu encontre.

La Bíblia ha estat present en el meu dia a dia i continua present avui. Jo, en realitat, soc animador bíblic. És a dir, un cristià compromès i enamorat de la Sagrada Escriptura, que empra recursos diversos per ajudar altres persones a apropiarse, aprofundir i viure la Paraula de Déu.

Encara recordo, amb total nitidesa i amb molt d'agraïment l'Any Paulí, convocat pel papa Benet XVI el 2008. Llavors, es va posar en contacte amb mi l'Escola d'Animació Bíblica de Barcelona per participar en una Setmana Bíblica dedicada a l'apòstol sant Pau. Vaig acollir la proposta, no sense temor i tremolor. A qui se li havia acudit la idea tan peregrina de convidar-me a aquestes jornades si jo no era especialista en Pau? Per a mi va ser el tret de sortida per, a partir de llavors, dedicar-me al món de l'ani-

mació bíblica. Des d'aquell moment, la Paraula és el meu aliment diari, el mapa que em guia el camí, tot i que aquest de vegades sigui tortuós, la que és present en totes les trobades i relacions que apareixen a la meua vida, és la «saba que dona verd a la meua existència».

Avui dia tinc la gran alegria de poder compartir amb altres cristians la lectura orant i compartida de l'Escriptura, col·laboro amb l'Escola d'Animació Bíblica de Barcelona; i a Sevilla, ciutat en la qual actualment desenvolupo el meu apostolat, comptem amb diferents grups de lectura compartida de la Bíblia, organitzem jornades bíbliques, trobades i activitats diferents per ajudar petits i grans a apropiarse, aprofundir i viure la Sagrada Escriptura. A més, des de la Llibreria Sant Pau mirem de fer arribar la Bíblia al major nombre de persones possible.

En resum, només tinc paraules d'agraïment vers Déu que se'm va fer present per mitjà de la seva Paraula i a tantes i tantes persones que han contribuït al meu apropament perquè, tot seguit, jo pugui oferir-la a altres.

Soc un cristià enamorat de la Sagrada Escriptura, que empra recursos diversos per ajudar altres persones a viure la Paraula de Déu

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

«El tercer asesinato»

El tercer asesinato és una pel·lícula japonesa dirigida per Hirokazu Kore-eda, a la vegada autor del guió. El contingut va molt més enllà del thriller. Els temes de fons coincideixen amb les nostres preocupacions. La trama en aparença és molt senzilla: en Shigemori, un advocat famós, defensa en Misuri, autor d'un assassinat amb robatori, que ja havia complert una pena de presó per un altre assassinat comès feia trenta anys. Misumi es considera culpable. El marge per a la seva defensa és molt reduït, però en Shigemori se submergeix gradualment en el cas. Les certeses inicials es transformen en dubtes. A mesura que la seva implicació emocional s'aguditza, la veritat dels fets es desdibuixa. El món dels personatges es barreja amb les seves biografies i motivacions personals.

Primer, la veritat. La indagació es complica de manera que la veritat sembla inaccessible. L'advocat diu al seu client: «Canvia de versió cada vegada que el vinc a veure.» Quina de les versions és certa? La noia afirma: «Aquí no hi ha ningú que digui la veritat.» Tampoc ella no està exempta de sospita. Desencoratja sentir: «No aconseguirem mai conèixer quina és la veritat.» L'estratègia de l'advocat: «Cal que ens oposem als fets, si no hauré perdut per endavant.» La pregunta clau al presumpte assassí: «Vostè, per què menteix?» La seva resposta impacta: «Tant de bo ho sapigués.» El desig hi és: «Vull saber la veritat d'una vegada.» No obstant això, hi ha un fre: «Aquesta història comença a ser perillosa.» Intoxicar l'ambient per aconseguir que sigui impossible conèixer la veritat. Mentides. Mitges veritats. Postveritat. Així estem.

Segon, la justícia. També en surt malparada. La denúncia de la filla: «Un jutge pot fer el que vol amb la vida dels altres.» Com exerceixen els jutges, els fiscals i els magistrats el poder de què gaudeixen? La vida de moltes persones penja del fil de les seves decisions. Amb quins criteris es prenen? Encara més, una pregunta no menor: «Qui decideix els que es jutgen?» Quan l'advocat proposa repetir el judici, el jutge no hi està d'acord: «També cal tenir en compte els costos.» El veredicté ja està pres: «Repetir el judici no afectarà la seva decisió final.» Sentències firmades per endavant.

Els fets, tant se val.

Tercer, la cruïlla. Al lloc del crim, després de cremar el cadàver de la víctima, queda traçada una creu. Aquesta mateixa creu es repeteix a l'escena final quan l'advocat es troba enmig d'una cruïlla. Quatre possibilitats sense saber quina

Quan l'espectador s'aixeca del seient, descobreix dins seu la mateixa cruïlla

triar. Quan l'espectador s'aixeca del seient, descobreix dins seu la mateixa cruïlla. L'enigma no està resolt, però s'emporta el mateix dubte a casa. Es tracta de «no desviar la mirada de la veritat», però de quina? Fins i tot l'oposició de la pena de mort: «No hi ha ningú que no hagués hagut de néixer», troba el seu contrapès en la recaiguda una vegada ha estat alliberat. Una defensa astuta pot generar aquesta crítica: «Els advocats com vostè impedeixen que els criminals no es peneixin de la seva culpabilitat.» Quina és l'alternativa?

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viuimolins70@gmail.com

Cors oberts als altres...

Una de les coses que agraeixo a Déu pel fet de viure a prop dels desfavorits i en llocs de fronteres, és rebre cada dia lliçons de vida, tant dels que acompanyo i estimo, com d'una gran quantitat d'anònims que caminen per la vida amb els ulls atents i el cor obert a tothom.

Entre nosaltres hi ha molts sants anònims que fan feliços els altres amb un cor obert

Fa dies, al costat d'un hospital, hi havia asseguda una jove africana que demanava almoïna amb la mà estesa, i ajuda i compassió amb els ulls. Passa molta gent per davant d'aquesta mà i d'aquests ulls suplicants. Però, ha estat un doctor qui l'ha mirada i l'ha

vista amb el cor obert. S'ha acostat a la jove i li ha preguntat per la seva situació. El seu rostre, que acaba de sortir de la infantesa i que és la imatge de la solitud i el desamparament, li ha ferit l'ànima. S'hi acostava tot preguntant-li per la seva situació. I, el resultat de la resposta és una determinació. Endur-se-la per buscar una solució al seu problema, sigui el que sigui. Poc després apareix a *El lloc de la dona* i demana ajuda. La història d'aquesta nigeriana commou a tothom: ha perdut els pares i, volent ajudar la família, ha vingut aquí com tants africans sense saber que els esperen de nou llàgrimes d'impotència i una soledat que no havien experimentat fins ara. Avui —sense deixar de banda el dolor i la pobresa en la qual es troben els que venen amb la il·lusió de millorar la seva vida—, vull fixar-me en el metge que, com a bon samarità, s'atura en el camí per on que passen cada dia centenars de persones amb presses i sense mirar el que veuen distretament com una part del paisatge urbà al qual ens acostumem de tant veure'l sense que ens fereixi internament. El metge, després de sentir la història de la noia sense prejudicis ni ingenuïtat, sinó amb el realisme que veuen els seus ulls, decideix portar-la a algú que es pugui fer càrrec de la situació.

Quan vaig escriure aquesta columna, l'Església celebrava la festa de Tots Sants. Penseu que hi ha molts sants anònims que no seran mai venerats amb imatges ni pedestals. Però, es compleixen en ells les benaurances de Jesús i no només són feliços, benaurats, sinó que la seva felicitat rau a fer feliços els altres, amb un cor obert i una mirada compassiva.

En aquest moment s'ha parlat del cas en una xarxa que formem per ajudar-nos des de la tasca de cadascun, i s'ha cercat una solució. Si més no, la nostra jove africana s'ha sentit recolzada gràcies al fet que un metge va saber veure amb el cor obert alguna cosa més que l'habitual paisatge urbà de pobres i captaires al qual estem acostumats a ignorar quan els veiem cada dia amb la mà estesa i un rètol de cartró dient que tenen gana.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Josep M. Alimbau, Pilarín Bayés, Rosa M. Baixareu, Pepe Chisvert, Agustí Codinach, Beatriu Fernández, Aurora Ferro, Josep M. Gómez, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Andreu Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, José I. Pedregosa, Armand Puig, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Ramon Ripoll, M. Jesús Rubio, Lluís Serra, Leticia Soberón, Lluís Solà, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Francesc Torralba, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €
Gibraltar i Portugal: 135,01 €
Resta d'Europa: 213,25 €
Amèrica i Àfrica: 250,01 €
Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Crist, la Paraula insuperable del Pare

Aquest diumenge celebrem la solemnitat de Nostre Senyor Jesucrist, Rei de tot el món, amb la qual s'acaba l'any litúrgic. El nostre any litúrgic comença amb l'Advent i finalitza amb la celebració d'aquesta solemnitat. Al llarg de l'any contemplem el misteri de la revelació de Déu en la persona de Jesucrist, que s'inicia amb el misteri de la seva Encarnació i culmina amb el misteri de la seva Passió, Mort i Resurrecció.

Jesucrist, el Fill de Déu fet home, és la Paraula que és amb Déu i és Déu, és la Paraula única, perfecta i insuperable del Pare (Catecisme de l'Església catòlica -CEC- 65). Però també és Jesús de Natzaret, que camina pels carrers d'una província marginal de l'Imperi romà, que parla una llengua local, que presenta els trets d'un poble, el jueu, i de la seva cultura. Jesucrist és, per tant, carn fràgil i mortal, és història i és humanitat, però també és glòria, divinitat, misteri, és aquell que ens ha revelat el Déu que ningú no ha vist mai (cf. Missatge al Poble de Déu del Sínode de Bisbes de 2008, núm. 4).

Jesucrist és la manera més perfecta que el Pare ha tingut per comunicar-se amb nosaltres, per donar-nos a conèixer la veritat i la salvació. «El Fill és

la Paraula definitiva del Pare» (CEC 73). Les Sagrades Escripures contenen la Paraula de Déu i, com que estan inspirades per Déu, són realment Paraula de Déu. En efecte, com ens recorda el número 136 del CEC, «Déu és l'autor de la Sagrada Escripura, perquè inspira els seus autors humans: actua en ells i per ells.»

«L'Església —va dir el Concili Vaticà II— ha venerat sempre les divines Escripures com també ha venerat el cos mateix del Senyor. Per això, especialment en la sagrada litúrgia, no deixa mai de prendre el pa de vida de la taula, de nodrir-se'n i de distribuir-lo als fidels, tant el pa de la Paraula de Déu com el Cos de Crist» (*Constitució sobre la revelació divina*, 21).

Cal que ens acostem al text sagrat, sigui en la litúrgia, sigui en la lectura espiritual, tant personal com comunitària. Us convido a acompanyar aquesta lectura de la Sagrada Escripura amb la pregària, a fi que hi hagi diàleg entre Déu i l'home, ja que, com va escriure sant Ambrós: «Parlem amb Ell quan pregunem, i l'escoltem quan llegim les paraules divines.»

Joan Josep Omella
Omella
Cardenal arquebisbe de Barcelona

L'any 2008, l'Assemblea del Sínode dels Bisbes dedicada a estudiar el tema de «La Paraula de Déu en la vida i en la missió de l'Església», va recomanar una pràctica ben tradicional, freqüent en els primers segles del cristianisme i després practicada pels monjos en els seus monestirs, que ara, sortosament, s'està desenvolupant també a les parròquies i altres comunitats i moviments cristians. Em refereixo a l'anomenada *lectio divina* o lectura de la Bíblia en un clima de pregària per assaborir interiorment la Paraula. Hem d'afavorir més i més la lectura meditada, contemplada i pregada de la Bíblia.

Tenint present aquest objectiu, els bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya hem convocat la II Setmana de la Bíblia, que comença demà dilluns dia 27 de novembre i culminarà el dia 3 de desembre amb el Diumenge de la Paraula, seguint les indicacions del papa Francesc. Tant de bo que la Bíblia arribi a ser una companya de viatge habitual de moltes persones. Per més informació sobre els diversos actes organitzats podeu entrar a: www.setmanadelabiblia.cat. Aprofito l'ocasió per animar-vos a participar-hi i per agrair tot l'esforç i dedicació dels organitzadors.

Als quatre vents

Redescobrir la Bíblia

Cap a l'any 1450, a Magúncia (Alemanya), Johannes Gutenberg, inventor de la impremta, va editar la Bíblia. Encara que va fer un primer assaig amb el Missal de Constança, es considera que va ser el primer llibre imprès de la història. D'aquelles Bibles en va fer uns 180 exemplars. No cal dir que des de llavors se n'han fet molts milions en totes les llengües.

Avui, festa de Crist Rei, tancament de l'any litúrgic, desitjo presentar-vos una iniciativa eclesial: la Setmana de la Bíblia, que serà del 27 de novembre al 2 de desembre, i que culminarà el proper diumenge dia 3 amb el Diumenge de la Paraula.

Aquesta iniciativa va ser llançada pel papa Francesc quan va demanar que un diumenge de l'any litúrgic cada comunitat fes el compromís de difondre, conèixer i aprofundir en la Sagrada Escripura. La Bíblia és un tresor per a tots que a vegades dorm durant

anys en una prestatgeria de les nostres cases, quan en realitat és Paraula viva que ens pot servir d'inspiració en l'amor a Déu i a omplir de sentit la nostra vida.

En el seu conegut assaig *Viure amb la Bíblia*, el cardenal Carlo Maria Martini deia que les experiències que relata «ens poden ajudar a autocomprendre'ns, a llegir amb llibertat la nostra història, les etapes del nostre camí.»

Ens proposa diversos exemples prenent en consideració alguns dels principals protagonistes de l'Antic Testament. Així, fixant-se en la missió de Moisès i la seva responsabilitat amb el poble, «cada un de nosaltres és responsable dels que coneix, dels seus problemes, del seu pes; ens sostenim mútuament».

De Job i les seves tribulacions contra les quals es rebel·la, en podem aprendre: «He parlat sense intel·

ligència de meravelles que em superen i que ignoro. [...] Jo et coneixia d'oïda, però ara t'he vist amb els meus ulls.» I de David, penedit: «El meu delictes jo el reconec, el meu pecat sempre és davant meu.»

Fa un temps el Museu Bíblic Tarraconense va presentar una exposició de personatges bíblics, com els esmentats, però també Abraham, Jacob, Josep, els profetes... per a fer didàctica la història bíblica. L'Antic Testament, que podem llegir a la llum del Nou, és a més font de la nostra cultura.

Amb motiu d'aquesta setmana i del Diumenge de la Paraula, us convido a renovar la lectura de la Bíblia, començant per on vulgueu, potser pels Evangelis, els Fets i les Cartes, i fer-ho, si no cada dia, almenys cada setmana. Llegida amb atenció i amb la il·lusió d'un redescobriment, és un pou del qual sempre podrem extreure l'aigua fresca de la paraula de Déu.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Pelegrinatges 17

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Del 27 novembre
al 4 de desembre

NOVA YORK

Últimes places!

Del 29 de novembre al 3 de desembre

Llums de Nadal

Roma Pessebres

De l'11 al 15 de desembre

Viatgem a **GRECCIO**, santuari franciscà on va néixer la tradició dels pessebres. Descobrirem la **VALL SANTA**, visitarem els pessebres més espectaculars de Roma i assistirem a l'Audiència Papal.

RUTA NABATEA PEL SUD D'ISRAEL

Del 14 al 21 de gener de 2018

La nostra proposta de viatges del CLUB 2018 és aquesta

FEBRER

MARROC Ruta Reial

MARÇ

ROMA Amb audiència Papal
PELEGRINATGE A ÀVILA Jubileu Teresià

ABRIL

ALBÀNIA I MACEDÒNIA El secret d'Europa
PELEGRINATGE a LOURDES

MAIG

PELEGRINATGE a FÀTIMA
MADAGASCAR A la recerca del continent perdut

JUNY

SUÏSSA Alpina
JAPÓ Imperi de l'Orient

JULIOL

ISLÀNDIA Ruta del foc i del gel
BRETANYA I NORMANDIA Fe i patrimoni

AGOST

ÍNDIA Colors del Rajasthan
TERRA SANTA

SETEMBRE

PELEGRINATGE A LA PULLA Pare Pio
L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo

OCTUBRE

SUD-ÀFRICA La nació dels mil colors
CALCUTA I BUTHAN Del somriure de santa Teresa
al País de la Felicitat

NOVEMBRE

L'IRAN La Pèrsia Bíblica
LLUMS DE NADAL A NOVA YORK

DESEMBRE

Pessebres dels ALPS ITALIANS

Lectures

Jesucrist, Rei de Tot el Món

Lectura primera

Ez 34,11-12.15-17

A vosaltres, el ramat, jo us judicaré entre l'un i l'altre

Lectura de la profecia d'Ezequiel:

Això diu el Senyor Déu: «Jo mateix buscaré les meves ovelles i en faré el recompte. Les comptaré com el pastor recompta el seu ramat el dia que es troba amb les ovelles dispersades, i les recolliré de tots els llocs on s'havien dispersat el dia de núvols i boira. Jo mateix faré pasturar les meves ovelles, i jo mateix les duré a reposar, diu l'oracle del Senyor Déu. Buscaré l'ovella perduda, faré tornar la que s'havia allunyat, embenaré la que s'havia fet mal, faré posar bona la malalta, mantindré les grasses i robustes, les pasturaré totes amb justícia.» I a vosaltres, el ramat, el Senyor Déu us diu això: «Judicaré entre l'un i l'altre, moltons i cabrits.»

Salm responsorial

22

El Senyor és el meu pastor, no em manca res, em fa descansar en prats deliciosos.

R. El Senyor és el meu pastor, no em manca res.

Em mena al repòs vora l'aigua, i allí em retorna.

Em guia pels camins segurs per l'amor del seu nom. **R.**

Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor m'acompanyen tota la vida, i viuré anys i més anys a la casa del Senyor. **R.**

Davant meu pareu taula vós mateix, i els enemics ho veuen; m'heu ungit el cap amb perfums, ompliu a vessar la meua copa. **R.**

Lectura segona

1Co 15,20-26.28

Posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Així Déu ho serà tot en tots

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: tots són d'Adam, i per això tots moren, però tots viuran gràcies al Crist, cadascun al moment que li correspon: Crist el primer; després, a l'hora que ell vindrà, els qui són de Crist; a la fi, quan ell destituirà tota mena de sobirania, d'autoritat o de poder, com a coronament de tot, posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Perquè ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la Mort. I quan tot li haurà estat sotmès, el Fill mateix se sotmetrà a Déu, que li ho haurà sotmès tot. Així Déu serà tot en tots.

Al·leluia

Mc 11,10

Beneït el qui ve en nom del Senyor. Beneït el Regne del nostre pare David, que està a punt d'arribar.

Evangeli

Mt 25,31-46

S'asseurà al seu tron gloriós i els separarà entre ells

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

En aquell temps Jesús digué als seus deixebles: «Quan el Fill de l'home vindrà amb el seu poder, acompanyat de tots els àngels, s'asseurà al seu tron gloriós i es reuniran davant d'ell tots els pobles. Llavors els

Glòria Monés

separarà entre ells com un pastor separa les ovelles i les cabres, i posarà les ovelles a la dreta, i les cabres a l'esquerra.» Després el Rei dirà als de la seva dreta: Veniu, beneïts del meu Pare: preneu possessió del Regne que ell us tenia preparat des de la creació del món. Vosaltres, quan jo tenia fam, em donàreu menjar; quan tenia set, em donàreu beure; quan era foraster, em vau acollir; quan em veiàreu despul·lat, em vau vestir; quan estava malalt, em vau visitar; quan era a la presó, vinguéreu a veure'm.» Els justos li respondran: Senyor, quan us vam veure afamat i us vam donar menjar, o que passàveu set, i us vam donar beure? Quan us vam veure foraster i us vam acollir, o despul·lat, i us vam vestir? Quan us vam veure malalt o a la presó, i vinguérem a veure-us?» El Rei els respondrà: Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que fèieu a cadascun d'aquests germans meus, per petit que fos, m'ho fèieu a mi.» Després dirà als de la seva esquerra: Lluny de mi, maleïts: aneu-vos-en al foc etern preparat per al diable i els seus àngels. Vosaltres, quan jo tenia fam, no em donàreu menjar; quan tenia set, no em donàreu beure; quan era foraster, no em vau acollir; quan em veiàreu despul·lat, no em vau vestir; quan estava malalt o a la presó, no em vau visitar.» Ells li respondran: Senyor, quan us vam veure afamat o que passàveu set, foraster, despul·lat, malalt o a la presó, i no vam fer res per vós?» Ell els contestarà: Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que deixàveu de fer a cadascun d'aquests, per petit que fos, m'ho negàveu a mi.» I aniran als suplicis eterns, mentre que els justos entraran a la vida eterna.»

Consultori bíblic

Ignasi Ricart

Claretia i biblista

La primacia del Papa és un tema controvertit en el diàleg ecumènic. Quan Jesús diu a Pere que sobre ell construirà la seva Església, es refereix al ministeri pontifici?

I) L'APÒSTOL PERE AL NOU TESTAMENT

Jesús va escollir dotze apòstols i «constituí els Dotze, que ell anomenà Apòstols, perquè s'estiguessin amb ell i per enviar-los a predicar» (Mc 3,13s). Així donava un símbol al nombre: així com el vell poble nasqué dels dotze fills d'Israel, les dotze tribus, també el nou poble comença amb dotze homes. Ell mateix establí el lligam entre els dos pobles (Mt 19,28).

La figura més marcadament sobresortint és la figura del pescador Simó bar Jonàs (fill de Joan). En aquest home impetuós i espontani, Jesús posà un sòlid fonament de fidelitat i amor: «Simó, Simó, mira, Satanàs us ha garbellat per a garbellar-vos com blat. Però jo he pregat per tu perquè no s'eclipsi la teva fe. I tu, després de la teva conversió, consolidats els teus germans» (Lc 22,31-32). Jesús li imposà el sobrenom de Pere, del grec Petros, que significa «pedra», «roca». Va flaquejar un moment (negacions), i, amb tot, ell va ser l'home que, després de la mort de Jesús, conduí l'Església, el petit ramat. Els Fets dels Apòstols mostren clarament que això va succeir així. Els evangelis de Mateu, Lluc i Joan reporten les paraules desconcertants sobre aquest Pere. No sobre les seves virtuts i qualitats, sinó sobre la seva missió. En totes les llistes dels apòstols ell és anomenat el primer.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

El Judici de les nacions exercit pel Fill de l'home

Clourem l'any litúrgic llegint la darrera ensenyança que, segons Mateu, Jesús impartí als deixebles assegut, com en una càtedra, a la muntanya de les Oliveres enfront del Temple. Es coneix com el judici de les nacions paganes que impartirà el Fill de l'home (ni Marc ni Lluc no esmenten aquest judici) quan vingui en la seva glòria acompanyat de tots els àngels assegut aleshores en el seu tron gloriós. Però no té res a veure amb els judicis de l'Audiència o dels nostres Tribunals de justícia. Ho farà a la manera com el pastor separa les ovelles dels cabrits. Posarà a la seva dreta els justos i els dirà: «Veniu, els beneïts del meu Pare, rebeu en herència el Regne preparat per a vosaltres des de la creació del món: perquè vaig tenir fam, i em donàreu menjar; vaig tenir set, i em donàreu beure; era foraster, i m'acollíreu; nu, i em vestíreu; estava malalt, i em visitàreu; estava a la presó, i vinguéreu a veure'm.» Els justos no s'ho podran creure i li replicaran punt per punt quan va tenir lloc tot allò. Jesús, prenent aleshores el títol de Rei, els respondrà: «En veritat us dic: allò que féreu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho féreu.» Tota la vida de Jesús havia estat marcada per aquesta preferència pels «més petits», a qui el Còdex Beza qualifica de «germans meus». No té res d'estrany que, quan actuarà com a Jutge universal, ho faci també en aquests termes. Pel que fa als de l'esquerra, a qui esbronarà en els mateixos termes, però en negatiu, de no haver fet res per als més petits: «Aparteu-vos de mi, els maleïts, al foc etern que el meu Pare va preparar per al diable i els seus àngels», tirem-hi un vel al damunt. Transcriu tan sols la darrera resposta que els farà: «En veritat us dic: allò que no féreu a un d'aquests petits, tampoc a mi no ho féreu.» Mateu ho presenta com un judici que tindrà lloc a la fi del temps, però nosaltres ja el podem anticipar en el temps present i quedar-nos amb la part positiva. Res de revenja.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC A; FERIA I) Temps de durant l'any

(SALTERI: SETMANA 2)

NOVEMBRE

26. DIUMENGE

Nostre Senyor Jesucrist, Rei del Tot el Món (S), Verd. Lectures: Ezequiel 34,11-12.15-17 / Salm 22 / 1 Corintis 15,20-26.28 / Mateu 25,31-46
SANTORAL: Conrad, b.; Joan Berchmans, rel.; Silvestre, ab. i fund.; Sirici, p.

27. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Daniel 1,1-6.8-20 / Salm Daniel 3,52-56 / Lluc 21,1-4
SANTORAL: Mare de Déu de la Medalla Miraculosa. Basileu, b. i mr.; beat Ramon Llull, rel.

28. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Daniel 2,31-45 / Salm Daniel 3,57-61 / Lluc 21,5-11
SANTORAL: Caterina Labouré, rel.; Jaume de Màrchia, prev.; Mansuet, b. i mr.; Ruf, mr.

29. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Daniel 5,1-6.13-14.16-17.23-28 / Salm Daniel 3,62-67 / Lluc 21,12-19
SANTORAL: Demetri, mr.; Il·luminada, vg.; Sadurní, b. i mr.

30. DIJOUS

Sant Andreu (F), Vermell. Lectures: Romans 10,9-18 / Salm 18 / Mateu 4,18-22
SANTORAL: Justina, vg. i mr.

DESEMBRE

1. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Daniel 7,2-14 / Salm Daniel 3,75-81 / Lluc 21,29-33
SANTORAL: beat Carles de Foucauld, rel. i fund.; Edmon Campion i Robert Southwell, prev. i mr.; Eloi, b.; Natàlia, mr.; Naüm, prof.

2. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Daniel 7,15-27 / Salm Daniel 3,82-87 / Lluc 21,34-36
SANTORAL: Bibiana, vg. i mr.; Elisa, vg.; beata Maria Àngela Astorch, rel.; Silvà, b.

El sant

Per Eduard Brufau

Beata Maria Àngela Astorch

Filla d'una família de la noblesa barcelonina, la beata Maria Àngela Astorch (1592 – 1665) va ser beneficiada amb gràcies excepcionals des de ben petita; quan tenia set anys i tothom la donava per morta arran d'una intoxicació, va tornar a la vida gràcies a la intensa pregària de la seva germana, clarissa caputxina. La beata, encara molt jove, va aca-

bar entrant al mateix convent de la seva germana, Santa Maria la Reial de Barcelona. Més tard, va ser enviada juntament amb altres companyes a fundar un convent a Saragossa, del qual va acabar sent abadessa, i finalment, l'any 1645, en va fundar un altre a Múrcia, del qual també seria abadessa i on moriria. Maria Àngela Astorch no va ser tan sols una religiosa molt devota, sinó que posseïa una espiritualitat impregnada de la lectura de les Escripures, dels Pares de l'Església i de la litúrgia. Va ser beatificada el 1982 per Joan Pau II.

Diumenge de la Paraula

Per segon any consecutiu, els bisbes de les diòcesis catalanes, amb el lema «La Paraula de Déu és viva i eficaç» (He 4,12), ens conviden a celebrar el Diumenge de la Paraula, el proper diumenge 3 de desembre, que serà el primer diumenge de l'Advent i l'inici d'un any litúrgic nou. Els bisbes catalans van acollir aquest desig manifestat per l'Associació Bíblica de Catalunya l'any passat. La finalitat és promoure la centralitat de la Paraula de Déu en la vida cristiana. El diumenge de la Paraula sembla que demana continuïtat i és una bona ocasió per potenciar la lectura i el coneixement de la Bíblia a les nostres comunitats cristianes. La celebració del Diumenge de la Paraula hauria d'anar precedida d'una setmana de formació bíblica, la qual ens ajudaria a viure amb més sentit, caliu i esperit aquesta celebració. Les experiències que es van viure l'any passat foren diverses: algunes comunitats parroquials aprofitaren l'ocasió de preparar espiritualment el temps de l'Advent, fent aquestes reflexions bíbliques. Altres parròquies ho feren durant les quatre setmanes de l'Advent. Taulles rodones ecumèniques i estudi de la Bíblia. També hi va haver comunitats parroquials que van fer una «marató» bíblica, llegint, durant 12

o 24 hores contínues, alguns llibres de la Bíblia, seguint la iniciativa del papa Francesc en la butlla Vultus misericordiae en la qual convocava l'Any jubilar de la Misericòrdia i suggeria les «24 hores amb el Senyor», durant la Quaresma. Hi va haver experiències d'escollar música d'inspiració bíblica que ajudava a la pregària bíblica. També exposicions bíbliques: al santuari de Meritxell (Andorra) es va inaugurar una exposició amb més de mil bibles amb llegües diferents (sembla que va ser la més important del món). Es feren també diverses relacions de la Bíblia amb l'art, el cinema, la literatura, concursos bíblics, etc. La celebració litúrgica del Diumenge de la Paraula consisteix en l'entronització del nou leccionari bíblic (cicle B) a totes les misses del primer diumenge d'Advent (3 desembre). Aquest ha de ser l'acte litúrgic per excel·lència: presentar el nou leccionari bíblic a la comunitat reunida per celebrar l'eucaristia dominical. Això no solament s'ha de fer a les catedrals i a les parròquies grans sinó que és possible fer-ho a arreu, també a les esglésies amb comunitats petites. Es pot fer amb més o menys solemnitat segons les esglésies. Introduir solemnament el nou leccionari, portat

pel diaca i acompanyat pels acòlits, precedit per la creu, cirials i l'encens... O també de manera més simple: portat pel mateix prevere, es deixa sobre l'altar o l'ambó i al començament de la litúrgia de la Paraula es fa una monició explicativa del nou leccionari, es pot encensar, es pot cantar un cant de la Paraula, i el lector comença a llegir per la primera pàgina, les lectures del primer diumenge d'Advent. El sacerdot pot fer-ne esment a l'homilia.

L'arquebisbe Joan Enric Vives, president de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Tarraconense, ens ha convidat a celebrar i viure amb il·lusió el Diumenge de la Paraula: «serem convidats a agrair i lloar el Senyor perquè en la taula de la Paraula ens parla a través de les Escripures Santes, que són proclamades per a lloança i glòria del seu Nom i pel nostre bé i el de tota la seva santa Església. Es tracta de valorar més i més la Paraula de Déu que sempre acompanya la celebració dels sagraments, així com la Litúrgia de les Hores i les celebracions de la *lectio divina* i de la pregària individual i comunitària.» Valorem, doncs, aquesta nova iniciativa que mostra la centralitat de la Paraula en la vida de l'Església.

F. Xavier Parés Saltor
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpires@bisbaturgell.org

Bicentenari Santa Rosa Filipina

Rosa Filipina va fundar la primera escola gratuïta a l'oest del Mississipí.

Teresa Gomà, *rscj*

El 18 de novembre, la Família del Sagrat Cor va celebrar la festa de Santa Rosa Filipina Duchesne. Aquesta dona va ser la primera d'aquesta congregació que es va aventurar cap a terres americanes, on va fundar la primera escola gratuïta a l'oest del Mississipí. Moltes van ser les dificultats, però encara més la seva tenacitat, i avui dia els Estats Units-Canadà té 24 col·legis hereus de la seva tasca, on laics i religiosos comparteixen l'apassionant tasca d'educar.

Amb Rosa Filipina, el Sagrat Cor es va obrir a la internacionalitat, comprenent que no hi havia fronteres per a qui viu el desig d'expandir en el món l'amor del Cor de Jesús. Avui, i gràcies a ella, el Sagrat Cor està present a 41 països dels cinc continents.

A més de celebrar la seva festa, el 18 de novembre marca també l'inici del bicentenari de la seva arribada a Amèrica, que es commemorarà el 2018. Així, durant tot un any, tindrem l'ocasió d'aprofundir en el llegat de Rosa Filipina, i en els reptes que el món ens reclama avui. La proposta per a aquest temps té dues vessants: una pregària setmanal disponible a la pàgina rscjinternational.org/es, i una invitació a un diàleg global que precedeixi a una

reunió internacional sobre *Justícia, Pau i Integritat de la Creació*, que es farà a les Filipines el novembre del 2018. Una oportunitat per alimentar la memòria, aprofundir en les arrels i fer créixer la vida allà on es troba amenaçada, com va fer Rosa Filipina.

Com expressa Barbara Dawson, superiora general: «Que aquest any de pregària amb Filipina enforteixi la nostra capacitat per contemplar i escoltar el batec del cor de Déu en nosaltres i en el nostre món.»

Trobada de provincials franciscans d'Europa

Fra Josep Gendrau

La setmana del 22 al 28 d'octubre es reuniren uns 45 provincials franciscans de diversos països d'Europa per reflexionar junts, principalment, sobre la realitat de la immigració i dels refugiats. El lloc ha estat el Centre dels Salesians Martí Codolar. Intervingueren, entre altres, Mons. José

R. Carballo, *ofm*, de la Congregació per a la Vida Consagrada; fra Santiago Agrelo, *ofm*, arquebisbe de Tànger, i el rector de la nostra parròquia de Sant Ildefons, Mn. Josep M. Jubany. Durant la trobada tingueren temps de visitar el monestir i muntanya de Montserrat, i concelebrar l'eucaristia a la cripta i visitar la basílica de la Sagrada Família.

150a edició del Certamen Marià.

150 anys del Certamen Marià, els Jocs Florals de Maria

Anna Maria Gaya

L'Acadèmia Mariana de Lleida és una institució que va néixer a Lleida l'any 1862 per esdevenir un santuari marià i estendre la devoció a la Mare de Déu a través de les arts i les lletres. El Certamen Marià ha estat la seva activitat més representativa. Es convoca anualment al voltant de la festa de la Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de Lleida.

El Certamen Marià o Jocs Florals marians són una antiga tradició catalana i provençal d'origen medieval que es va revifar amb la Renaixença. Els que organitza l'Acadèmia Mariana van iniciar-se l'any 1863, tres anys després dels de Barcelona, i són els únics dedicats a honorar la Mare de Déu. La seva continuïtat només va quedar interrompuda durant els

anys de la Guerra Civil. Enguany s'ha celebrat la 150a edició del Certamen Marià, que actualment és l'única reminiscència d'aquest fet històric i cultural tan significatiu.

Amb l'objectiu de commemorar aquesta efemèride, i de posar-la en valor, l'Acadèmia Mariana ha organitzat una taula rodona que comptarà amb la participació de Josep Borrell, el doctor Quintí Casals i el doctor Manuel Lladonosa, i el doctor Francisco Javier Terrado com a moderador. Tots són rellevants especialistes sobre el tema. També hi haurà una petita intervenció musical.

Aquest acte acadèmic i cultural tindrà lloc el dilluns 27 de novembre de 2017, a les 19.30 del vespre, al Paraninfo de l'Acadèmia Mariana, de Lleida.

«El naixement d'una publicació periòdica exigeix molt de coratge. Vosaltres l'heu tingut, ben inspirats per l'anhel de servir els cristians de casa nostra»
Cassià M. Just, abat de Montserrat
(Catalunya Cristiana, 29-09-1979)

#CatCrist2000

El proper 21 de gener, «Catalunya Cristiana» arribarà a la fita del número 2.000. Amb aquesta avinentesa, et convidem a fer-nos propostes: suggeriments, comentaris, reflexions...
Escriu-nos a especial2000@catalunyacristiana.cat
Tot és benvingut!

Catalunya

No em desvetlleu el silenci del meu colpit sentiment per aquesta meua terra, que és tan a prop del meu cor.

No em desvetlleu d'aquest somni de sentir la seva pell, que té l'aroma de mare i petó de suau vent, pergami de la memòria i garlandes color sang, amb fina pluja de llàgrimes.

CARME CATÀ
Barcelona

Novembre, mes de difunts

Novembre, amb anades i tornades al cementiri, on es posen flors, es plora i es prega davant la tomba dels nostres. El pensament apunta a l'Eternitat, aquell temps sense temps, present continu que, a cadascú, ens toca viure. Dic viure, perquè «morir solo es morir. Morir se acaba. / Morir es una hoguera fugitiva. / Es cruzar una puerta a la deriva / y encontrar lo que tanto se buscaba (...); tener la paz, la luz, la casa juntas / y hallar, dejando los dolores lejos, / la Noche-luz tras tanta noche oscura» (Martín Descalzo, sacerdot, periodista i poeta).

Des que naixem, som eterns: la mort no existeix, sinó la Vida, amb aparença de mort en contemplar el cos erm. La carn ressuscitada apareixerà unida a l'ànima immortal per anar al Judici i, després, gaudir o patir plegades. Déu ens va donar la llibertat per estimar-lo i servir-lo com a Creador nostre i Pare, i per servir el proïsme com a germà. Quanta alegria tindran, en arribar al Més Enllà ineludible, aquells que van fer servir el seu temps en estimar i servir. Estimar amb obres, perquè «obras son amores y no

A l'Església catòlica catalana

Recollint el clam de milers de catòlics catalans, amb tot respecte, sol·licitem a l'Església que consideri protestar al govern espanyol per les ofenses greus a Catalunya. Ha usurpat el nostre Parlament, guanyat en unes urnes democràticament, i ha cessat d'un cop de ploma el govern català, escollit pel poble, pacíficament.

Pitjor, encara. Ha detingut i empresonat part del govern català. Persegueix el president, Carles Puigdemont, i la resta de consellers per detenir-los i empresonar-los.

Ciudadans dignes i pacífics, que mai no han fet servir les armes ni la violència per governar, ni per aplicar les lleis. Il·legalment acusats, els han ficat entre reixes i apartat de les seves famílies i de la seva terra. Un delictes que mereix la repulsa del món civilitzat.

El poble català sol·licita a l'Església catalana una protesta severa per aquestes ofenses vils a Catalunya. Que condemni l'atemptat a unes persones pacífiques, que només desitgen pau i germanor. Les condemnes de la jutgessa i de l'Audiència Nacional són ofenses a la fraternitat i a la caritat cristiana.

Que la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya, faci d'aquest poble de profundes arrels cristianes, una terra d'homes lliures, agermanada i pròspera.

Que els nostres bisbes i l'abat de Montserrat beneixin la terra catalana i demanin la llibertat per als catalans empresonats, amb gran dolor de les seves famílies i del poble català.

FRANCESC A. PICAS
President honorari d'Hispania Martyr

buena razones». La voluntat de Déu és l'amor amb dues ales que baten plegades: una per estimar Déu i una altra el proïsme.

JOSEFA ROMO
Valladolid

La política requereix gent nova

No perdem el temps en allò que els polítics pretenen molts cops. Són bombes de fum, coquetejos instantanis per esgarapar vots.

Em sembla que coincidim molts: la política s'ha d'exercir durant un temps, no tenir «professionals de la política». Que un polític pugui deixar la política perquè té una

professió anterior amb pes. Si no, el pessebre i la corrupció entre polítics s'estenen.

De totes formes, si només denunciem el desprestigi més que merescut dels polítics, poc avançarem. Qui tingui un treball al qual pugui tornar si es cansa o el fan fora de la política, i té condicions per a la política, que s'animi a ficar-s'hi un temps.

No hem d'oblidar que la política requereix, de veritat, gent nova, que no significa utòpica, perquè moltes mancances dels polítics es poden aplicar a altres àmbits de la societat.

JOSÉ MORALES MARTÍN
Palafrugell

El Consultori

PREGUNTES I
RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Intencions

Tinc un costum molt arrelat i vull saber si és correcte. M'explico. Quan algú em parla estic molt pendent de saber les seves intencions i el que realment pretén. Jo crec que puc endevinar el que realment pretén aquesta persona i actuo en conseqüència. Fa poc un sacerdot amb qui m'aconsello em va dir que això que feia estava molt malament i que nosaltres no podem conèixer l'interior de la persona. No n'estic gaire convençuda i agrairia una mica d'orientació.

Doncs jo penso que el que li aconsella aquest sacerdot va molt ben encaminat. Evidentment, en diferents circumstàncies de la vida, les persones podem actuar faltant a la veritat i amb una gran incoherència entre el que pensem, diem i fem. Sovint sota bones paraules es poden amagar interessos molt torçats. Tot això és veritat, però també ho és que no tenim dots ni vocació d'endevins. Nosaltres hem d'actuar i guiar-nos pel que veiem i sentim. Podem intentar discernir i no és gens fàcil en molts afers. Les intencions, però, no les podem veure. Veiem les accions i jutgem el que hi passa. Com bé sap, el Senyor ens prohibeix el judici de les consciències. Ningú, llevat de Déu, no pot fer-ho, ni tan sols l'Església.

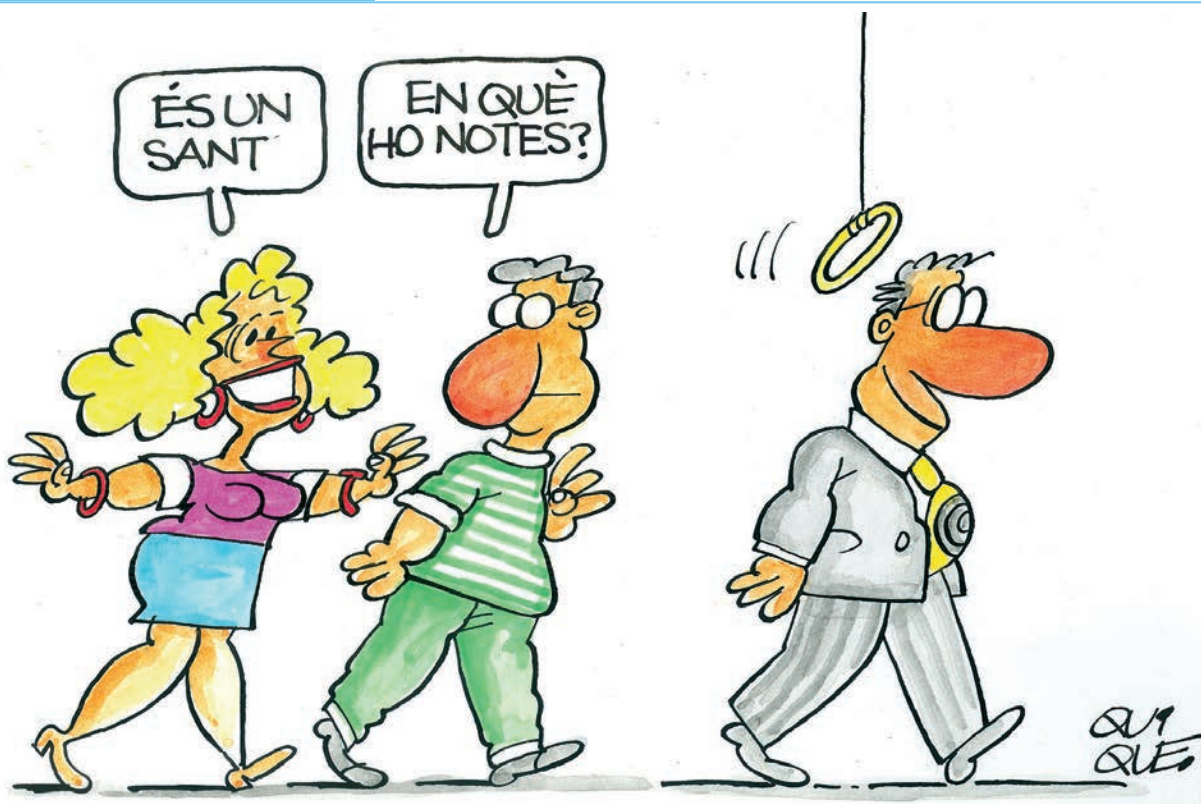
Per tant, vostè ha de corregir aquesta propensió insana a l'endevinació i cenyir-se als fets objectius que pot constatar. Pretendre escodrinyar les consciències i les seves intencions ens porta a unes relacions interpersonals molt pobres i malaltisses, marcades per la desconfiança i una actitud manipuladora gens cristiana. I aquí toquem un punt molt important: la confiança fonamental que ha de regir les nostres relacions amb els altres. La desconfiança que s'amaga en la pretensió d'un coneixement superior que creiem que tenim de les intencions de les persones impossibilita una comunicació veritablement humana. Una altra cosa és que, a base de la nostra experiència amb persones concretes que ens han defraudat, mentit i enganyat en qüestions importants, tinguem una precaució o recel vers elles. Però això seria l'excepció que confirma la regla.

El normal, el que s'ha de fer sempre és confiar en les persones i no veure intencions ocultes i malèvols sota les seves paraules. En definitiva, gosaria dir que en la majoria de casos aquestes «intencions» que vostè creu que detecta i endevina amb tanta facilitat, no són més que imaginacions sense fonament i que li impedeixen establir relacions plenes i autèntiques amb tantes persones que li surten a l'encontre. I, a més, si vostè dona credibilitat a aquests judicis d'intencions pot ser que arribi a prendre decisions enormement injustes vers les persones i de les quals vostè serà responsable. I això no és gens teòric. Conec, per posar un exemple, casos d'entrevistes de feina en les quals la subjectivitat i superficialitat de l'entrevistador ha fet autèntiques barbaritats.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

PROGRAMACIÓ DEL 27 AL 30 DE NOVEMBRE

LO QUE DE VERDAD IMPORTA (2017)

Paco Arango. 113 min

L'Alec és un enginyer mecànic amb una vida feta un embolic. Quan tot s'esfondra, apareix un oncle-àngel que li proposa una opció per salvar-lo. Paco Arango es mou entre la comèdia i el drama, el realisme màgic i l'efectivisme hollywoodià. La intenció és clara: commoure els cors per ajudar en la lluita contra la malaltia i el dolor, especialment dels nens.

STORM: LETTER OF FIRE (2017)

Dennis Bots. 100 min

Pel·lícula d'aventures que ens trasllada al segle XVI, en el temps de la Reforma protestant. El petit Storm, fill d'un impressor, posseeix una carta oculta del mateix Martí Luter, i per aquesta raó és perseguit per la Inquisició. Ajudat per la Marieke, prova d'aconseguir que aquest text surti a la llum.

EL FILL DE SAÛL (2015)

László Nemes. 107 min

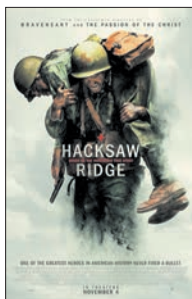
Oscar 2015 a la millor pel·lícula de parla no anglesa. La profunditat de l'abisme, el ressò dels crits de l'infern i la nit de la crueltat ho van cobrint tot. Només s'obre una petita esclatxa, potser una bogeria, potser un somriure esbossat, una llum infinitesimal. És possible rescatar la humanitat? Queda algun bri de vida en l'ésser humà?

DIÁLOGO DE CARMELITAS (1960)

Philippe Agostini i Raymond Leopold Bruckberger. 112 min

Clàssic indiscutible del cinema espiritual basat en la novel·la de Gertrud Von Le Fort sobre la qual va escriure la seva obra de teatre Georges Bernanos. Homenatge a Jeanne Moreau en el paper de la mare Maria de la Encarnación, una de les deu monges carmelites guillotines per la Revolució Francesa. Una història real sobre la innocència i la ingenuïtat de la fe enmig de les convulsions històriques. Un film que ens parla de la mort, la por i l'orgull espiritual.

HASTA EL ÚLTIMO HOMBRE (2016)

Mel Gibson. 131 min

Excessiva i genial pel·lícula basada en una història real. Mel Gibson és un ésser humà d'extrem, però la fe dels seus personatges forma part de la seva denominació d'origen. Durant el final de la Segona Guerra Mundial, el soldat i metge Desmond Doss es nega a agafar les armes per motius religiosos. El protagonista esdevé un heroi de guerra que odia la guerra i que salva les vides dels seus companys ferits i fins i tot dels seus enemics.

KNIGHT OF CUPS (2015)

Terrence Malick. 118 min

El títol de la pel·lícula fa referència a una carta del tarot del mateix nom. En Rick (representat per Christian Bale) és el rei de copes, un guionista que deambula entre l'èxit i el buit. A la veu de la consciència, recurs recurrent de Malick, s'hi uneixen les veus de les dones (Cate Blanchett i Natalie Portman), que encarnen els principis de la vida. Dividida en vuit capítols introduïts per una carta del tarot, també podem definir amb vuit adjectius les crítiques aconseguides: fascinant, tòxic, audaç, decadent, oníric, perspicaç, impenetrable i beatífic.

THE THIN RED LINE (1998)

Terrence Malick. 163 min

Obra mestra i cabdal del cinema antibel·licista contemporani que mostra la crueltat de la guerra des d'una perspectiva més humana i íntima. Durant la Segona Guerra Mundial, un grup de soldats nord-americans combat contra l'exèrcit japonès per conquerir un turó estratègic.

LOS CABALLOS DE DIOS (2012)

Nabil Ayouch. 113 min

Interpretació lliure dels atemptats terroristes que van tenir lloc el 16 de maig de 2003 a Casablanca. Un grup de joves, entre ells dos germans, que viuen en un barri de barriques de Casablanca són reclutats per un imam i adoctrinats per convertir-se en bombes humanes. Una anàlisi dels processos de radicalització on conflueixen causes econòmiques, socials i religioses. Cinema imprescindible per comprendre les arrels del mal i enfrontar-s'hi.

SALES DE PROYECCIÓN:

BARCELONA:

Filmoteca de Catalunya. Pl. de Salvador Seguí, 1-9
Cinemes Verdi Park. C. de Torrijos, 49
Centre Cívic Urgell. C. d'Urgell, 145
Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia. C. de Roger de Llúria, 13
Centre Moral i Instructiu de Gràcia. C. de Ros d'Olano, 9
Centre Parroquial Sant Vicenç de Sarrià. C. del Pare Miquel de Sarrià, 8
Centre Passatge (Auditori de la Fundació Joan Maragall). C. de València, 244, 1r
Cinema els Lluïsos d'Horta. C. de Feliu i Codina, 7

BLANES: Centre Catòlic de Blanes. C. de Roig i Jalpí, 16

CERDANYOLA DEL VALLÈS: Sala Cinema de la UAB. Univ. Autònoma de Barcelona

MANRESA: Auditori de la Plana de l'Om de Manresa. Plana de l'Om, 5

TARRAGONA: CaixaForum Tarragona. C. de Cristòfor Colom, 2

TERRASSA: Cinema Catalunya de Terrassa. C. de Sant Pere, 9

VILAFRANCA DEL Penedès: Sala Zazie - Cinema Casal. Rbla. Nostra Senyora, 35-37

MÉS INFORMACIÓ:

Direcció General d'Afers Religiosos
www.gencat.cat/afersreligiosos
Tel. 93 554 58 52

cinemaespiritual.cat

[cinemaspiritcat](https://www.facebook.com/cinemaspiritcat)

[afersreligiosos](https://www.facebook.com/afersreligiosos)

Calendari de projeccions

DIA-27 12.00 h

El fill de Saül

UAB - Cerdanyola del Vallès

Presenta: Quique Badia Masoni, periodista d'El Temps

DIA-27 18.00 h

Storm. Letter of fire

Centre Cívic Urgell - Barcelona

Presenta: Jaume de Marcos, vicepresident de la Iniciativa de Religions Unides (URI) a Europa i membre de la Junta d'AUDIR

DIA-27 19.30 h

Lo que de verdad importa

Auditori de la Plana de l'Om - Manresa

Presenta: Sor Lucía Caram, monja dominica i activista social

DIA-27 20.30 h

Lo que de verdad importa

Cinema Catalunya - Terrassa

Presenta: Mn. Antoni Deulofeu, delegat de Cultura del Bisbat de Terrassa

DIA-28 18.30 h

El fill de Saül

CaixaForum - Tarragona

Presenta: Enric Olivé, director de la Càtedra UNESCO per al Diàleg Interreligiós URV

DIA-28 19.30 h

Diálogo de carmelitas

Verdi Park - Barcelona

Presenta: Anna Eva Jarabo, professora de la URL

DIA-28 20.00 h

Lo que de verdad importa

Sala Zazie - Cinema Casal - Vilafranca del Penedès

Presenta: Ahmed Benallal, Associació Llum del Nord

DIA-29 19.30 h

Storm. Letter of fire

Lluïsos d'Horta - Barcelona

Presenta: Paris Grau, responsable de comunicació de l'FPCEE Blanquerna

DIA-29 19.30 h

Hasta el último hombre

Verdi Park - Barcelona

Presenta: Francesc Rosaura, presentador de Signes dels Temps de TV3

DIA-29 20.30 h

Lo que de verdad importa

C. Parr. Sant Vicenç de Sarrià - Barcelona

Presenta: Mohamed El Amrani, comunicador i emprenedor social

DIA-29 21.30 h

Knight of Cups

Filmoteca - Barcelona

Presenta: Ada Castells, periodista i escriptora

DIA-30 18.30 h

The Thin Red Line

Filmoteca - Barcelona

DIA-30 19.00 h

Lo que de verdad importa

Centre Passatge (Auditori de la Fund. Joan Maragall) - Barcelona

Presenta: Eloi Aran, llicenciat en estudis eclesiàstics

DIA-30 19.00 h

El fill de Saül

Centre Moral i Instructiu - Barcelona

Presenta: Jorge Burdman, comunitat israelita de Barcelona

DIA-30 19.00 h

Storm. Letter of fire

Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia - Barcelona

Presenta: Jaume Botey, membre de l'equip de Cristianisme i Justícia

DIA-30 19.30 h

Los caballos de Dios

Verdi Park - Barcelona

Presenta: Fàtima Taleb, regidora de l'Ajuntament de Badalona

DIA-30 20.00 h

Storm. Letter of fire

Centre Catòlic - Blanes

Presenta: Salvador Montalt, comentarista cinematogràfic

Cartes entre una monja i un capellà que es desviuen pels pobres

Presentació a Barcelona del llibre epistolar de la germana Viqui Molins i el pare Ángel García

Eduard Brufau
Barcelona

Des del començament del seu pontificat el papa Francesc va posar explícitament l'èmfasi en l'«Església pobra i per als pobres», que s'abaixa per estar al costat dels seus fills més febles i necessitats. Aquesta perspectiva ha estat rebuda com una veritable benedicció per un seguit de persones que des de fa molts anys treballen a peu de carrer amb les persones més desamparades i desateses.

Dos d'aquests cristians que han dedicat la vida als descartats per la societat de consum són la religiosa teresiana Viqui Molins, col·laboradora d'aquest setmanari, i el pare Ángel García, de la parròquia de Sant Antoni de Madrid. Les cartes que s'han intercanviat sobre la seva experiència d'ajuda als pobres ara s'han recollit en un llibre titulat *Déu al carrer* (Editorial Claret). Després de presentar-se a Madrid, el dijous 16 de novembre passat es va presentar a Barcelona, concretament a Santa Anna, parròquia que amb Mn. Peio Sánchez al capdavant ha obert les portes als pobres i s'ha convertit en un «hospital de campanya», tal com recomana el Papa.

Del cardenal Tarancón al papa Francesc

Davant d'un públic nombrós i expectant, tant Viqui Molins com el pare Ángel van assenyalar sense cap mena de dubte el cardenal Vicent Enrique Tarancón com la persona de referència que els va ajudar a caminar en la vocació pels pobres. La religiosa teresiana va recordar que «als anys seixanta, ja dins de l'orde, el vaig anar a veure, li vaig expressar la meua inquietud social i ell em va ajudar a entrar en contacte amb els necessitats». Per la seva banda, el pare Ángel va recordar com el cardenal Tarancón, quan encara era bisbe d'Oviedo, el va nomenar capellà de l'hospici, i així va conèixer de primera mà la realitat del patiment humà.

La religiosa catalana i el sacerdot asturià també van coincidir plenament en la visió que tenen del papa Francesc: per a tots dos el Pontífex argentí ha dut a l'Església un aire nou, que «ha deixat enrere la por, la normativa, el càstig i l'amenaça del "no faràs" per dur-nos un esperit esperançat, la veritable joia de

l'Evangeli. La seva actitud d'humilitat i misericòrdia es va posar de manifest quan preguntat pels periodistes sobre les persones homosexuals va dir: "Qui soc jo per jutjar-los?"», va afirmar Viqui Molins. Així mateix el pare Ángel va ressaltar la senzillesa del papa jesuïta, que «continua duent les mateixes sabates normals i corrents que duia a l'Argentina».

El sacerdot asturià va indicar que no és veritat que «el Papa no vagi més enllà dels gestos, sinó que està fent canvis importants, sobretot a la cúria, a l'estructura del Vaticà». El pare Ángel també va informar que per tal de donar suport a totes les accions de reforma que fa Francesc i defensar-lo de les crítiques que de vegades rep, tindrà lloc properament a Madrid una trobada de professionals de la comunicació.

Els dos autors del llibre van parlar de com la seva experiència amb els pobres i marginats els ha fet descobrir el Déu de l'Evangeli, el Déu de les benaurances. Van afirmar que encara que com a cèlibes no han tingut fills, els seus fills espirituals viuen al carrer o a la presó: «Te'ls estimes amb tot el cor», va assegurar Viqui Molins, «i per tant també pateixes molt quan desapareixen sense dir res, quan recauen en allò que els ha dut a la situació de marginalitat, quan emmalalteixen, quan te'ls trobes morts al carrer...». La religiosa catalana també va denunciar la invisibilitat

Als dos autors l'experiència amb els pobres els ha fet descobrir el Déu de l'Evangeli

dels pobres i les innombrables traves burocràtiques de les diferents administracions que fan més lenta i ineficaç la sempre urgent ajuda als pobres. Al mateix temps Viqui Molins i el P. Ángel van afirmar que malgrat el patiment i les dificultats, l'amor als més febles els ha omplert la vida d'alegria.

El llibre epistolar escrit entre tots dos, *Déu al carrer*, recull aquest testimoni fidel de pobresa i abaixament. Però també és un llibre solidari, perquè els diners que es recullen van destinats a la parròquia de Santa Anna de Barcelona i a l'ONG Mensajeros de la Paz.

Primers actes pels 150 anys de la parròquia de la Concepció de Sabadell

Redacció
Sabadell

L'any que ve se celebra el 150è aniversari de la parròquia de la Puríssima Concepció de Sabadell. Per commemorar aquesta efemèride al llarg del 2018 tindran lloc diversos actes i celebracions. El primer de tots serà una conferència sobre l'origen de la devoció dels catalans a la Concepció Immaculada de Maria, que anirà a càrrec del religiós caputxí fra Valentí Serra de Man-

resa, col·laborador d'aquest setmanari. La conferència «La tradició Immaculista a Catalunya» tindrà lloc el 30 de novembre proper a les 19.30 h a l'auditori de la mateixa parròquia (carrer Capmany, 38, Sabadell).

La definició dogmàtica de la Immaculada Concepció de Maria va ser efectuada pel beat Pius IX el 1854, però a Catalunya la devoció és molt antiga, perquè el bisbat de Barcelona la va establir com a festa litúrgica l'any 1281.

Viqui Molins i el P. Ángel se senten il·lusionats amb el pontificat de Francesc. / Agustí Codinach

Concert en record i homenatge al P. Ireneu Segarra

El Palau de la Música Catalana s'omple amb motiu del centenari del músic i monjo benedictí

Eduard Brufau
Barcelona

El monestir de Montserrat ha donat al llarg de la història nombrosos monjos que han destacat en la composició de música per a la litúrgia. De tots ells un dels que avui és recordat amb més afecte és, sens dubte, el P. Ireneu Segarra (1917-2005), músic, compositor, mestre de l'Escolania i de la Capella de Montserrat i gran pedagog musical. El seu mestratge va sobrepasar l'àmbit del monestir i de Catalunya gràcies en bona part al mètode d'aprenentatge musical i d'educació de la veu creat per ell, que va obtenir repercussió internacional. Amb motiu dels cent anys del seu naixement el Palau de la Música Catalana de Barcelona va acollir el 19 de novembre passat un emotiu concert d'homenatge.

Agraïment a una sola veu

La sala de concerts modernista ideada per Lluís Domènech i Montaner es va omplir de gom a gom per a l'ocasió. El repertori que va poder sentir el públic, incloïa, naturalment, obres del mateix Ireneu Segarra, ja fossin instrumentals, com ara els *Tres petits preludis* per a piano i la *Fuga «Salve Regina»*, per a orquestra de corda, o vocals com la *Salve «Gèrminans»*, *Himne d'Advent* o *Déu és amb nosaltres*. Al costat de les creacions litúrgiques del mestre es van interpretar peces d'altres monjos de Montserrat i de compositors de diverses èpoques, des del Renaixement hispànic de Tomás Luis de Victoria, fins al romanticisme alemany de Franz Schubert, passant per la gran figura del barroc, Johann Sebastian Bach, tots ells autors que el P. Ireneu Segarra havia interpretat. També es va estrenar la suite *Juguem cantant*, creada especialment per al centenari, obra de l'antic escolà i deixeble de Segarra, Adrià Barbosa.

Si les peces triades per al concert van ser variades, també ho van ser els nombrosos intèrprets. Com no podia ser d'una altra manera, es va comptar amb la presència de l'Escolania i el Cor i orquestra d'Antics Escolans de Montserrat;

Agustí Codinach

L'Escolania i el Cor d'Antics Escolans de Montserrat, amb Jordi Casals a la direcció i Joan Casals a l'orgue.

Una vida dedicada a la música i a Déu

Amb motiu de l'homenatge, l'abat del monestir de Montserrat, P. Josep M. Soler, va fer un escrit en record del P. Ireneu Segarra. En les seves ratlles el pare abat subratllava la dimensió monàstica del mestre: «La seva fama internacional com a músic i director, però, no el va desviar gens de la seva senzillesa de vida com a monjo ni el va apartar de prestar els serveis comunitaris més humils. [...] La música del P. Ireneu, tant les seves composicions com les interpretacions d'obres d'altres, és tota ella fruit de la seva vivència interior, arrelada en l'espiritualitat benedictina, en la Bíblia i en la litúrgia de l'Església. Era un home d'una gran finor humana i espiritual, acollidor i amable, buscat com a conseller per monjos i per gent de fora del monestir. Sabia transmetre als nois de l'Escolania la densitat espiritual del que cantaven i això donava una dimensió més profunda al seu cant i una interpretació més viscuda. Amb la seva música i, també, a través de la direcció de l'Escolania, el P. Ireneu va ajudar a pregar molta gent.»

també hi van participar la formació de música antiga La Caravaggia, les corals de les Escoles de Música d'Igualada i Vic, l'IEA Oriol Martorell, Cor Allegro – Conservatori de Girona, Cor Cabirol de

Vic, Coral El Violet de Barcelona, Coral Els Violets de Palafrugell, Escola de Música Ireneu Segarra de Palma i el Cor de Cambra del Centenari, creat ex professo. Així mateix, van ser nombrosos, fins a deu, els directors que van dirigir les diferents formacions, així com els solistes, pianistes i organistes, tots ells formats a l'escolania, deixebles del P. Ireneu o vinculats d'una manera o altra

a la seva figura.

La munió i diversitat de veus i instruments va saber harmonitzar com una sola veu; tots els intèrprets respiraven la profunda intenció d'agraïment i amor pròpia de qui s'ha format amb un gran mestre, i d'aquí en va resultar una interpretació global amb un plus d'excel·lència que el públic va captar des del primer moment. Com va dir Salvador Mas —antic escolà, deixeble del mestre i un dels directors del concert— en el vídeo de presentació de l'homenatge, «el P. Ireneu estimava els escolans. Sense estimació, no hi pot haver veritable educació».

De totes les peces que es van interpretar van ser especialment ovacionades *Juguem cantant*, esmentada més amunt, en la qual van participar els diferents cors infantils, que van cantar de platea estant, i l'*Himne d'Advent* d'Ireneu Segarra, al qual el públic es va afegir amb molt de sentiment. Finalment, ja fora de programa, tota la sala va interpretar dreta el *Violai* seguit d'*Els Segadors*, mentre membres dels cors desplegaven dos grans llaços grocs a cada costat de l'orgue i el clam de «llibertat» omplia la sala.

Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

Crida a fer-se voluntari del Gran Recapte

Redacció / Barcelona

Com cada any per aquestes dates el Banc dels Aliments organitza el Gran Recapte, amb la finalitat de recollir productes alimentaris per a les persones més necessitades. Enguany la iniciativa tindrà lloc el divendres 1 i el dissabte 2 de desembre. Els organitzadors asseguren que per tal d'assolir les xifres de l'any passat —més de 1.800 punts de recollida, i més de 4 milions

de quilos d'aliments— caldrien almenys 23.000 voluntaris. Quan faltin pocs dies per a aquest important esdeveniment solidari s'està lluny d'assolir aquesta xifra i per aquesta raó des del Banc dels Aliments es fa una crida per fer-se voluntari. Les persones interessades poden trucar al telèfon 933 464 404, l'adreça electrònica granrecapte@bancdelsaliments.org, o inscriure-s'hi a través de la pàgina www.granrecapte.com.

Opinió

Educar en l'esperança

Mn. Pepe Chisvert

Rector de Sant Julià de Lòria i Delegat d'Ensenyament del Bisbat d'Urgell

Són necessaris educadors que creguin, de veritat, en els joves i els ajudin a valorar i a potenciar i desenvolupar amb goig els recursos que cadascú porta dintre seu

L'escola comença allí on és el nen, l'adolescent o el jove, creant un punt de trobada amb els seus interessos vitals i entrant en diàleg amb el seu cor

Per educar en l'esperança cal començar per creure en l'educació i estimar-la. Aquest és el punt de partida fonamental. Aquesta fe en l'educació implica especialment: que els educadors confiïn en els nens i en els joves, que la societat confiï en els educadors i que els uns i els altres estimin la institució educativa, l'escola.

L'educació pretén fonamentalment desenvolupar la persona en les seves diferents possibilitats. Tota educació, doncs, posa en el centre dels seus objectius la persona del nen o del jove. Els punts de partença, els mètodes i els camins poden ser diferents, però el criteri fonamental, l'objectiu principal a aconseguir i els fruits a recollir sempre donen voltes per l'eix principal del creixement satisfactori de la persona i dels seus valors científics, humans i espirituals. L'important és fer-ho i aconseguir-ho en la pràctica tot reconeixent el caràcter central del nen, de l'adolescent o del jove. Per això, són necessaris educadors que creguin, de veritat, en els joves i que els ajudin a valorar, potenciar i desenvolupar amb goig els recursos que cadascun d'ells porta dintre seu.

Creure en els infants i els joves significa, abans que qualsevol altra cosa, acollir-los en la seva pròpia vida i realitat. En tot ésser humà hi ha més coses dignes d'admiració que de menyspreu. L'educador ha d'estar convençut que tot jove, per difícil que sigui, té un punt accessible al bé i aquest punt és el primer que l'educador ha de descobrir per tal que d'aquesta corda sensible del cor, se'n pugui treure el màxim profit. Per això cal apostar per una pedagogia de l'esperança amb

un convenciment ben ferm que és la joventut la que regenerarà la societat. En el fons d'aquesta confiança educativa en els joves hi ha la confiança radical en la persona humana, en la convicció de la seva dignitat i del seu valor com a persona.

L'èxit de l'educació és gairebé sempre, també, qüestió de sintonia i d'amor entre els alumnes i el professor. Estimar els alumnes i que ells se sentin ben cotitzats i estimats pel professor és un factor molt important. No hi ha una altra manera més justa d'explicar el sentit de l'educació: «Educar és un acte d'amor, un exercici de la caritat

intel·lectual que requereix responsabilitat, dedicació i coherència de vida.»

L'educació necessita credibilitat i reconeixement dels educadors. La societat espera molt dels educadors i això constitueix per a ells una responsabilitat i una oportunitat.

Fem-nos sovint preguntes com aquestes o semblants: què és el que veritablement importa i preocupa als educadors? per què s'apassionen i a què dediquen especialment els seus esforços en la labor educativa diària?, estan centrats en l'essencial, en les autèntiques finalitats de l'educació?, dirigeixen l'atenció a la persona, al

seu desenvolupament i al seu desig d'autonomia i de llibertat?

L'escola comença allí on és el nen, l'adolescent o el jove, creant un punt de trobada amb els seus interessos vitals i entrant en diàleg amb el seu cor. Una bona escola necessita «bons mestres» i «bons estudiants». No n'hi ha prou amb un d'aquests components. És necessari que un vulgui ensenyar i l'altre vulgui aprendre; i és necessari que, al costat d'ells, això sigui també el que vol la societat. En això consisteix el veritable amor a l'escola.

L'esperança està plantada dintre de l'ésser humà. Podem reprimir-la o podem recolzar-la i fer-la créixer. No tenim cap fórmula màgica. Tot és fruit de molt esforç, treball, responsabilitat i dedicació, que són els ingredients essencials del veritable amor educatiu.

Si volem, podem.

Passa el Cap d'Any amb nosaltres!

AL **Club⁺amics** VOLEM AMICS COM TU

Pernil ibèric, delícies de salmó, melós de vedella, saquets de favetes i botifarra, bacallà a la crema... Sona bé, oi? Doncs imagina si ho tasses! I imagina a més si ho fas al Sopar de Cap d'Any del Club Més Amics! Serà al restaurant Pomarada del Passeig de Gràcia de Barcelona. 65 euros per socis, 75 pels no socis. Vine a assaborir el teu Cap d'Any amb el Club Més Amics! Informació i reserves al 93 409 27 70 i a info@clubmes.cat

Actualitats científiques

La vida dels ocells marins es veu amenaçada pels plàstics

Potser alguns dels nostres lectors deu haver llegit amb estranyesa el títol que hem posat al nostre article setmanal: com pot afectar l'hàbitat d'aquestes aus el fet d'haver-hi plàstics en el nostre fer de cada dia? Doncs mireu, ja es va fer un crit d'alerta sobre això ara fa més de 2 anys per mitjà de la revista *Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA*. S'hi deia que 80 de les 135 espècies que es coneixen d'ocells que viuen en contacte amb el mar (albatros, petrells, alcatrassos, baldrigues...), segons estudis fets entre 1962 i 2012, havien ingerit plàstic, cosa que acabava amb la seva vida al cap de poc. Davant d'aquest informe s'ha estat alerta sobre aquest punt i hem llegit que els investigadors actuals ens diuen que ara la plaga d'aquesta funesta ingestió ja deu arribar al 90% de les aus.

Em direu: i per què se'ls ocorre a aquests ocells cruspir-se una cosa que els és tan perjudicial? S'ha investigat el fet i ja se sap el que passa: l'olfacte que tenen és molt potent i és el que els mou a fer presa d'allò que ensumen com a aliment i resulta que el dimetil sulfat (substància que emet el plànc-

A l'estómac d'aquest pollet d'albatros mort s'hi van trobar restes de plàstic. (Chris Jordan / Servei de Pesca i Vida Silvestre dels EUA)

ton alimentici) també és generat pels plàstics. Així ho exposava la revista *Science Advances* de la Universitat de Califòrnia fa cosa d'un any. Sembla que aquesta explicació és segura.

Pel que fa al nostre Mediterrani tenim que entre les baldrigues (*pardelas*, en castellà) potser el mal no és encara tan estès com, per exemple, amb els albatros de Hawaii, on la cosa s'ha estudiat i ja s'ha vist que s'ha fet dramàtica. Però tècnics de la Comunitat Valenciana han fet saber fa poc que, de set baldrigues balears trobades mortes, quatre presentaven obstrucció intestinal per plàstics. Potser la cosa podria començar a fer-se important però «no coneixem prou quina és la incidència del problema, perquè només ho podríem saber obrint ocells morts» ens diu un d'aquests tècnics, Pep Arcos.

I encara menys coses hi podem dir nosaltres, que no som experts en la matèria. Però sí que davant d'aquestes notícies hi volem afegir: hem de fer campanya contra l'ús dels plàstics que cada vegada abunden més i —cal dir-ho!— són ben contaminants, com ja sabeu i n'hem parlat en aquesta pàgina altres vegades.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

Llorenç Matamala i Piñol

Quan el món pensa en Barcelona, la majoria de persones associen la ciutat amb la basílica de la Sagrada Família i d'immediat el binomi Barcelona-Sagrada Família invoca un nom: Antoni Gaudí. Quants centenars de persones no deuen haver treballat en la seva construcció? Quants artistes pràcticament anònims no estan entre les seves pedres tallades, figures esculpides, vitralls, columnes...?

Un d'ells per exemple, va ser Llorenç Matamala i Piñol, el qual i en època de Gaudí, va arribar a cap de l'equip d'escultors que col·laboraven amb el geni a la Sagrada Família.

Matamala havia nascut a la Vila de Gràcia l'any 1858 i va ser deixeble de l'escultor manresà Joan Flotats i Lluçà, que havia estat alhora, alumne dels germans Vilamitjana. Matamala, com a deixeble de Flotats, va treballar en les escultures de la Cascada del Parc de la Ciutadella, i seria Flotats, que va treballar amb Gaudí a la Sagrada Família, qui els posaria en contacte. Tots tres foren grans amics tota la vida, la diferència d'edat entre mestre i deixebles escultors era d'onze anys i Gaudí restava en una edat equidistant del més vell al més jove.

Llorenç Matamala va acabar casant-se amb la filla de Flotats i va esdevenir-ne el gendre. Van morir també tots tres amb pocs anys de diferència. El fill i net, Joan Matamala i Flotats, nascut el 1894, va continuar l'obra de l'avi i del pare, bo

Joan Pallarès-Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

i morts aquests, va rematar la façana del Naixement, tot i que es dedicà també a la pintura i a obres individuals. Abans de morir el 1977 va cedir el seu arxiu a la Càtedra Gaudí. També havia escrit un llibre sobre el temple de la Sagrada Família.

De la Sagrada Família són obra de Matamala, entre d'altres, els *Àngels Trompeters*, *Jesús treballant de fuster*, *Jesús predicant al Temple*, *El Casament de Josep i Maria*, la *Presentació de Jesús al Temple*... altres escenes i les representacions dels Apòstols Maties, Judes Tadeu, Simó i Bernabé.

Matamala també treballà per a Gaudí a la Casa Botines a Lleó. Allà representà el magnífic Sant Jordi i el Drac, de la façana principal de la casa.

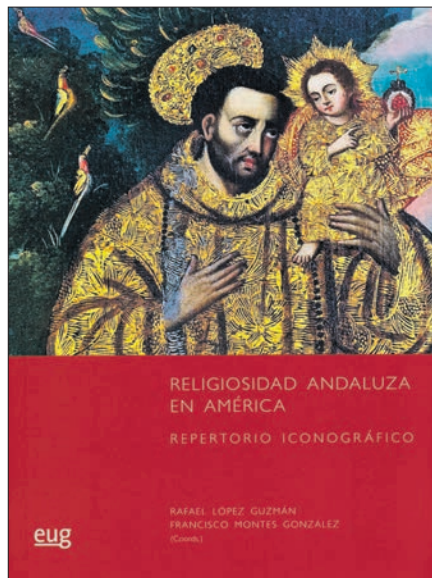
Com deïem en començar, els centenars de mans anònimes que han passat pel temple han engrandit el geni de Gaudí i mentre n'admirem torres, escultures, vitralls, només un nom aflorarà per la nostra boca, el de l'arquitecte, i oblidarem genis inspiradors, com Sant Josep Manyanet, diligents gestors i administradors com Josep Maria Bocabella o artistes i artesans, com aquest cas dels Matamala i Flotats, tres generacions al servei inspirat de l'obra.

Llorenç Matamala i Piñol moria a Barcelona un any i escaig després de la mort de Gaudí, el 29 de juliol de 1927.

AUTORS DIVERSOS

Religiosidad andaluza en América

Editorial Universidad de Granada, 2017, 526 pàg.

Llibre de la Col·lecció Art i Arqueologia, on s'estudien les transferències culturals, sobretot en el camp de la pintura i escultura, entre Andalusia i Amèrica del Sud durant l'època virregnal fins als nostres dies, una religiositat transmesa per les vies comercials, i l'evangelització amb la fundació dels diversos ordes religiosos establerts allí. La valoració d'uns intercanvis artístics religiosos duts a terme en més d'una desena de països. (Ramon Ribera)

MANUEL MARÍA BRU ALONSO

Asombro y empatía

Ciudad Nueva, 2017, 104 pàg.

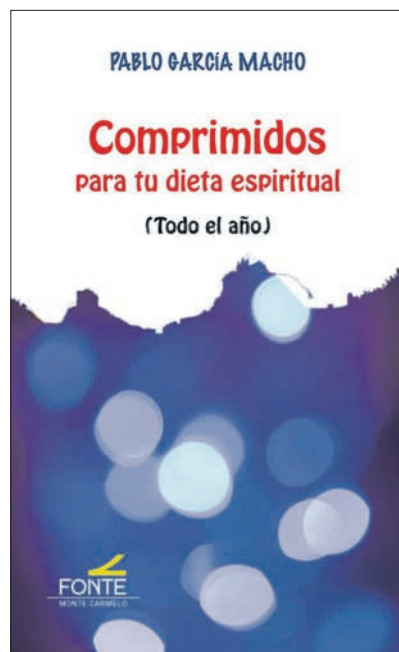

«Cal que ens atrevim a trobar els nous signes, [...] les formes diferents de bellesa que es valoren en diferents àmbits culturals i fins i tot aquelles maneres no convencionals de bellesa que poden ser poc significatives per als evangelitzadors però que s'han tornat particularment atractives per a altres», Francesc, *Evangelii gaudium*. Manuel María Bru és sacerdot diocesà de Madrid, llicenciat i doctor en Periodisme, professor a les universitats CEU San Pablo, entre altres càrrecs.

PABLO GARCÍA MACHO

Comprimidos. Para tu dieta espiritual

Fonte - Monte Carmelo, 2017, 159 pàg.

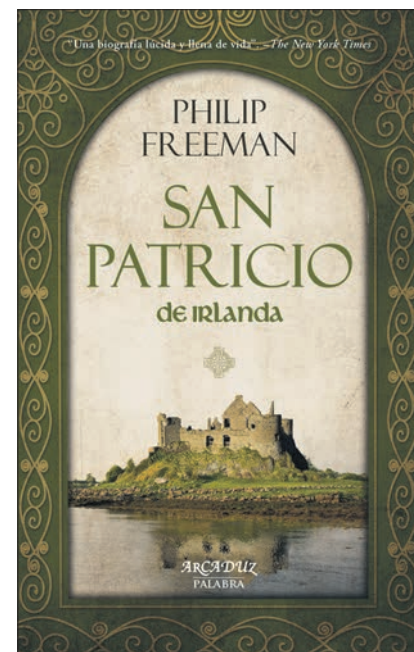

Un «comprimet» és una pastilla petita que s'obté per compressió dels seus ingredients, prèviament reduïts a pols. Aquest llibre us ofereix, «comprimets», un gran nombre de pensaments i d'idees que us poden servir per millorar i santificar més la vostra vida i realitzar el pla de Déu al món. L'autor els ha ordenat per temes i els ha dosificat per números.

PHILIP FREEMAN

San Patricio de Irlanda

Arcaduz Palabra, 2017, 219 pàg.

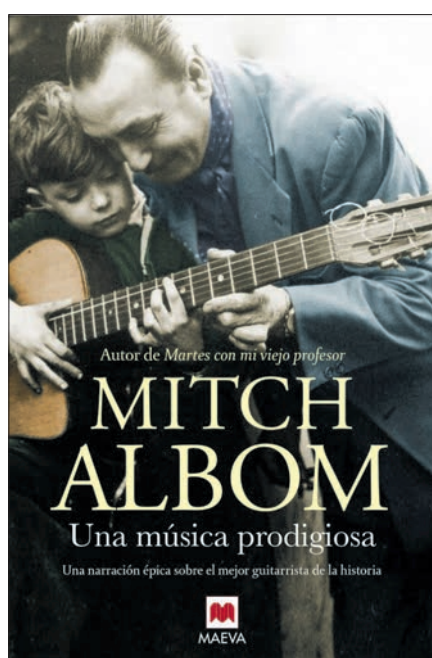

Tot i que la figura del patró d'Irlanda està envoltada de llegenda, el cert és que la història veritable del sant és encara més atractiva que els mites que se li atribueixen. En aquest llibre l'autor dona vida al Patrici històric i a la seva època amb gran agilitat, i parlant amb la seva veu, amb una nova traducció de les dues cartes excepcionals en les quals va exposar la seva biografia i les seves creences.

MITCH ALBOM

Una música prodigiosa

Maeva, 2017, 386 pàg.

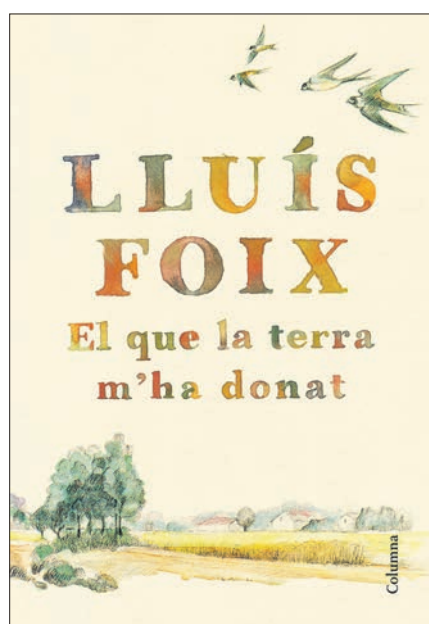

Frankie Presto neix a Vila-real, Castelló, en una església en flames, mentre el país afronta una guerra civil cruenta. Acaba sent criat per un professor de música cec que li transmet tot el que sap. Amb només nou anys, s'embarca cap a Amèrica amb l'única possessió d'una vella guitarra de la qual ignora el seu poder misteriós. L'autor s'ha inspirat en el músic espanyol Francisco Tàrraga.

LLUÍS FOIX

El que la terra m'ha donat

Columna, 2017, 274 pàg.

Des de l'hivern gèlid de Sibèria fins a la primavera de Napa Valley, des dels capvespres silenciosos de l'hivern fins als dies d'estiu en les tertúlies tranquil·les a Rocafort... Aquest llibre és un recorregut personal, deliciós i sublim de Lluís Foix a través de les estacions de l'any. Una mirada sàvia, un diàleg íntim que implica una entesa total amb la natura que l'ha bressolat.

LUCA D'ANDREA

La sustancia del mal

Alfaguara, 2017, 465 pàg.

El 1985, durant una terrible tempesta, tres joves són brutalment assassinats a Bletterbach, un gran congost tirolès. Trenta anys més tard, el documentalista nord-americà Jeremiah Salinger s'instal·la en aquesta petita localitat alpina amb la seva dona i la seva filla petita. A mesura que coneix els habitants d'aquesta comunitat, s'obsessiona amb aquest cas que no es va resoldre mai. Sembla que tothom amaga uns secrets inconfessables.

PAULA BOMBARA

Només tres segons

Pagès editors, 2017, 139 pàg.

Un grup d'amics és assaltat per la crueltat de la vida massa d'hora i molt profundament. El dia a dia de tots canvia sobtadament sense que hi puguin fer res. Mitjançant les paraules i els silencis de la Felicitas, acompanyarem els personatges per un temps de llums i ombres que ens retrunyiran als ulls, a la memòria, al cor. Una història commovedora, que es llegeix sense parar.

Crítica literària

Vides «gens especials»

... anònimes, silenciades, ignorades. Reals.

La història està farcida d'herois oficials enaltits, o vilipendiats, pel relat i l'escriptura de qui narra les seves virtuts, proeses, malifetes... La Remei és una dona «gens especial», com la Rosa, la Paquita, la Nina... i tantes i tants altres amb nom, tant si s'anomenen com no. Persones, personatges, que no surten en els relats ni protagonitzen converses o titulars; és la humanitat anònima, silenciada, ignorada. És qui fa història. La història real d'una vida, unes vides, on hi cap tot: la tendresa i la crueltat, com diu Gemma Ruiz.

La novel·la m'ha recordat *Pedra de tartera* de Maria Barbal (1985) no per la semblança de la trama, més aviat per l'itinerari del context vital i la «memòria» que es fa d'un temps no tan llunyà com sembla. La duresa de la vida a pagès, en tots els sentits («el pare cremant-se les mans a la poua i la mare traient la quiska de la roba dels altres», el fred i la gana, la llei del germà gran...); la ciutat (Sabadell) i la fàbrica (el tèxtil): la nostàlgia de casa, del camp, dels arbres i d'aquell cel que

GEMMA RUIZ
Argelagues
Proa, 2016, 348 pàg.

tot i ser el mateix s'enyora com si fos un altre. Tant al camp com a ciutat hi ha dos mons: el dels *senyors* i el dels *altres*; els uns viuen bé, als altres prou els agradaria. Arreu hi ha dos mons: els qui sofreixen i els qui fan sofrir (consentir el sofriment és fer sofrir). Arreu hi ha tendresa i crueltat: al camp, a la ciutat, la fàbrica, a la família, a casa. Si com es diu, la infància marca tant la persona, algú s'atreveix a dir que aquestes vides no són «gens especials»?

La guerra. Marxar, fugir. La bogeria d'aprovisionar-se com sigui: estomacant-se, acaparant (qui pot), la guerra del front es trasllada a les tendes, magatzems, les cases. Els adults pateixen, els infants i no tan infants viuen una experiència esglaiadora. Aquí no hi ha tendresa, només crueltat (llevat del soldat-nen). I de tanta crueltat no se'n parlarà mai, però queda gravada amb foc roent: «I després es calla. Com si el

silenci curés.» Ara toca callar i treballar, per sobreviure o per malviure.

La vida i la mort. La mort ens iguala a tots. Però la vida no. Com es mor, tampoc (Prat de la Riba, en Daniel, en Diego, la mare de la Nina...). I a aquestes vides «gens especials» els arriba la mort (sovint es mor tot vivint). Però abans hi ha la vida i, a vegades, a la vida, també hi ha alguna satisfacció: el ball, les rialles, l'Arena de Verona, Turandot, i «aquella lluna». Benvolguts lectors, si la curiositat us pessiga, llegiu el llibre. M'atreveixo a dir que no us en penedireu. Apunt final. L'*argelaga* és un arbust molt espinós, li agrada el terreny sec, pedregós, i assolellat de mitja muntanya, floreix pels volts de Setmana Santa (març-abril), Passió-Mort-Resurrecció, amb una flor petita groga, en forma de papallona, al voltant de les tiges i les espines; i, quan floreix, omple de color el paisatge. Tota una metàfora.

Rosa M. Boixareu Vilaplana
Síndica de Greuges
de la URL

Crítica teatral

La força emotiva de Núria Espert

«INCENDIOS»,
de Wajdi Mouawad
INTÈRPRETS: Ramón Barea,
Àlex García, Candela Serrat,
Alberto Iglesias, Laia Marull,
Núria Espert, Lucía Barrado,
Germán Torres
DIRECCIÓ: Mario Gas
Teatre Goya, Barcelona.
Fins al 26 de novembre

En poques ocasions, veure una obra per segona vegada continua produint el mateix efecte impressionant, com passa amb aquesta versió d'*Incendios*, de Wajdi Mouawad (Beirut, Líban, 1968), de la qual no podem parlar sense recordar els pioners *Incendis*, d'Oriol Broggi, en versió catalana, al Teatre Romea, el 2012.

Ara aquí, la direcció de Mario Gas demostra que és possible una altra manera d'entrar en el món intens i complex de Mouawad i ho fa amb una posada en escena austera—només una mola negra escenogràfica que ofereix diferents possibilitats ambientals amb l'ajut d'alguna projecció videogràfica i dos terraplens per banda, jo diria que dos rings, també de sorra—no només de sorra viu Oriol Broggi!—i deixant-ho tot a la paraula i als intèrprets.

Una companyia compacta amb perles brillants: la força emotiva de

© Cristina Galán

Laia Marull i Núria Espert, les dues protagonistes de l'obra «Incendios», de Wajdi Mouawad.

Núria Espert en el triple paper de l'àvia Nazira, la mare Jihane i la filla Nawal, amb uns solos Gran Reserva d'aquells que es destapen per a les grans ocasions; també Laia Marull juga fort i no trontolla en cap moment en les diferents franges d'edat de Nawal, entre els 14 i els 40 anys; i s'hi constata la consolidació de Candela Serrat—torna a ser obligatori recordar que és la filla de Joan Manuel Serrat—com a actriu en el paper Jeanne, la filla i néta de

Nawal, un paper que en l'arrencada de l'obra a Madrid havia interpretat Carlota Olcina; atenció, a més, al veterà Ramón Barea, el notari, el vell de les llegendes, el metge, el tutor; i encara la resta d'intèrprets que tenen moments de tensió, ja sigui a la boxa, amb el fusell de repetició o a l'hora de repescar John Lennon i la profunditat de la cançó *Mother*.

No és agosarat parlar, a la vista d'aquesta obra, com d'un clàssic

contemporani. *Incendios* tant podria semblar una adaptació d'un clàssic mitològic com una tragèdia shakespeariana. Aquests elements planen per damunt de tota la trama. Però, amb un contingut extremadament sòlid com el de l'argument d'*Incendios* no n'hi hauria prou si la versió que ha dirigit Mario Gas no oferís alguna cosa més. I ho fa. Agafa l'original de Wajdi Mouawad i el porta al seu terreny convertint la tràgica història libanesa en una història universal i absolutament contemporània.

Incendios és també una mirada a la recerca universal dels orígens. La recerca del pare. El reconeixement del fill robat. La constatació de la desconexió de mare i fill o fill i mare, malgrat ser de la mateixa sang. La lluita fratricida. L'engendrament involuntari del monstre i com la llavor del monstre pot canviar el mal del món.

Incendios és un macroespectacle carregat d'intensitat emocional, de més de tres hores amb intermedi inclòs, semblant a una sensible narració oral que va atrapant els espectadors progressivament per la seva intriga i pel seu esclat final tan inesperat. *Incendios* és un combat teatral que, com pocs, continua aixecant els espectadors de les butaques per fondre's en aplaudiments, després de la imatge final amb què Mario Gas fa la foto fixa de la família retrobada sota un tendal de plàstic per protegir-se de la pluja.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
andreusotorra@gmail.com

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

Martí Enrich Figueras, marista a Bangla Desh

«Les obres educatives catòliques són un "microclima" on creix l'amistat»

Rosa María Jané Chueca

Del 26 de novembre al 2 de desembre el papa Francesc visitarà Myanmar i Bangla Desh, torna a viatjar a les perifèries amb un missatge de pau, de convivència i d'amor. Parlem amb el germà marista Martí Enrich Figueras, que treballa a l'escola Saint Marcellin a Bangla Desh i que ens apropa a la realitat que es trobarà Francesc. La visita a Bangla Desh es fa sota el lema «Harmonia i pau», mentre que a Myanmar és «Amor i pau».

Quina és la presència dels catòlics a Bangla Desh?

Presència petita però significativa. La presència dels cristians a Bangla Desh és molt petita (un 0,3% de la població), però al mateix temps significativa, particularment en educació i en salut. Les escoles i *colleges* de les diferents institucions cristianes, especialment catòliques, són molt estimades pels alumnes que s'hi formen, per les seves famílies i per la societat en general. Les obres educatives catòliques són un «microclima» on creixen les bones relacions i amistats entre alumnes de les diferents religions. Els centres educatius cristians i catòlics estan adreçats, en la seva majoria, a integrar els que no formen part del grup principal de bengalis musulmans i que pertanyen a les diferents tribus (no bengalis) repartides per les províncies frontereres.

Actualment l'Església catòlica a Bangla Desh està integrada en un 60% per gent dels diferents grups tribals: *santalís, urau, mandi, kashi, munda, karia, kondo*. A més de centres de nivell a les ciutats, l'Església catòlica té centenars i centenars d'escoles per tots els racons. Un miler estan sostingudes des de Càritas (amb ajudes de la Unió Europea, almenys durant 6 anys).

Què podem dir del diàleg interreligiós?

Cristians i catòlics enmig de musulmans... Gran respecte i algunes excepcions. Sempre que m'han preguntat, o

«El Papa ens diu que els cristians hem de fer nostres els problemes de gent d'altres religions»

m'he presentat com a cristià, catòlic, he estat testimoni d'un gran respecte vers el cristianisme i vers l'estranger. Molts dels musulmans que conec tenen amics hindús o cristians. Al bosc, diuen que fa més soroll un arbre que cau que mil que creixen en silenci... Aquest «arbre que cau» són les excepcions. Hi ha hagut casos d'atacs a esglésies i a persones (capellans, religioses, religiosos, cristians laics...). Per sort, segueixen sent excepcions i potser hi ha més atacs contra hindús i budistes que contra cristians.

El lema de la visita del Papa a Bangla Desh és «harmonia i pau»...

Sí, diàleg interreligiós. Penso que el lema vol celebrar l'harmonia que ja hi ha, anunciar-la i al mateix temps enfortir-la. Recordo, el 2008, visitant una escola dels Germans de la Santa

Creu en època de Ramadà. Un professor musulmà em va convidar a un cafè i ell mateix me'l va preparar, mentre ell feia dejuni... cap problema! Hi ha harmonia. Dins el govern, des del desembre del 2008 hi ha sempre un ministre cristià. L'actual govern podríem dir que és moderat i obert en el tema religiós. Hem de reconèixer que ha lluitat i lluita contra els grups més radicals.

Francesc tindrà una paraula per a l'ecologia?

El Papa la promou i coneix la delicada situació de Bangla Desh. Aquí «harmonia» voldrà dir cuidar aquest delicat equilibri entre natura, població i desenvolupament econòmic.

I què passa amb els rohingyes?

És ecologia social: la crisi humanitària dels rohingyes. El punt més fort que

relaciona els dos països de la visita del Papa: Myanmar i Bangla Desh. Myanmar amb el problema que empeny a marxar un milió de rohingyes, Bangla Desh acceptant aquest milió des de la germanor que dona la religió comuna, però també des de la pobresa i la superpoblació.

El Papa crec que ens vol dir que els cristians també hem de fer nostres els problemes de gent d'altres religions i ajudar a solucionar-los. El Papa, des de la neutralitat de no ser ni musulmà ni budista (les dues religions majoritàries a Bangla Desh i a Myanmar respectivament), i des de la radicalitat evangèlica de «mullar-se» pel feble, ens ve a dir: «No us tanqueu només en les necessitats dels cristians i catòlics.» Aixequen els ulls per veure més horitzó.

Rauxa

«La Ilíada» (I)

Eduard Brufau

La majestuositat de *La Ilíada* es desplega davant del lector des dels primeríssims versos. En el text del gran poema èpic d'Homer hi ha tanta bellesa que qui el pren entre les mans se sorprèn que la narració d'una guerra cruenta pugui ser tan bonica. A través de la trama de les batalles, a *La Ilíada* tot evoca un món bell i intensament sagrat. Així, la llarga relació de les forces que formen els exèrcits contendents, en lloc de ser un llistat gris es converteix en un sentit elogi dels millors homes grecs d'aquell temps. De la mateixa manera, la descripció detallada de la decoració d'un escut forjat pels déus supera qualsevol anàlisi artística, i les constants comparacions dels moviments dels homes en combat amb

fenòmens naturals ens col·loquen enmig d'una envejable visió còsmica. Els versos del poema èpic no caminen amb pas feixuc, sinó que, com els peus dels herois, són alats i volen.

La violència és omnipresent al llarg del poema, però mai, en cap moment, és gratuïta. Tots els morts en batalla tenen nom, se'ns explica qui són el pare i la mare i de quina terra provenen, i quan els cavalls ploren amargament la mort d'un heroi, el lector no pot fer més que acompanyar-los. Els homes de *La Ilíada* són ardits en la guerra, però no en fan la finalitat última; si s'hi aboquen amb fúria és per posar-hi fi i assolir l'objectiu anhelat de tornar a casa, al costat de la sempre enyorada família.